

Gh.Cuza / 5 apr.'34   ▣ Legislația represivă   ▣ Agonia guvernărilor democratice de partid
▣ Necesitatea interzicerii masoneriei, prin lege   ▣ Legea apărării statului = un dezechilibru psihologic;
▣ Asigurarea statutului democratic și parlamentar.

h.) **CCGiurescu** (PNL-georg.)
▣ Legea Vict.Antonescu   ▣ Regimul monarhic   ▣ Legea Vict.Antonescu   ▣ Regimul parlamentar
▣ Legea Vict.Antonescu = apărarea partidelor de "guvernământ"   ▣ Nu legea apărării ordinii ...
▣ Legi de vindecare a relelor ...   ▣ Concluzie- la *legea ordinii în stat*

i.) **Pamfil Șeicaru** (ziarist),
▣ Legea Vict. Antonescu   ▣ Regimuri autoritare   ▣ Regimuri democratice
▣ Legea Antonescu = ariergarda democrației   ▣ Apărarea monarhiei și parlamentului
▣ Legea Antonescu : Societățile secrete   ▣ Francmasoneria   ▣ Răspunderea guvernanților .
▣ Invitație la ...regim autoritar .▣ Invitație la ... eroism ...   ▣ Legea - concluzie

j) **Hermann Plattner** (PG) ,   ▣ Germanii și *legea apărării statutului*   ▣ Legea apărării statului

k) **I.Petrovici** - (PNA-Goga) ;
▣ Tradiție doctrinară : ideea de autoritate .   ▣ **Titu Maiorescu** versus **CARosetti**
▣ Legea = eroare psihologică   ▣ Pasivitatea și lipsa de inițiativă a românilor.
▣ Violența = reacția omului comprimat   ▣ Păstrarea ordinii existente ?!   ▣ Interzicerea violenței ? !
▣ Legea =   contra partidelor adverse .   ▣ Legea = represiunea tineretului studios.
▣ Legea = armă a unui guvern slab

l.) **Aurelian Benteoiu** (raportor),
▣ În apărarea legii   ▣ Legea apărării statului   ▣ Drept comparat   ▣ Atitudinea PNTJ   ▣ Legislația represivă
▣ Legea apărării statutului   ▣ Accepțiunea juridică a libertății   ▣ Declarația Drepturilor Omului
▣ Franța - evanghelia libertății   ▣ Franța - *Legea asociațiilor*   ▣ Reprimarea libertăților anarhice
▣ Drept comparat   ▣ Legislația muncitorească   ▣ Nebunia roșie   ▣ Ordinea politică și socială   ▣ Drept pozitiv.
▣ Ordinea în stat   ▣ Regimul constituțional   ▣ Democrația parlamentară versus monopartidocrația
▣ Legea apărării statului .   ▣ Constituționalitatea legii   ▣ "*Actul de guvernământ* "   ▣ Legea apărării
▣ "*Actul de guvernământ* "   ▣ Legile de represiune   ▣ Rezervele lui Armd.Călinescu

m) **Nichifor Robu** (LANC) ,

n) **Victor Antonescu** (ministru) **Votarea legii**
▣ Concluzii la dezbaterea legii   ▣ Unitatea de gândire PNL - PNTJ   ▣ Democrația în pericol !
▣ Măsuri similare în țările democratice   ▣ Problema tineretului   ▣ Apărarea statutului

o) **Ata Constantinescu** (PNL-georgist)   ▣ **Votarea legii**
Vezi continuarea la fișier Legislație IV

Guvern IG Duca .14 nov.'34

Alegeri. Asasinarea lui Duca-30 dec.'33

Guvern Gh.Tătăreanu

1.)DIZOLVAREA Gărzii de Fier,9 dec.'33

("Adevărul " , " Facla " , " Lupta " , 12 dec.'33; M.Of. din 12 dec.'33)

▣ **Jurnalul Consiliului de miniștri**

"Dar , pentru ca programul nostru să poată fi realizat, avem nevoie de ordine și liniște
De aceea, ordinea publică trebuie păstrată cu orice preț. [-----]

...Problema tineretului

"Guvernul este pătruns de seriozitatea problemei .El își dă seama că,
concomitent cu măsurile de represiune a mișcărilor clandestine și teroriste ,
trebuie să se avizeze la măsuri de îndrumare și ajutorare a tineretului muncitor și
intelectual! [.....]

...Legea cumulului

" Prin aplicarea legii cumulului , prin ocuparea locurilor vacante de către titrați, prin crearea
de noi posibilități de muncă și de câștig, se va putea ajunge ,cel puțin la un început de
soluționare a tineretului titrat, nădejdea noastră de mâine, care merită cea mai largă
considerare și solitudine din partea guvernului. "[-----]

▫ Statutul minorităților?

[LD : iată naționalismul liberal . Ce lecție extraordinară le dă Nistor ! Subscriu .]

[-----] " Dl deputat **Bethlen** , în declarațiunea sa , în numele Partidului Național-Maghiar,
cere aplicarea integrală a tratatului minorităților și în deosebi executarea dispozițiilor din
art. 11 al aceluia tratat.

...Constituția '23 (art.5 și 7)

Tratatul cu privire la scutul minorităților , prevede egalitatea de drepturi civile și politice pentru
populațiile minoritare . Or, această egalitate este acordată tuturor minorităților ,
deci și celei maghiare , prin art. 5 și 7 din Constituția din 1923 .

...Legea cultelor

...Legea învățământului particular

...Legea persoanelor juridice

"Art . 11 din tratatul de la Paris, impune României să acorde comunităților Secuilor și
Sașilor , autonomie locală în ceea ce privește chestiunile religioase și culturale.

"Prin legea pentru regimul cultelor, prin legea învățământului particular și
prin legea persoanelor juridice , statutul român s-a achitat de aceste obligațiuni ,
acordând minorităților drepturi care întrec chiar prevederile tratatului.

" Art.11 din legea cultelor acordă tuturor episcopilor , protopopiatelor și comunităților
catolice, reformate , luterane și unitariene , dreptul de personalitate juridică .

Este știut că aceste așezăminte sunt pe de-a -ntregul maghiare sau săsești .

Ele se bucură deci de o largă autonomie , nu numai religioasă , ci și națională .

Ele își conduc afacerile interne în conformitate cu statutul lor de organizare (art. 12) .

Ele sunt libere să înființeze instituțiuni culturale și de binefacere (art. 14)

Ele impun credincioșilor taxe pentru întreținerea acestor instituțiuni (art.30) ,

care taxe se pot încasa , la cerere, prin organele fiscale ale statutului.

"În politica sa împăciuitoare , statutul român nu s-a mărginit să acorde aceste drepturi
numai sașilor și secuilor , cum prevede art.11 din tratat, ci ea le-a recunoscut tuturor
Maghiarilor și Germanilor , în genere. În felul acesta, autonomiile locale cerute de tratat ,
au primit forma unei autonomii generale , menite să satisfacă minoritățile maghiare.

▫ PNL: nu s-a angajat să adopte Statutul minorităților

" Iar cât privește Statutul minoritar , pe care reprezentanții minoritarilor îl reclamă ,
nu pot decât să declar că PNL , după cum îmi este cunoscut , n-a luat niciodată un asemenea
angajament. Era deci bine dacă , pentru obținerea acestui pretins statut , dl Bethlen punea
mai multă stăruință pe lângă cei ce-i făgăduiseră un asemenea statut , fără să-l poată da.

Discursul :mostră de argumentare a tuturor problemelor prin prisma **doctrinei naționale , democratice și liberale a PNL**]

Victor Iamandi / 10 mart.'34

▀Legile administrative

Ocupându-se de naționalizarea orașelor , **Goga a adus în discuție legea administrativă din 1925**. Dar d-și a fost atunci , dacă nu un colaborator direct , a primit și a votat acea lege .
După 10 ani ... a aruncat-o în arena vieții publice ca pe o "noutate", pe care brodează speculațiile **Legea aceea corespundea situației primului deceniu din România Întregită** .
Ea prevedea , ca un corectiv, **3consilieri de drept și dreptul ministerului de Interne de a numi un primar din 3 conisilieri recomandați**, în conformitate cu interesele naționale .
[-----]**La 1925, s-a făcut un început de legătură directă între provincii** .
Multe din județele de dincoace de Prut **au primit comune din Basarbia** și mi se pare , că și câteva județe de la Carpați **au primit comune de dincolo de Carpați.Era un început La 1928-1929, guvernul PNT a modificat legea ,revenindu-se la păstrarea intangibilității provinciilor în ce privește administrația.**

Victor Iamandi / 10 mart.'34

▀Constituția din 1923

Goga a mers mai departe, și **a pus în discuție Constituția din 1923** , considerând-o **izvor al tuturor neajunsurilor și anomaliilor** , pe care le-a semnalat cu lux de argumente și date , etichetând-o ca **având un caracter " federativ "**

...Proiectul Stere

" Eu știu că la 1920-1921, **Partidul Țărănesc** , pe atunci **nefuzionat cu P.N.din Ardeal**, publica **o broșură asupra proiectului de Constituție**, și , un cuvânt introductiv al **prof.Stere** , în care , evident, cu destule citate și cu impresionante și ample explicații teoretice, **se preconiza pentru România , necesitatea unui stat federativ,ținând socoteală de valoarea unității provinciale a tuturor ținuturilor care ,prin actul Unirii , ajunseseră ale României Mari.**
"Dar , prin **Constituția noastră de la 1923, Statul Român este considerat stat național unitar, înlăturându-se pentru totdeauna orice posibilitate de federealizare** [-----]
Dacă ne ducem cu mintea în trecutul mai îndepărtat , anterior războiului, **în Ardeal au fost fruntași politici - Aurel Popovici - care preconizau State Unite ale Austriei .Nu știe dacă Goga a împărtășit această formulă** .
"În orice caz, dacă a fost vorba cândva **despre federealism nu a fost în Vechiul Regat**, unde și experiența clasei conducătoare ,și omogenitatea neamului care se găsea aici, și toate celelate considerațiuni, **pledau în mod hotărât în favoarea statutului național unitar , așa cum Ion Brătianu l-a înscris în Constituția din 1923 "** (aplauze la PNL)
Constituția a mers mai departe ,și în afară de consacrarea celor două mari reforme
- votul universal și exproprierea - a prevăzut într-un art. **naționalizarea subsolului** ,
avându-se în vedere tocmai intersul național,**ca statul român să devină stăpân pe tot teritoriul său.**

Vict.Iamandi / 10 mart.'34

---

10)STAREA de ASEDIU,în discuția Camerei , 13 martie '34

Victor Antonescu (ministr.Justiției) ; **H.Aznavorian** (raportor)
Armand Călinescu (PNT) ; **GH.A.Cuza** (LANC) ; **P.Petrescu** (PRȚ -Iunian)
C.Argetoianu (Un.Agrară) ; **I.Petrovici** (PNA-Goga)
H.Aznavorian - concluzii ; **Vict.Antonescu** - concluzii
(DAD, MO 23, ședința din 13 mart.'34 , p. 758 - 776)

Corporatistă] la care adaug și pe **prietenul nostru din majoritate , dl .Slătineanu. Vict.Antonescu / 2 apr.'34**

/Ipostaza morală a legiuitorului.

...Opoziția -Guvernul

"Eu recunosc că acest proiect ridică chestiuni grave și conștiința noastră cere să fie lămurită asupra unor puncte , dar cred că dacă în discuțiunea acestui proiect plecăm numai de la ideile filozofice care au animat discursul d-lui Manolescu ,sau cele de ordin general ale d-lui Gafencu , **am greși fundamental.**"Dați-mi voie să vă spun că și **mie mi-ar conveni și așa fi în largul meu ,dacă așa vorbi ca opozant** , ridicându-mă , dacă talentul meu m-ar ajuta, până la înălțimea eleganței d-lor Manolescu și Gafencu, **dar pentru aceasta, ar trebui să nu port nici o răspundere .Situățiunea pe care o ocupăm, documentele pe care le avem, ne obligă la o atitudine contrarie.** [----]

Eu cred, d-lor, că dacă , într-adevăr, suntem **conștienți de vremurile pe care le trăim**, dacă avem **un pic de răspundere și un pic de sinceritate**, trebuie să mărturisim situația așa cum este, și **să nu lăsăm situația pe mâna vorbitorilor fără răspundere și fără curaj.**

Este mai mare curajul să iei o măsură pe care nu ți-o dictază dorința ta, decât să faci discursuri frumoase , când ai cultura pe care o ai. "[-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▄Apărarea ordinii în stat

[Legislație comparată]

[LD : argumente comparative , studiul legislației altor țări . Are legea elvețiană .]

/Cehoslovacia...

...când vedem noi că **o țară democratică ca Cehoslovacia** , face o lege **ale cărei dispozițiuni nici un guvern românesc n-ar fi îndrăznit să vi le prezinte** și cu toate acestea , **s-a votat** . De cine ? **De un Parlament condus de toate partidele , votând chiar socialiștii** ,unde **ceea ce vă cerem noi** , să lăsați să facă justiția în proporție mult mai restrânsă, **face puterea executivă, guvernul,** și când vedem că **în Elveția , cea mai pașnică țară din lume**, oamenii **cei mai domoli**, **democrația cea mai perfectă din Europa** , este preocupată de această problemă , **ce să mai spunem noi de necesitatea acestei legi ?** [-----]

/Elveția...

Din **Mesajul Consiliului Federal elvețian către Consiliul Legislativ** (8 mai 1933) :

< **Dacă introducem astfel, diferite dispoziții penale într-o lege specială , anticipând asupra reglementării generale, este , mai înainte de toate, pentru a apăra ,nu forma actuală a statului, dar ideea democratică pe care este clădită Confederația.**

Oricât de divergente ar fi părerile în ce privește organizația formelor democratice și delimitarea funcțiunilor și a atribuțiunilor **noi nu mai voim să tolerăm incertitudinea asupra acestui punct :** **trebuie ca luptele politice să respecte formele legale, să nu se întrebuițeze alte arme decât drepturile cetățenești** , încât vremurile celui mai tare să ia sfârșit , odată pentru totdeauna, în Elveția . **Dar acela care vrea să evite războiul civil până la manifestările lui cele din urmă, trebuie să-l reprime de la început. Or , la început, războiul civil consistă în a nu întrebuița voința străzii , în contra ordinii stabilită prin legi și autorități.**

Când se va ști că , de la început, ea va fi reprimată fără cruțare, vom fi scutiți de utilizarea forțelor polițienești excepțional de numeroase ,de întrebuițarea armelor , și , mai ales , de scoaterea trupelor. [-----]

Chiar privind fără nervozitate diversele manifestații de partide, și alte demonstrații politice, și **reducând la adevăratele lor proporții frazeologia războiului și a revoluției** ,care s-a încuibat la noi, **nu e mai puțin adevărat că , la dreapta ca și la stânga,**s-au format adevărate asociații de **luptă și apărare , după modele străine,s-a simțit nevoia de a deosebi și în înfățișarea exterioară**

Adam Ionescu / 2 apr.'34,

▫Teoria impreviziunii=teoria schimbării contractului.

...ideea de echivalență

...teoria abuzului de drept

Principiile dreptului modern **nu mai sunt dominate de respectul absolut al convențiilor** dintre părți, **ci se bazează pe ideea de echivalență** a prestațiilor și pe **teoria abuzului de drept** (când ceri cuiva mai mult decât îți datorează)

Astfel s-a născut **teoria modernă a impreviziunii**, care datează de la 1907, enunțată pentru prima oară de Demogue - **care a imaginat-o ca o schimbare a contractului, și a repunerii lui pe bază de echitate**. Apoi juriștii Depage și Jénny, în materie de interpretare a dreptului, **au pus bazele acestei noi teorii, a impreviziunii**.

În ce constă impreviziunea? Se bazează pe următorul raționament: în orice contract care se încheie între părți, **se are în vedere starea lucrurilor de la un moment dat**, când se încheie contractul, altfel nu s-ar încheia.

Se presupune, deci, subînțeleasă clauza *rebus sic stantibus*, **adică dacă lucrurile rămân la fel**, în situația de atunci, mă oblig să-ți dau ceea ce m-am obligat. **Dacă, însă, lucrurile nu mai sunt așa contractul trebuie revizuit ca să se restabilească echilibrul**.

Ex. dacă la împrumut, **cu banii luați, am cumpărat 5 pogoane, la restituire nu trebuie să dau o sumă cu care aș putea lua 25 sau 50 pogoane**, pentru că ar însemna să fiu spoliat!

Impreviziunea, în ultimii ani, a fost acceptată în diferite state străine.

Casația germană, încă din 1923.

Adam Ionescu / 2 apr.'34

▫Conversiunea prin Impreviziune.

La noi, **nu este încă primită de instanțele judecătorești**, cu toate că se poate justifica cu texte exacte din Codul Civil.:

Art.970 prevede: <Convențiile trebuie executate **cu bună credință**>

Art.976 spune: <interpretarea contractului se face după **intențiunea comună** pentru a se rezolva problema datoriilor, nu se face un act de favoare a părților iar **nu după sensul literal al termenilor**>

Art.1.576 spune: < în materie de împrumut **trebuie să se restituie aceeași cantitate și calitate de lucruri**. >

Așa stând lucrurile, înseamnă că **atunci când se pune chestiunea de reducere a creanțelor, nu se face un act de favoare debitorilor, ci, dimpotrivă, un act de dreptate**.

...De ce finanțarea conversiunii ?!

Atunci **ce rost are a se vorbi de finanțare ?**

Adică după ce eu stat, te opresc pe d-ta, pe creditor, de a lua mai mult **decât este drept și just să iei, să vin tot eu, statul, să-ți dau ce nu ai dreptul ?** [-----]

Conversiunea spre a fi eficace, **trebuie să fie generală, radicală, și simplă**, adică să lucreze automat. Ideal ea ar trebui să aibă un singur articol:

< Toate datoriile contractate până la data de....se reduc astfel...și se vor plăti în felul următor...>

Adam Ionescu / 2 apr.'34

▫Conversiunea Sassu

...debitorii urbani

Recunosc că, în oarecare măsură, **proiectul aceasta constituie un progres** față de legile anterioare. În special în ce privește **datoriile agricole, prin înlăturarea acelor discriminări,**

constituie o remarcabilă calitate a proiectului .

Dar ...este în prea mică măsură aplicat la datoriile urbane ,și le acordați iertare doar de 20 % ; lăsa deoparte pe industriași și comercianți și alte categorii;Face diferite excepțiuni (4 - 5) pentru anumite datorii ; (După el, nu ar trebui să existe nici o excepțiune)

Adam Ionescu / 2 apr.'34

...băncile oneroase

Nu este nimeni contra creditului adevărat .

Dar :Nu băncile înmulțite ca ciupercile , care dădeau bani cu dobânzi exagerate ; Nu băncile distrugătoare de muncă și producțiune ;

Adam Ionescu / 2 apr.'34

În principiu, proiectul prezintă un progres , față de cele din trecut,și, în consecință va vota luarea în considerare.(aplauze la PNȚ și PNL)

Adam Ionescu / 2 apr.'34 -----

15.i.)Leon Scridon (PNA),la Conversiune, 2 apr.'34

(DAD, MO 36,șed. din 2 apr.'34, p. 1516- 1519)

[LD: de pe pozițiile naționalismului integral , asumat de PNA,este contra protejării creditorilor străini și apără interesele băncilor românești din Ardeal]

Sublinieri și semne, îmi aparțin.

// Legile conversiunii : creditorii străini //

// Legile conversiunii : băncile românești din Ardeal //

Leon Scridon / 2 apr.'34

▣Legile conversiunii

#Creditorii străini

"Deși aveți pretenția de a soluționa o problemă de ordin național,mențineți un tratament de preferință - moștenit de la celelate legi - împotriva căruia partidul nostru a protestat în comisii și protestează și aici , cu toată hotărârea.

Vorbesc de tratamentul în favoarea creditorilor străini ,pe care nu-l găsesc cu nimic justificat , căci dacă se admite reducerea creanței în materie de concordat preventiv [falimentul] -fără ca creditorul străin să aibă dreptul să protesteze - nu înțelegem de ce nu i s-ar aplica același tratament ,când este vorba de un interes superior de ordin național.

"Propunerea noastră de a se suprima această excepție , susținută chiar și de o bună parte din majoritate ,și având și asentimentul d-lui ministru Sassu ,datorită unor anumite intervenții ,a fost respinsă ,conștințându-se și pe mai departe această excepție în favoarea creditorilor străini.

Leon Scridon / 2 apr.'34

#Băncile românești din Ardeal.

[Atenție la precizări ! Atenție la pulberarea unor demagogii fără suport real !

Atenție la accentul politicianist pus pe o atare materie !]

Menținerea acestei excepții , este o gravitate excepțională pentru Ardeal.[---]

Prin urmare, prin consfințirea acestor excepții în favoarea creditorilor străini,

dvs. excludeți de la beneficiul legii o bună parte a țăranilor din Ardeal .

...Prima dată s-a pus problema acestor bănci la Legea Argetoianu.,din 1932.

Legiuitorul a pus atunci aceste bănci,pe picior de egalitate cu băncile populare (art. 55)

...Această lege, este scoasă din vigoare de Legea Vaida , din aprilie 1933,care le scoate din acest tratament (art. 13), preconizând o convenție între Ministerul de Finanțe și Cooperație .

De aceea am afirmat eu că PNȚ nu este calificat să-și aroge niște merite ...

-Ghelmegeanu : Statul preluase un portofoliu al fostei Centrale a băncilor populare . A fost firesc să le cedeze acest portofoliu ,prin convențiunea din aug.'33 .

Dar statul nu a avut nici un portofoliu al băncilor din Ardeal ,pentru că , **dacă ar fi avut un asemenea portofoliu , desigur că l-ar fi cedat** ,ca și la băncile populare.

Dvs ne învinuiți că nu am cedat băncilor din Ardeal , ceea ce nu aveam să cedăm !

-Scridon :Nu este vorba de cedare , s-ar fi găsit o formulă pentru rebonificarea băncilor din Ardeal .În fine ,**ceea ce ne interesează pe noi , este situația acestor bănci acum** , cu acest nou **proiect de lege** .Constatăm că **prin dispozițiunile proiectului,acestor instituțiuni li se pune o alternativă : sau plătesc la zi depozitele,sau lichidează tot avutul lor** în termen de cel mult **5 ani** ,deși restituirea creanțelor lor se eșalonează pe un termen de 15 -17 ani.

Dvs înscrieți în această lege **un tratament de inegalitate și dovediți o lipsă completă de solitudine față de instituțiile bancare românești din Ardeal.**

Dvs vorbiți doar de Centrala Cooperativă, Creditul Rural,Casa Rurală, Creditul Urban .

Vă pun întrebarea :**instituțiile românești din Ardeal ,grupate în Asociațiunea Solidaritatea, nu merită aceeași solitudine** pe care o arătați instituțiilor celorlalte ?

-Dr.Hasnaș : Cine contestă ? Nu contestă nimeni !

-I.Popa :Toți suntem români ! Nu trebuie să facem nici o deosebire.**Nu există bănci delenești !**

-Scridon : **Atunci de ce nu se pun pe același plan și băncile din Ardeal ?**

-M.Negură : DI ministru Slăvescu a făcut astăzi precizările necesare :**că va veni cu o convenție unică ; că o va supune aprobării Parlamentului ;**

-Scridon : Face apel la toți deputații ardeleni , indiferent de partid , **să sprijine aceste bănci , nu din regionalism , ci din interes național.**

Leon Scridon / 2 apr.'34

15.j.)Iosif Willer (P.Maghiar) , la Conversiune , 2 apr.'34

(DAD, MO 36, 2 apr.'34 , p. 1519)

Willer / 2 apr.'34

[LD :De unde scotea Willer condiția de obiectivitate și imparțialitate a partidului,este mai mult decât discutabil !Sunt mai importante omisiunile ,decât afirmațiile lui .

Susținător al conversiunii pe baza **devalorizării monedei**,el critică proiectul Sassu de pe aceste poziții.Un lucru confirmă și el : că legea Sassu a rezolvat **situația datorilor țărănești** ,
,**recunoșterea care ar trebui să descalifice reproșurile nedrepte făcute PNL de către adversari.**]

...Conversiunea

"Dle președinte, d-lor deputați, **vorbesc în numele Partidului Maghiar** ,Deci reprezint **un partid care nu poate fi , nici nu este**, cu orice preț ,**opozitionist** ,și, prin urmare, **își poate permite luxul să fie imparțial** și să examineze cu perfectă Obiectivitate modalitățile cu care **onoratul guvern caută să rezolve** marea problemă a **conversiunii datorilor** .

Are ferma convingere că nu este partid , care nu ar dori , cu deplină sinceritate ,ca **această chestiune să fie tranșată o dată pentru totdeauna.**

...forța majoră ocultă

El nu contestă aceeași **sinceritate și stăruință** nici **partidului guvernamental.**

Și dacă , totuși, **actualul proiect a fost criticat destul de aspru de oratorii opoziției** , atunci trebuie ținut seama **de o forță majoră, mai mult sau mai puțin ocultă**,care **împiedică o rezolvare multumitoare pentru toți**,care însă **cedează zi cu zi atacurilor violente ale maselor** care duc **o luptă disperată pentru existența lor.**

≡PMG:conversiune prin revalorizarea monedei

" **Păreră** Partidului Maghiar este - și această părere se întărește zi de zi -că **pentru o rezolvare dreaptă , egală și generală** a conversiunii ,**singurul mijloc este revalorizarea monedei.** **Astăzi nu o primește** , în special **Partidul Liberal** , și de aceea **actualul proiect de lege este studiat ,bazându-l pe stabilitatea monedei** , așa cum a făcut-o spre marea pagubă a economiei naționale.

...Satisfacție ptr țărănimea debitoare

...nedreptățirea debitorului urban

Dacă vrem să fim obiectivi , trebuie să recunoaștem că **în favoarea țărănimei s-a făcut un mare pas înainte** .Reglementarea datoriilor urbane , însă, **este nedreaptă și neegală**.

Regret mult că micul meseriaș și comerciant nu intră în beneficiul legii,deși vă pot afirma că **micul meseriaș suferă cele mai tragice consecințe** ,față de criza mondială.

...nedreptățirea micului debitor

Nu înțeleg de ce este condiția " *sine qua non*" ,pentru **asanarea** datoriilor urbane ,în ce privește **proprietatea mobilă** , fiindcă ,evident,fără această garanție ,**nu s-au împrumutat decât sume modeste** , care în economia românească nu contează.**Pentru micul debitor** , însă, **reducerea lor reprezintă un interes esențial**.

▣PNM:votează legea

Proiectul de lege este incontestabil **cu multă grijă redactat** ,este o **operă a juriștilor învățați** ,cu calități eminente ,și arată experiențele bogate ale ultimilor doi ani.

Partidul Maghiar votează proiectul , **pentru că înlesnește în mod considerabil situația țărânimii** .(aplauze la majorități)

Motivarea votului nostru însă reprezintă cea mai serioasă critică a noastră.

Actualul proiect nu-l putem vota decât în speranța că nu va rămâne ultimul .

Willer / 2 apr.'34

15.k.)dr.M.Isăcescu (PȚ -Lupu, fără Lupu) , la Conversiune , 2 apr.'34

(DAD, MO 36, 2 apr.'34, p. 1519 - 1522)

[LD : **s-a ales pe lista și cu programul PȚ-Lupu** ;Lupu lipsește de la dezbaterile Conversiune , iar acest dr Isăcescu îi apără punctele lui fixe : **cămătaria -debitorii - țărâni - revalorizarea monedei . Un discurs prin excelență de "stânga"** care îmi este simpatic...]

// **Expunerea de motive , raportul - aprecieri pozitive . /**

// **Legea Sassu - operă a intereselor bancare /**

// **Debitorii agricoli //Creditorii // Creditorii străini //**

// **Imoralitatea publică a creditului //**

// **Excepțiile legii :**

-**favorizați** : bancherii străini , ofițerii și magistrații

-**nedreptățiți** : invalizi , văduve , orfani , păgubiții de război.

// **Legea Sassu - vot condiționat //**

Isăcescu / 2 apr.'34

▣**Conversiunea IV**

...Tătărăscu, Bentoiu -aprecieri realiste

Situația lui față de acest proiect este foarte ușoară , pentru că **el nu este nici creditor, nici debitor** , - nici urban , nici agricol - și **poate trata chestiunea f. obiectiv**.

Cum nu-l interesează latura politică , **va aborda chestiunea numai economic și social**.

"De la început țin să **constat , cu satisfacție** , că atât **Raportul** cât și **Expunerea de motive** , - primul , semnat de dl deputat **Bentoiu** , a doua de dl **prim-ministru Tătărăscu** - **mă mulțumesc pe deplin**.

Am satisfacția să spun că **tot așa am înfățișat și eu chestiunea în propaganda electorală** , fapt **pentru care eu am fost acuzat însă de demagogie**.

" De sigur , că și **raportul și expunerea de motive** au fost întocmite de două persoane **cu gândul sincer de a tranșa în mod definitiv această chestiune a datoriilor**.

...intervențiile intereselor bancare-deformarea proiectului

Dar între aceste două lucrări - început și sfârșit -se găsește **adevăratul proiect de lege**, care **nu a mai fost elaborat de aceste două persoane**, ci este expresiunea acelor tehnicieni , care de fapt **reprezintă interesele bancare**, care **au predominat** în redactarea proiectului de lege , **fără să țină cont nici de raport, nici de expunerea de motive .**

Gh.Tătăărăscu (expunerea de motive) :

< Este incontestabil că în cursul anilor ce au precedat criza actuală, **o serie de creditori au profitat fără scrupule**, de situațiunea monetară și de lacunele legislative , **pentru a stipula dobânzi ce întreceau cu mult rentabilitatea normală a capitalului** >

Vedeți că dl prim -ministru a fost mai aspru în aprecieri ,decât am fost eu pe vremuri .

Bentoiu (raport) < La prețurile de astăzi al cerealelor , un sătean proprietar realizează ca preț , total al muncii lui ,într-un an de producție medie ,**abia suma minimă necesară unei existențe vie a mizeriei**. În aceste împrejurări , este clar că **săteanul apăsător de datorii și dobânzi , orice sforțări ar face , nu poate să plătească .** >

Aceste lucruri le afirmă dl prim-ministru și le constată dl raportor .

Isăcescu / 2 apr.'34

#Legea Sassu

Să vedem acum dacă proiectul de lege concordă cu cele arătate mai sus .**Proiectul spune că va aplica un larg tratament în rezolvarea raporturilor dintre debitori și creditori.**

"Păreră mea este că **legea nu trebuie să fie largă , ci justă și echitabilă** .

Proiectul este , în **adevăr larg, pentru creditori** și este **foarte strâmt pentru debitori**

(ilaritate) de aceea spuneam că nu trebuie să fie nici larg , nici strâmt , ci echitabil și just .

Isăcescu / 2 apr.'34

...exceptarea creditorilor străini = jignitoare și imorală

Eu consider această excepțiune , ca noi,debitorii români , în țara noastră ,**pentru datorii contractate la noi de la cetățenii străini,care nu vin aici decât să tragă foloase din capitalul lor, prin specula care au făcut-o** în decursul vremurilor , și mai ales de la război încoace , **consider această excepțiune nu numai profund jignitoare** pentru sentimentul nostru național de români, **dar o consider și imorală.**

[Capitulațiunile turcești]

[Până acum câțiva ani, numai în Turcia se mai găseau **asa -zisele capitulațiuni** ,numai acolo un diferend între un turc și un străin **era judecat de judecător străin** ,nu de judecătorii din țara lor turcească .Dar a fost suficient să vie un conducător cu demnitate turcă, cu curaj, și **a desființat aceste capitulații** , și să supună și pe străini legislației țării .

Nu înțeleg ca în țara noastră **să se facă asemenea excepțiuni** care ating demnitatea și moralitatea vieții noastre de stat .]

-**dr.Hasnaș** : **Eu te aplaud ;dar nu se poate !**

[LD: nu știu multe despre acest dr Hasnaș, dar la toate legile are doar intervenții de acest tip ,ca și când ar fi "**câinele de pază**" al majorității, care ține sub disciplină de partid "oile" din turmă]

Isăcescu / 2 apr.'34

#Excepții legii

[LD **Atenție ! atinge o chestiune foarte interesantă : chestiunea privilegiilor**]

-**dr.Isăcescu** : **Eu mă ridic contra tuturor excepțiilor .**

...militarii

Ex. se spune că **dotele soțiilor ofițerilor** sunt exceptate .Apoi , d-lor ,cum, **în țara românească sunt numai soțiile de ofițeri ?!**De ce să nu fie exceptate toate dotele soțiilor ?

Se știe deja că , în țara noastră, când se fac legi, **se privilegiază armata și justiția**

Totdeauna s-au adus privilegiile acestui corp de elită , care este armata ,și unui alt corp de elită,

magistratura. Ei bine,**de data asta a rămas numai armata.**

...Creditul Rural

-**Al Radian** (Un.Agrară) :**Și Creditului Rural** , care este **tot corp de elită** .

-**dr.N.Hasnaș** : **De Radian** ești foarte inteligent , dar **vorbești cu răutate**.Eu n-am nici în clin nici în mână cu Creditul Rural, dar **n-ai dreptate**.Este o reducere f.mică.

-**Radian** : Contestai că Creditul Rural este un corp de elită ? După o asemenea erezie , puteți să primiți sancțiuni de ordin disciplinar de la partid !

-**dr.Hasnaș** : **Vorbești cu răutate și cu patimă** .**Creditul Rural a adus servicii reale populației**.

#Nedreptății legii

...invalidii, văduvele de război, orfanii

-**Isăcescu** : **Dacă** este vorba de o **excepție**, o categorie față de care națiunea are obligații, **de ce nu sunt creanțele invalidilor, văduvelor și orfanilor de război ?**

...dăunații, refugiații de război

a agricultorilor care s-au găsit **în zona operațiilor de război ?**

În jud.Constanța, toți locuitorii au fost obligați să evacueze teritoriul și să se refugieze peste Dunăre .Au plecat oamnenii lăsându-și toată agoniseala:case, vite ,toată munca lor...

Acești păgubiți , care au rătăcit prin Moldova și Basarabia, când s-au întors în 1919 , **n-au mai găsit nici vite , nici unelte, nici cămin,și nu li s-a dat nici o despăgubire, deși pentru ei fuseseră încasate**

Și când statul a încasat de la dușmanii dn timpul războiului acele despăgubiri, lor nu li s-a dat nimic din aceste despăgubiri .

N-au ei dreptul astăzi să fie încadrați la aceste excepții ? [-----]

Isăcescu / 2 apr.'34

▣**Va vota legea, condiționat**

Dacă se va da posibilitatea debitorilor agricoli , ca toate creanțele lor ,să fie reduse cu 80 % , cu plata în 3 ani , sau cu 70 % în 5 ani ,iar datoriile urbane , toate, fără excepție, vor fi reduse respectiv cu 60% și 40 % , în 3 sau 5 ani ... el va vota legea. Altfel nu o va vota

Isăcescu / 2 apr.'34 -----

15.I.)Louis Balomey (PNL) ,la Conversiune, 2 apr.'34

(DAD, MO 36, 2 apr.'34, p. 1525- 1527)

[LD : este **liberal** ; este **moșier** ; face **industrie agricolă** ; este, într-un cuvânt **agrarian**.

Un agrarian " generos" , care susține interesele țaranului , a plugarului , cum spune el .

// **Legea Tătărăscu-Sassu - cea mai bună lege a conversiunii//**

// **Debitorii agricoli - dobânzile oneroase - impozitele //**

// **Debitorii industriei agricole , apicultorii , ș.a. /**

// **Decalajul prețurilor agrare - industriale /**

// **Va vota legea //**

Balomey / 2 apr.'34

▣**Legea Tătărăscu -Sassu**

DI prim -ministru a exprimat , în numele guvernului , dorința țării întregi ca **proiectul de lege** referitor la conversiunea datoriilor agricole , **să capete cât mai curând ființă legală**.

Majoritatea a aplaudat această declarație .

Ei nu se va ocupa de constituționalitatea legii , deoarece Comisia a avut în vedere deciziunea Înaltei Curți de Casație , în materie.

Va înainta , totuși, un amendament - privind dreptul la recurs la Casație.

Ei nu se va ocupa de statistici ,deoarece diferă de la o provincie la alta, de la județ la județ,

iar **guvernul a avut buna idee de a desființa plafonul** și nu se mai fac deosebiri între debitori.
[---] **Eu sunt fericit** că, odată cu votarea acestei legi, **se termină cu legenda că Partidul Liberal este un partid bancar**, și că **stimatul nostru șef, d-l Dinu Brătianu ar fi contra conversiunii**. Când venim cu această lege de la sine, se înțelege că **partidul nostru are intențiunea curată de a rezolva chestiunea datoriilor agricole**.

[-----]

Balomey / 2 apr.'34

«Va vota legea .

Bucuros că guvernul a admis **să fie cuprise în conversiune datoriile Creditului Rural, Casei Rurale și Creditului ipotecar, el va vota legea**, pentru că este convins că, dintre toate legile de conversiune agricolă, **legea prezentată de guvernul PNL este cea mai bună**. (aplauze la majorități)

Balomey / 2 apr.'34 -----

15.m.)D.Topciu (PNA), la Conversiune, 2 apr.'34

(DAD, MO 36. șed. din 2 apr.'34, p. 1527- 1530)

[LD : Basarabean .**Bancher**. Pledează , firesc , de pe poziția acestui statut social..

Dar își construiește argumentarea pe **teoria armoniei sociale, a solidarității**.

Fără să neglijeze țărănimea, pledează cu franchise și pentru **interesele legitime**

ale celorlalte clase :industriași și bancheri. Este , dinp.d.v. doctrinar, neoliberal.

Nu știu de ce este în PNA (probabilș I-a urmat pe Goga) nu are nici un accent naționalist]

Supratitluri, sublinieri, semne , îmi aparțin. Doc.integral, **fișier PNA**

/ Datoriile ; datornicii /

/ Cauze, acuze, răspunderi, vinovății ; criza economică ; scăderea prețurilor //

/ Conversiunea : Creditul ; creditorii /

/ Basarabeanii și I.română // Teoria armoniei sociale /

/ Conversiunea și industria / Reînvierea creditului ? /

/ Cuantumul reducerii datoriilor / Finanțarea conversiunii /

/ Importanța dezbaterii parlamentare : laboratorul legislativ /

/ Intervenționismul de stat = baza armoniei sociale / Analogie : ref.agrară - conversiune /

/ Legea Tătărescu -Sassu , concluzii : nesatisfăcătoare //

D.Topciu / 2 apr.'34

...Datoriile , datornicii

Problema datoriilor este o problemă gravă, atât din p.d.v. social cât și economic.

Se găsesc în litigiu peste 125 miliarde lei, plasați de diferiți creditori **debitorilor, care nu sunt în stare de a-i plăti**. Din 5 milioane capi de familie, se găsesc **în litigiu** minimum **3 milioane și jumătate**.

Dintre ei, cca **2.400.000 capi de familie agricultori**, la care adăugăm și **1.175 bănci**, cu un capital de 70 miliarde ,împreună **cu toți depunătorii lor**, și cele **1.097 de instituții industriale**, la care sunt cca **1 milion de oameni interesați**.

(cf.declarațiilor din 1932, la Legea Argetoianu)

[Analogie cu legea agrară]

Dacă ținem seama de **declarațiile făcute de prim-ministru Tătărescu**, cum că **principiile generale** care stau la baza legii **sunt analoage** cu acelea care au determinat pe legiuitorul **reformei agrare**, avem dreptul de a discuta legea din p.d.v. al acestor principii .

Atunci **s-au expropriat 6.150.000 ha pământ de la 29.000 proprietari** și **s-au împroprietărit 1.900.000 cetățeni**.

Prin urmare, **din p.d.v. al numărului cetățenilor** asupra cărora **se răsfrâng efectele legii**, **interesul este mai mare** decât acel al problemei agrare .

Și din p.d.v. al cuantumului, la fel.

Cuquantumul datoriilor atinge astăzi peste 127 miliarde , iar la reforma agrară , atingea 60 miliarde. "[-----]
D.Topciu / 2 apr.'34

...Importanța dezbaterii parlamentare

[LD : indiferent de doctrina sa, Topciu apare ca un **parlamentar serios**, care-și pregătea minuțios discursurile ; credința sa în **importanța laboraturului legislativ**, este remarcabilă]
...constat cu tristețe că, în fața trecutului, suntem așa de vinovați , încât dacă ar fi reînviat acei oameni, care au înfăptuit această Românie, **probabil că noi am fi plecat rușinos din aceste atribuțiuni . În fața viitorului, vom fi blestemați. [-----]**

am căutat să văd cum s-a făcut discuția generală a legilor dinainte de război, am văzut că atunci când era vorba de o discuție generală , aceasta interesa mai mult decât discuția pe articole, pentru că forma scheletul legilor, scheletul casei în care va trăi poporul. De ce să fim noi grăbiți ? [----]

D.Topciu / 2 apr.'34

≠Intervenționismul de stat = baza armoniei sociale

[Analogie :reforma agrară / conversiunea.]

Revenind la firul întrerupt ... la reforma agrară ... la sacrificarea celor 29.000 de proprietari ... la împrăștierea celor 1.800.000 de cetățeni ... **Cred că există și astăzi o nevoie care impune ca să fie deposedați creditorii de o parte din drepturilor lor, pentru că sunt singurii care pot suporta acest sacrificiu.[-----]**

-M.Condrus : Dvs , în esență, **susțineți ca debitorii să plătească astăzi o anumită sumă , mult mai scăzută, dar integral, creditorilor, pentru a scăpa de datorii.**

-Topciu : **Statul, care a plătit proprietarilor expropriați, să plătească astăzi creditorilor creanțele, rămânând ca debitorii să plătească datoriile în 15-20 de ani, Statului .[----]**

D.Topciu / 2 apr.'34

#Legea:nu rezolvă probemele

Rămân cu convingerea că **dacă dispozițiunile din lege vor rămâne așa, ele nu vor rezolva nici problema socială , nici proplema econoomică.Creditul nu va reînvia**, susținând dvs **2-3 bănci.Conduc instituții financiare mari și mici, de peste 25 de ani,și sunt în situația de a vă spune că această lege nu-mi inspiră încredere , că va rezolva problemele** de care vorbește expunerea de motivare a d-lui raportor.

D.Topciu / 2 apr.'34

15.n.)Vlad Dimitriu (PRȚ), la Conversiune, 2 apr.'34

(DAD, MO 36, 2 apr.'34, p. 1522- 1525)

[LD :Este semnificativ faptul că **lunian, ca și Lupu,nu participă la dezbateri.**

La fel ca precedentele prestații,Dimitriu ,**critic și nemulțumit ,de politica PNȚ și PNL;** Pornire distructivă , patimă demagogică, deslănțuire de vorbe,numai pentru a persevera într-o **opoziție frustrantă:restabilizarea !**

Pentru că , spre deosebire de alții, nu este vorba nici de interese de apărut.

Nu ! Nici retorică " țărănistă " , nici poziție radicală , de stânga : numai restabilizare !]

Supratitluri, sublinieri, semne - îmi aparțin .

/ Conversiunea - similitudinea legii la PNȚ și PNL /

/ Legea Tătărescu - între enunț și realități /

/ Constituționalitate legislativă /

/ Singura soluție : restabilizarea ! /

/ PNȚ și Conversiunea /

/ Creditorii străini / Finanțarea conversiunii /

/ Legea Tătărescu : să fie amânată ! /

/ Va vota legea, condiționat //

Dimitriu / 2 apr.'34 , retro'33

▣Conversiunea

#Similitudinea legilor PNL și PNT

În 1932, PNT a prezentat Parlamentului spre votare un proiect de lege foarte asemănător , ca factură , cu proiectul de față.La discuția generală a lui, între alții, a vorbit contra proiectului și dl deputat Gr.Iunian.[LD : pe atunci în PNT]

Expunerea d-sale s-a terminat cu următoarele cuvinte:

<Mi-am făcut datoria . Am dat alarma asupra ceea ce poate reprezenta acest proiect de lege , dacă ar fi primit și ce consecințe ar putea avea în ce privește păstrarea rostului la care are dreptul partidului nostru în viața publică . [----] V-am atras atenția și la consecințele pe care le-ar putea avea asupra intereselor generale ale țării .Rămâne ca dvs. să reflectați și să vedeți , împăcându-vă și cu-n interes și cu altul , să nu mai stăruiti într-o greșală și să vă retrageți proiectul.>

" D-lor deputați,dvs vă găsiți pe aceste bănci ca un protest împotriva politicii economice mai ales, pe care a făcut-o PNT .Totuși, dvs vă găsiți pe aceeași linie de continuitate a politicii PNT și prin felul cum prezentați acest proiect de lege, și prin felul cum s-a discutat acest proiect de lege, și, mai ales, prin felul - nu vreau să întrebunțez nici un calificativ - cum ați primit și cum ați respins anumite amendamente, fiindcă în discuția la comisii au fost amendamente privitoare la unele probleme mari , îmbrățișate și de majoritatea membrilor acestei Adunări și de către o parte din d-nii miniștri , care compun actualul cabinet, amendamente care , însă , în urma unor injoncțiuni străine de interesele pe care noi trebuie să le apărăm astăzi, au fost respinse. "[.....]

Considerațiunile pe care le face d-l prim-ministru ,în *Expunerea de motive*,considerațiile pe care le făcea d-l raportor, în *Raportul* care însoțește legea, sunt considerațiunile unor membri marcanți din Partidul Național Țărănesc ,deși PNT, prin reprezentanții săi, în această privință,a avut mai multe păreri. [----]

Dimitriu / 2 apr.'34

#Legea Tătărescu - Sassu

PNL pretinde că pune pe debitori într-o situație în care executarea voluntară a obligațiunilor să devină posibilă , și să evite necesitatea executării .

"Executare voluntară ? Cotele obligatorii pe care debitorii urmează să le achite sunt exagerate față de puterea lor de plată !

PNL vorbește de eşalonări , care să nu fie supărătoare pentru creditorii...

Ori aveți aici eşalonări , prin lege , de 10 sau 15 ani !Dacă nu sunt supărătoare ,de ce nu au fost fixate , la fel, și pentru creditorii străini ? (art. 65)

PNL pretinde să asigure o aplicare rapidă și automată a obligațiunilor

Cum să fie posibil asta când ,fiecare articol naște controverse juridice ,fiecare rând din lege ,naște o nouă controversă ?

[propune situații imaginare pentru a demonstra aceste deficiențe]

PNL pretinde o repartizare echitabilă a pierderilor provocate creditorilor...

În această lege, avantajele sunt îndreptate spre Banca Națională, Creditul Rural, Creditul Urban și Casa Rurală . Unde se face repartitia echitabilă ?

Primul ministru și raportorul au declarat lucruri frumoase ....

care nu se potrivesc deloc cu textele legii ...

PNL pretinde, că vrea să evite obiecțiunile de neconstituționalitate ...

Derivând din art. 17 al Constituției , aceste obiecțiuni s-ar putea aduce.[----] Legea dvs nu rezolvă în mod automat problema datoriilor și va crea mari încurcături .

▣PRȚ:conversiune prin devalorizarea monedei

-I.Mihail Gele : Dar dl Iunian ar fi rezolvat-o automat ?

-Dimitriu : Dl Iunian ar fi făcut restabilizarea monetară , care ar fi rezolvat automat cel puțin

problema datoriilor ,necreind nici un fel de diferențe, nici între debitori ,nici între creditori.

Legea aceasta va fi mai mult **o lege a încurcăturilor** , decât a lichidării ,mai mmult **o lege a creditorilor** și mai mult **o lege a creditorilor străini**.[----]

Din votarea acestui proiect , **nu câștigă nimeni**.

Singurul lucru serios ,care vă rămâne de făcut, păstrându- vă pe linai mare a politicii dvs constructive, **de amânare a tuturor nevoilor și a tuturor marilor probleme** ce se pun azi în viața statutului nostru,**este să amânați și votarea** acestui proiect. Veți avea cel puțin **meritul de a nu încurca și mai rău o problemă, a cărei rezolvare cere : pricepere, dragoste de munca românească, onestitate și curaj** , calități pe care le întruniți cu toții și fiecare în parte , cu prisosință ,dar pe care - **din nefericire pentru țară - dvs nu le valorificați în acest nou proiect al unui nou și enervant provizorat.**

«PRȚ: va vota legea

Totuși , față de vechiul proiect de lege, față de cotele de reducere, față de situația că noi am colaborat la amendarea acestui proiect de lege [----

declaram că votăm proiectul de lege. "

Vlad Dimitriu / 2 apr.'34

15.o.)V.T.Prelipceanu (LANC),la Conversiune,3 apr.'34

(DAD. MO 37 , șed. de marți , 3 apr.'34 , p. 1532 - 1537)

Supratitluri , sublinieri , semne , îmi aparțin . **Doc. integral- fișier LANC**

/ Legislația agrară - greșelile partidelor politice /

/ Legile conversiunii - incapacitatea partidelor politice /

/ Amenințarea " căminului rural" - erorile conversiunii /

/ Legile Vaida -Mihalache - Tătărașcu / pericolul cămătarilor jidani /

/ Pământurile nerecuperate de stat - pericolul acapărării jidovești /

/ Excepțiile legii - art.65 - creditorii străini /

/ Conversiunea și Cooperația- corupția oamenilor politici din consil de administr. /

/ Legea Tătărașcu - concluzii : Cele 3 "păcate " capitale ale PNL

Cele 3 " marote " capitale ale LANC

Prelipceanu / 3 apr.'34

#Conversiunea =fructul păcatelor partidelor

" **Legea conversiunii** este **fructul păcatului neprevederii** săvârșite de **partidele politice**.

[----] **DI raportor** binevoiește să ne vorbească despre **cauzele conversiunii** , despre **împrejurările economice** internaționale , etc etc...

" **Țin să spun** d-lui raportor că **unul din motivele principale** este și **felul cum a fost tratată pătura țărănească** de către **partidele care au guvernat această țară**,adică **lipsa lor totală de grijă și de prevedere** .La un moment dat , **țăraniii nu au mai putut plăti**. Din acest moment, **începe criza ; totuși nu s-a luat nici o măsură** de proteguire a lor. [----]

Prelipceanu / 3 apr.'34

#Legislație pseudo - protectoare

Care au fost aceste măsuri ? [ ]

...Legea (Mihalache) circulației bunurilor ...

" **Prima măsură de < prevedere >** a fost luată de **PNT** care , în anul **1929**,votază **legea pentru reglementarea circulațiunii bunurilor dobândite prin diferite împrumuturi** Această lege dispune că, **pentru a se înlesni creditul sătenilor** ,ei își pot **ipoteca sau vinde terenurile, până la 1 ha**,dacă sunt sădite sau cultivate cu pomi,**și că își pot ipoteca sau vinde chiar casele lor .Iată o măsură destinată să însemne prevedere !Abia stăzi, când se votează această lege [conversiunea] ne dăm seama de gravitatea acestei măsuri** , luate prin legea menționată.

Pentru că , pe viitor, **sătenii vor putea fi chiriași în satele lor !**
Legile de împrumut au tratat pe săteni cu o grijă deosebită ,având în vedere , în special, ca această calitate a lor de proprietari , să fie continuu menținută.
Ei bine, prin legea menționată , **s-a înlăturat această siguranță.**

...Înlăturarea legii cametei

" O altă măsură <de prevedere >, a fost aceea de **a nu se împiedica camăta .**
Atât în Ardeal, cât și în Bucovina , **existau legi care să înfrâneze camăta**, înainte de alipire,
și ceea ce este grav, după alipire , aceste legi au căzut în desuetudine.
Aceasta este o măsură de o gravitate excepțională, din care cauză **aceste regiuni** ale țării ,
au fost într-atât subjugate de către cămătari , încât chiar legiuitorul , în măsura pe care
o prevede astăzi, **este nevoit să ia măsuri excepționale pentru aceste provincii.**
Prelipceanu / 3 apr.'34

...Incapacitatea realizării conversiunii

" În fața acestei situațiuni create de partidele politice , încep să apară **măsurile de apărare** ,
o dată cu **prima lege a conversiunii**. S-au votat apoi , în decurs de un singur an ,
alte două legi de conversiune , și în prezent ne găsim
în fața celei de **a patra lege** de conversiune.
" Felul **cum s-au votat aceste legi, pregătirea și prezentarea lor, dovedesc că**
partidele politice , după ce **n-au avut simțul de prevedere** ,
dar atunci când sunt chemate să rezolve această problemă , ele **arată că n-o pot rezolvi.**
[-----]
Prelipceanu / 3 apr.'34

...Amenințarea " căminul rural "

#Legile Mihalache/Vaida /Tătăărăscu

...interferențe legislative negative

"Legea actuală **reduce creanțele agricole mici**, adică a muncitorilor manuali de pământ ,
în măsura în care reduce **și creanțele marii proprietăți** .
Noi înțelegem că agricultura în genere **să se bucure de maximum de reducere a datoriilor** ,
pentru ca , în felul acestora, să fie pusă în situația de a deveni **un factor de producție sănătos**.
"Unde , însă, începe **critica noastră** , în fața acestei măsuri, este când **proiectul de față omite**
ca să se ocupe de minimum de existență necesar , mai cu seamă muncitorilor manuali de
pământ ,și **critica este cu atât mai îndreptățită**, cu cât **legea Vaida** prevedea că **sătenii și, în**
genere, agricultorii, în obligațiile de plată ce le au să plătească atât cât **să nu li se ia minimum**
de existență .Se ia de bază , pentru această puțință de apreciere ,**venitul din rol**, se spune că
ei nu vor putea fi obligați să plătească mai mult decât **o cotă-parte** din venitul prevăzut în roluri.
-**VPSassu** : Măsură care nu s-a putut aplica deloc.
-**Prelipceanu** : "Nu s-a putut aplica , pentru că **partidele politice adverse**, din capul locului au
arătat că această lege este inaplicabilă și **dvs ați luat măsuri** de natură ca ea să fie chiar
suspendată ;nici eu n-am susținut că e bună ,însă **dispoziția la care mă refer , e foarte bună.**
Din tot cuprinsul și economia acestei legi , cred că **dispoziția cea mai însemnată** este cea care
obligă pe săteni la o plată , dar le asigură , în același timp, **un minimum de existență** .
Dvs, prin legea de față, nu asigurați acest minimum de existență ,dvs **obligați la plată și**
spuneți că , în cazul când nu va plăti , **este pedepsit cu decăderea.**
Legea de față mai păcătuiește și prin faptul că nu dă posibilitate să se asigure existența
căminului rural . **Legea Vaida** , dacă nu avea o formulă pentru înființarea și menținerea
căminului rural, avea totuși **dispoziția abandonului** ,care dădea **posibilitatea** aceluia dintre
debitori , care nu e în stare să plătească , să-și poată rezerva, liber de orice sarcină , **căminul**,
o anumită porțiune destinată pentru **fiecare categorie din debitorii agricoli.**
Legea de față nu vine cu această dispoziție, și atunci , **legea Mihalache din 1929, care**

reglementează **circulația bunurilor dobândite** prin diferitele **împroprietări**, care dă **putința** ca terenurile sădite cu pomi și casele țărănești să se poată ipoteca și deci înstrăina oricui, face posibil ca **să se vândă la sate casele, grădinile, livezile, și dvs**, din momentul ce **nu veniți**, prin legea de față, **să dați posibilitatea** celui care va fi înfrânt prin neputința de plată, ca **să poată declara că abandonează** în mâinile creditorilor **tot pământul său, în afară de o porțiune determinată**, care ar putea să fie **casa și o anumită întindere de teren, livadă, grădină**. Din moment ce nu dați posibilitatea aceasta, **dvs transformați satele în chiriași**. Aceasta constituie **o adevărată primejdie**, mai cu seamă în satele moldovene.

...cămătarii jidani

Ex. În târgușorul **Lespezi** (jud. Baia - Fălțiceni) **un creditor cămătar jidan** a împrumutat diferiți **gospodari** din satele mărginașe, și astfel s-a **făcut proprietar pe numeroase gospodării**, în dauna sătenilor băștinași. **Dvs dați puțința, și pe viitor, ca această categorie de creditori să-și poată executa creanțele.**

Legea Vaida avea acest avantaj că, prin măsura abandonului, ca săteanul să rămână stăpân pe casa lui, chiar dacă își pierde pământul.

Dvs, prin faptul că nu luați această măsură, **primejduiți viața sătenilor prea îndatorați**, mai cu seamă din regiunile **unde populația sătească este îndatorată la cămătarii jidani.**

Prelipceanu / 3 apr.'34

#Dreptul de preemțiune a Statului.

...Pericolul acapărării jidănești

"**O altă măsură care lipsește** din această lege, **și care era în Legea Vaida**, măsură pe care o socotesc **foarte însemnată și utilă**, era **dreptul de preemțiune al statului** pentru acele întinderi agricole, care vor fi **scoase în vânzare prin licitație publică**, pentru a fi executate.

Măsura era foarte însemnată, deoarece **majoritatea moșiilor rămase de la expropriere** în părțile Moldovei, s-au transformat, din moșii boerești, **în moșii stăpânite de jidani**.

-Aurelian Bentoiu : "Acest drept de preemțiune **există** pentru **toate moșiile rămase de la expropriere**, în virtutea unui **text din legea agrară, devenit constituțional.**

-Prelipceanu : Explicațiunea dvs este f. utilă. **Dar trebuie să țineți seama că statul nu a făcut uz de dreptul său, din motive de criză.**

-Bentoiu : Pe săracul stat îl chiamă Chiriac, și " **Chiriac nu are parale "O dispozițiune din lege rămâne ineficace**, din această cauză. **Nu ne reproșați, însă, că lipsește dispoziția.**

-Prelipceanu : **Eu vă reproșez că dvs nu ați introdus dispoziția din legea Vaida**, așa cum era cuprinsă acolo.

-Bentoiu : **"N-am introdus-o, pentru că era inutilă."**

-Alimănișteanu : **Cu ce bani ? Noi am apărat-o până acum !**,

.Prelipceanu : **Ca să nu intre în stăpânirea străinilor, sunteți obligați ca din fondul destinat pentru acoperirea pagubelor, să luați măsuri, ca statul să intervină de câte ori se vor vinde terenuri rurale. Altfel vă faceți complici cu aceia care pe viitor vor cumpăra aceste întinderi de pământ rural.**[-----]

Prelipceanu / 3 apr.'34

Aurelian Bentoiu (intervenție-explicativă)

#Art.65.Excepțiile legii

..."Capitulațiunile" față de creditorii străini.

[**Ar fi trebuit ca Bentoiu să taie înghesuiala critică la acest capitol de la început ! Înțeleseseră toți greșit acest aliniat ? Aveau dreptate ? Nu-mi dau seama .**]

-Prelipceanu : **"În comisiune, domni deputați din majoritate, persoane cu foarte multă autoritate, au ridicat problema importantă, ca să fie radiată din lege, excepțiunea privitoare la creditorii străini. Cu toate acestea, spre surprinderea noastră, vedem că în actualul proiect**

sunt înlăturate aceste obiecțiuni care s-au făcut , cu privire la creanțele străinilor.

În art. 65 , alineat 1 , se prevede că **datoriile debitorilor** contractate direct, față de **creditorii** , persoane fizice sau juridice , **de naționalitate străină**, care nu au domiciliul, sediul principal sau secundar în țară, **se exceptează**.

Această măsură ne aduce aminte de acel **sistem al capitulațiilor** , cunoscut în China și în Turcia. **În Țara Românească** , însă, **de la independență** și până la legile acestea de conversiune, **nu s-au cunoscut aceste măsuri de umilință**.

Dvs oferiți creditorilor străini avantajii, fără ca, în același timp , să aveți măcar siguranța că și străinătatea va aprecia la justa valoare această ofertă pe care o faceți dvs.

Și atunci, **aceste texte de lege**, nu rămân altceva **decât mijloace sau probe de umilință noastră**. Ceea ce este mai grav, este faptul că **nici creditorii străini nu cer aceste excepțiuni**, și cu toate acestea , dvs le acordați !

La Conferința de la Stressa (1932) , au cerut doar ca **tratamentul străinilor să nu fie mai defavorabile** , decât cel aplicat creditorilor naționali.

-Aurelian Bentoiu : Dle Prelipceanu, ca să liniștesc conștiința dvs, n-am nevoie să dau explicații la acest text , dar pentru că , totuși, mi le cereți, cu toată claritatea textului, vi le dau.

lata ce spune textul : **<...se exceptează datoriile debitorilor .... față de creditorii de naționalitate străină, care nu au domiciliul, sediul principal sau secundar în țară >**

Cum toate **aceste societăți** , care vă interesează pe dvs , este **imposibil să fi făcut un intens comerț** , fără să aibă un sediu, fie principal sau secundar, în țară, **excepțiunea privește numai pe acei străini care au contractat direct, din străinătate, cu cetățenii români**.

În această privință, **excepțiunea are o rațiune** , a cărei explicație o voi da când voi lua cuvântul. Prin urmare, din p.d.v. al contractelor, care vă interesează pe dvs, **textul nu exceptează societățile care au reprezentanță sau sediu în țară**.

-Aurel Milea (Un. Agrară) : Prin sediu principal înțelegeți și agenția ?

-Bentoiu : Incontestabil ! Față de **străinii care nu au sediul central sau secundar în țară**, care nu au pus nici un picior pe pământul țării **românești, problema nu este atât de simplă, cum am auzit spunându-se de diferiți oratori**. Nu are nici o rațiune să nu **identificăm străinul cu naționalul**, din p.d.v. al **dreptului civil**.

Constituția noastră la art. 9 , **identifică pe străin cu naționalul** , din p.d.v. al dreptului civil, dar **pentru străinii aflători în țară. Problema se complică în dreptul internațional privat**, în care sunt emise **vreo cinci păreri**.

Dacă am fi optat pentru părerea aceea , care este **prea colorată de naționalism**, ar urma să aplicăm acelor străini , a doua oară , **legea din 1923**, privitoare la **plățile în valută forte**, cu care prilej, după ce am aplica **o reducere masivă**, am da străinilor **și un termen de 12 ani**.

Această soluție n-o putem aplica în fiecare zi.

-G.A.Cuza : Dle raportor, sunt însă **mari proprietari** , care **au contractat pentru mașini agricole** , de-a-dreptul **din străinătate**, și nu prin reprezentanții din țară. [...]

Ar fi de dorit **să se prevadă o măsură generală** pentru toți creditorii , iar **nu să se facă o distincție**. Eu cunosc o sumedenie de cazuri de **mari proprietari care au contractat de-a-dreptul** , iar **nu prin agenți sau reprezentanți** , aici , în țară.

-Prelipceanu : Nu este deci vorba de mașini de cusut , ci de mașini de treierat și alte mașini grele . **Excepția aceasta tot rămâne bizară** . În alte țări, s-au luat măsuri în defavoarea creditorilor străini. De **aceea s-a făcut Conferința de la Stressa** . [-----]

Prelipceanu / 3 apr.'34

▣ **Cooperăția .**

...**Corupția oamnilor politici din consiliile de administrație**

[**LD : O recunoaștere interesantă privind neaderența intelectualității, a preoților, la mișcarea de sprijinire a " elementului autohton" în mișcarea cooperatistă**]

Dvs impuneți cooperăției mari sacrificii , și nu luați nici **o măsură pentru protejarea ei** .

El nu aduce critici , ca Ghelmegeanu, pentru sprijinul special acordat **Creditului Funciar Rural**, ci spune , dimpotrivă : **sprijiniți-l** , " pentru că noi privim cu simpatie instituțiile românești."

"Dar nu vă putem ierta că nu ați avut grijă de cooperăție. " [-----]

Această situație se explică , ca fiind datorită **nenorocitelor consilii de administrații**, din diferitele **instituțiuni puternice** din această țară, **care constituesc un element de corupție și de paralizare a activității pozitive a păturii cărturărești de la noi.**

Prelipceanu / 3 apr.'34

...Cele trei "păcate" capitale ale PNL

...Cele trei "marote" ale LANC

"Dl or deputați, cu acestea spuse , închei , spunându-vă că măsurile dvs.și , în special , legea de convesiune, **nu pot să însemne o înviorare economică** , atâta vreme cât dvs. **nu veți lua măsuri** care să deparaziteze munca țăranilor români **de intermediarii și de industria jidovească** .

"Dacă dvs veți menține mai departe **dezechilibrul aceasta înspăimântător dintre valoarea produselor industriale și valoarea produselor agricole**,dacă veți menține **acest dezechilibru în favoarea industriei** , nu veți putea face din țăran un element de producție și de viață , chiar dacă i-ați ierta toate datoriile , pentru că el trebuie să facă 5-6 zile de muncă agricolă , pentru o singură oră de muncă industrială .

"Dacă dvs nu veți lua aceste măsuri , și **veți rămâne mai departe alături de industrie** , în lupta pe care produsele țăărănești o duc cu aceasta ,**veți da dovada că ați sacrificat interesele țăărănești în folosul marii industrii**,iar agricultura se va prăbuși mai departe sub văzul , dar și sub vina mare a dvs . "(aplauze la LANC)

V.T.Prelipceanu / 3 apr.'34

15.p.) Aurel Milea (Uniunea Agrară -Argetoianu) , 3 apr.'34

(DAD, MO 37, șed. din 3 apr.'34, p. 1537 - 1540)

[LD : un "agrarian " anticapitalist , dar mai democrat , apărând interesele unor defavorizați pentru că nu au proprietăți]

/ **Conversiunea IV** : lucru în comisii //

/ Discriminare : **debitorii și creditorii străini** //

/ **Excepții de la lege** : " **neproprietarii** " : minierii, oierii, funcționarii, pălmașii țărani /

/ **Legea Tătărăscu** : **nu rezolvă problema !** //

Aurel Milea / 3 apr.'34

#Conversiunea IV

...Lucru în comisii

Este încă viu în mintea noastră **apelul pe care d-l prim-ministru** ni l-a făcut tuturor , în momentul când a depus **acest proiect de lege - al IV-lea** - să contribuim cu toții ,cu tot ce avem mai bun, pentru **ca proiectul să devină o lege definitivă**.Am încercat să satisfacem această dorință .S-au prezentat peste **300 amendamente** , din partea celor care au înțeles chemarea d-lui prim-ministru .**Spre părere de rău**, proiectul ce se prezintă , **nu conține aproape nimic din aceste amendamente , încât munca noastră a fost inutilă.**

-I.Mihail Gele : S-au primit foarte multe amendamente !

-Aurel Milea : Am făcut această muncă , și o facem și acum ,pentru că este datoria noastră

Aurel Milea / 3 apr.'34

#Debitori străini /creditori străini

Regretă că proiectul face o **deosebire între debitorii rurali și urbani** .

Face aceeași greșeală **când favorizează pe străini**, față de **elementul autohton**.

În timp ce toate statele au legiferat pentru nevoile ei interne ,tocmai **România excelează și legiferează pentru nevoile străinilor !**" Se face o **voită deosebire** între **creditorii străini** ,care sunt favorizați,și **debitorii străini care sunt scoți din lege.**

Debitorul de naționalitate străină, care **domiciliază în țară**, care **dă contribuții la bugetul țării**, **nu beneficiază de favorurile legii**, în timp ce **capitalistul exploatant străin**, din afara hotarelor, **care nu contribuie cu nimic la veniturile acestei țări, este exceptat !**

Aurel Milea / 3 apr.'34

#"Neproprietarii "- scoși din lege!

Sunt excluși de la această lege, factori importanți ai vieții noastre economice, **nefiind proprietari** de case și neavând proprietate rurală :

...Minerii

Minerii - oamenii care muncesc de dimineața până seara în mine, **scormonind aurul și argintul** țării noastre, care scot din Valea Jiului și alte părți **cărbunele**, aceia care lucrează la **sondele de petrol** care s-au împrumutat cu dobânzi uzuare, pentru trebuințele lor.

...Mici industriași, micii comercianți

Aceeași soartă o au **micii industriași și micii comercianți**, **dacă** nu sunt proprietari. / Marea parte a **pletorei de funcționari**, **dacă** nu sunt proprietari ;

...Oierii

Oierii (Dobrogea),**mărginenii**(Sibiu)care nu au altă proprietate decât turma de oi ;

...Liber profesioniștii

Profesioniștii liberi, crema țării noastre , care nu au proprietate ;

...Pălmașii satelor

/ **Pălmașii** - cea mai mare categorie, **proletari ai statutului**, țărani care ,fie că nu au fost împrumutați, fie că și-au pierdut pământul , oameni care zac în cea mai neagră mizerie ... dar care s-au împrumutat .

Aurel Milea / 3 apr.'34

#Legea Tătăărăscu=nu rezolvă problema

Prin această lege nu s-a ajuns decât la mărirea aspectului caleidoscopic al conversiunii.

Vom avea o lege în plus, și nimic altceva .Problema nu va fi scoasă de la ordinea zilei.

(aplauze la Uniunea Agrară)

Aurel Milea / 3 apr.'34

15.r.)Virgil Potârcă (PNȚ), la Conversiune, 3 apr.'34

(DAD, MO 37, șed. Din 3 apr.'34, p. 1542- 1549)

[**LD : "Țărănist" redevabil** .Discurs **echilibrat ; judecată de bun simț și sinceră** ; remarcabil efort de obiectivitate și dorință pozitivă de rezolvare a problemei .]

Supratitluri, sublinieri, semne , îmi aparțin Doc. integral - **fișier PNȚ**

/ Reforma agrară - Conversiunea : comparație, similitudini, diferențe /

/ Consecințele amânării conversiunii : cronicizare /

/ Politizarea Conversiunii /

/ PNȚ : opinii, discordanțe, disensiuni /

▣ **Soluția Potârcă : lichidarea completă a datoriilor urbane și rurale /**

/ Conversiunea radicală : necesitate națională /

▣ Proprietatea orășnească ▣ Pericolul desnaționalizării

▣ Țăranii , " căminul țărănesc " ▣ Anularea datoriei !

▣ Plata datoriei -acum !

▣ Conversiunea

Potârcă / 3 apr.'34

...Debitorii agricoli

Cei 2 milioane debitorii agricoli sunt capi de familie, încât înmulțind numărul lor cu 3,4,5 ... se obține cifra de 7-10 milioane interesați de problemă.

În schimb, cei 16 000 de debitori , cu peste 10 ha ,au 14 miliarde datorii.

Problema este mai importantă decât reforma agrară , din p.d.v. social ,[----]

era o aparență de înflorire economică ,care a determinat o atmosferă optimist.

"Astăzi ne găsim într-o criză permanentă și crescândă, într-o stare de instabilitate,

pe care o constatăm pur și simplu, fără să putem să-i punem zăgaz.

În al doilea rând ne găsim într-o stare de sărăcire completă, care poate a ajuns la ultimă limită. De aceea problema apare mai greu de rezolvat .

" Recunosc toate greutățile care cad asupra dvs ,când căutați să dați soluțiunea cea mai potrivită acestei probleme.Dacă există vreo vină, este aceea că această problemă nu s-a realizat cu un ceas mai devreme,căci cu cât soluția se întârziează, cu atât se impune o soluție mai radicală ."[----]

Potârcă / 3 apr.'34

#Moratoriile?=neplata datoriilor !

Legiferarăm astăzi , după 4 ani de moratoriu , de fapt după 3 ani de moratoriu legal.

Nu veți tăgădui nimeni că de 4 ani , cel puțin, marea categorie de 2 milioane și ceva capi de familie de debitori, nu mai plătesc nimic, și cu toate acestea încasările statului și puterea de investiție ,au mers descrescând !

Regretă că nu este de față ministrul Slăvescu și Dinu Brătianu, pentru că nu vrea să bată " monedă politică "Dar asta este adevărul :de 4 ani de zile majoritatea datornicilor nu plătesc nimic creditorilor ,și cu toate astea impozitele se încasează din zi în zi mai greu, încât a trebuit să se vină cu degrevări fiscale, amnistii , diverse măsuri pentru a înlesni încasările, și ... bugetele se soldează cu deficite ... investiții nu se fac ! [-----]

Potârcă / 3 apr.'34

#PNȚ:discordanțe ,disensiuni

-Simionescu -Bârlad : Îmi permiteți o întrebare : în discuția financiară ,aveți programul d-lui Mihalache sau programul d-lui Madgearu ?

-Virgil Potârcă:Aici sunt în largul meu ."Eu am găsit insuficiente măsurile de atunci, și Raportul ce l-am redactat atunci este reproducerea exactă a celor ce vă spun astăzi.

De asemenea, aceleași idei le-am susținut și în cele 3 discursuri din Camră și Senat

-Simionescu -Bârlad :Cu toată personalitatea dvs, nu păreriile dvs angajează partidul, ci hotărârile guvernului dvs !

-Virgil Potârcă : Dle Simionescu ,regret că nu am putut să fiu înțeles și că nu am avut destul talent să pot convinge pe cei care rezistau.Eu vă urez ca cel puțin dvs , majoritățile aceste tinere și generoase,să puteți învinge rezistențele ; eu cel dintâi ași fi fericit"[---]

Părerea mea de totdeauna a fost aceea pe care o expun și astăzi.Dacă dvs găsiți că acest lucru nu are importanță ,faceți cum credeți de cuviință , dar eu sunt dator ,ca reprezentant al țării ,să înfățișez problema aceasta într-un mod complet , expunând soluțiile pe care le găsec mai bune.Cred că ar fi și în folosul dvs și al băncii ministeriale.

-M.Geale :Puteți să fiți convins, d-le Potârcă, că aveți mai multă trecere la noi decât ați avut la dvs față de partidul dvs.

-Gr.Iunian : Nu sunteți drept cu majoritatea ; căci și în majoritate sunt foarte mulți ,care vor face ca dl Potârcă : propun soluții radicale și votează cu guvernul (ilaritate la PNL)

-Virgil Potârcă : Dle Iunian ,eu am mers și mai departe :am votat contra guvernului.

-NCPopescu : Ați votat contra guvernului ? Nu s-a simțit deloc (ilaritate la PNL)

-Simionescu -Bârlad :Mai categoric a fost dl Mihalache , care a fost absent la votare .(ilaritate)
Potârcă / 3 apr.'34

...Pe cine împaci ?Pe cine nedreptățești ?

[LD : aceasta era soluția propusă de Virgil Potârcă :**Radicală ; Țărănistă de "stânga"**
Prin această prismă,demonstrația și argumentarea a fost coerentă, logică și cu mult bun simț .Ar fi fost o rezolvare parțială a ajungerii la "statul țărănesc "

Întrebarea fundamentală care se pune :**asta trebuia să dorească România ?]**

"Problema trebuie rezolvată din punct de vedere **social**,dar și din punct de vedere **economic**. Cu alte cuvinte ,trebuie să punem ,cel puțin **pe gospodarii aceștia sub 5 ha,și în special sub 3 ha, pentru că de ei vorbesc,în situațiunea de a deveni factori economici și de producțiune .**

Problema are trei fețe , și am s-o privesc sub aceste trei fețe.[.....]

"Desigur, d-lor, eu n-am să tăgăduiesc că **sunt foarte multe interese în joc ;**însă este foarte bine **să cântărim aceste interese**, să cercetăm ce interese sunt de o parte,ce interese sunt de cealaltă parte, și numai **după ce ne-am hotărât în favoarea unei părți**,sau în favoarea celeilalte, **numai atunci să legiferăm.**

" Desigur, **nu putem să împăcăm și unele interese și celelate**, și, dintre interesele în joc, de sigur că **reprezentanții unora** dintre ele **trebuie să facă sacrificii mai mari.**

Este foarte greu să împaci pe toată lumea, și nu dvs, dar Dumnezeu dacă ați fi,și încă n-ați putea găsi soluțiunea să împace și pe unii și pe alții.

Și atunci trebuie să vedem de partea cui trebuie să înclinăm balanța. "[-----]

Potârcă / 3 apr.'34

▣Proprietatea orășnească

#Pericolul desnaționalizării

[LD: deci nu numai partidele "naționaliste" , de dreapta, sesizau acest pericol , ci și cele de stânga, democratice, radical -țărăniste .În istoriografia falsă și falsificantă,acest lucru este eludat]
Deocamdată, eu aș ruga banca ministerială să se întrebă **dacă nu este cuminte și dacă nu este românesc ,să se facă de data aceasta un pas mai departe** [în sensul iertării datoriilor] și **să încercăm să oprim această desnaționalizare,care se face cu pași atât de repezi în anumite părți ale țării noastre ."**

Potârcă / 3 apr.'34

▣Potârcă:Conversiunea radicală

" Or, **dacă este vorba să examinăm care interese sunt supeioare** ,eu cred că **în primul rând trebuie să treacă interesul național** , și, în acest caz,**legea trebuie făcută mai adâncă pentru orașe, mult mai adâncă pentru sate**, deoarece **dacă se va forța să plătească mai mult , dincolo de minimum de existență ,nu spun că forțându-i nu ar putea să plătească, dar vom avea din zi în zi o populație mai slăbită și din p.d.v. moral și din p.d.v. sufletesc .**

Distrugem însăși puterea de vitalitate a nației și atunci eu nu știu dacă am făcut un bun serviciu , dacă distrugem pe unii , fără a salva pe ceilalți.

Din această cauză, pentru motivele pe care vi le-am arătat , pentru orașe,și pentru motivele pe care am să le dezvolt pentru sate,eu cred că **trebuia să fie o mai mare înțelegere a situației și toată legiferarea să fie făcută ,cel puțin astăzi, când dl prim-ministru spune că vrea ca reforma să fie definitivă,într-un mai larg spirit de înțelegere și o cât mai largă conciliere a intereselor permanente naționale și economice ale țării noastre "** [-----]

Potârcă / 3 apr.'34

...Țăranii ," căminul țărănesc ":anularea datoriei !

[LD :aici Potârcă categoric plătește tribut **ortodoxiei sale țărăniste ;a face doar din creanță sursă de existență pentru țăranul român ,este cel puțin o miopie ,dacă nu chiar o optuzitate]**

Unde am putea întrebuița **acest surplus de brațe de muncă ?**

În situația de astăzi, **noi nu avem nici industrie , nici meșteșuguri ....**

-**Voce liberală : Să reînviem industria pe care am avut-o !**

-**Potârcă :** Mie îmi place să discut în cadrul împrejurărilor actuale.Ținând socoteală de **puterea de muncă și posibilitatea de câștig a săteanului,fatal trebuie să ajungem la**

reducerea creanțelor și să le reducem atât de mult ,încât să putem asigura sătenilor un minim de existență ,și un câștig în plus ,căci altcum ei nu vor avea cu ce să-și plătească datoriile.[.....]Aci să nu pierdeți din vedere că nici noi, nici dvs, majoritate, nici guvernul , nimeni nu legiferează pentru o infimă categorie de cetățeni care datorează sume fabuloase. Această categorie să o scoatem din discuția noastră ,căci ceea ce ne interesează pe noi și pe dvs, sunt, în primul rând,cele 3.500.000 de țărani, capi de familie, având pământ sub 5 ha,și care, împreună cu familia lor, reprezintă 15.000.000 locuitori."[----]

Potârcă / 3 apr.'34

«Plata datoriei -acum !

" Și atunci vă întreb : **dacă** această măsură este permisă de Constituția noastră ; **dacă**, într-adevăr . tot ce s-a încasat dincolo de posibilitățile de plată ale debitorilor , constituie fructul unui delict, al delictului de uzură și **dacă** ceea ce a încasat în plus creditorul urmează să se compensesze cu ceea ce datorește debitorul, eu cred că există o justificare și din p.d.v. juridic, și că , prin urmare , **nu este nici o piedică ca debitorul să plătească astăzi cât poate "**

" Cât trebuie să plătească ? **Mie mi s-a părut foarte curioasă socoteala aceasta de 15, 17, 30, de ani și eu cred că trebuie făcut altfel de calcul și o altfel de proporție . "Eu regret că nu ați procedat astfel încât să scăpăm cu o oră mai devreme de coșmarul aceasta al lichidării trecutului și să ajungem în epoca constructivă pe care toți bunii români ne-o dorim . V-aș fi felicitat dacă ați fi făcut aceasta și vă voi felicita dacă modificați legea.**

Dar parcă vă văd pe toți că veți ofta ca mine, însă veți vota pentru lege ,așa cum este alcătuită " (aplauze la PNȚ)

Virgil Potârcă 7 3 apr.'34

15.s.) Gr.Iunian (PRȚ), la Conversiune, 3 apr.'34

(DAD, MO 37, șed. din 3 apr.'34 , p. 1550 - 1560)

[LD : Iunian , care părăsise PNȚ și banca ministerială ,din cauza soluției dată la conversiune, este în poziție dificilă :**antiliberalismul** lui - îl obligă la o **poziție critică față de guvern și PNL ; anti -PNȚ-ismul** lui - îl împinge la o **critică și mai și**.

Și atunci, rând pe rând, **critică tot** , apărându-șii doar marota : **restabilizarea** .]

Subtitluri, sublinieri, semne- îmi aparțin . Text integral - **fișier PRȚ**

/ Critica procedurii parlamentare : PNL ca și PNȚ /

/ Paternitatea Conversiunii /

/ Conversiunea : creditorii străini /

/ Descătușarea agrculturii - randamentul agrar : polemică cu Șeicaru /

/ Conversiunea : creditul și creditorii /

/ **Soluția Iunian :Restabuiizare !** /

/ Amestecul străinătății - " sfaturile" Franței /

Iunian / 3 apr.'34

#Procedură parlamentară grăbită

Deși legea nu reprezintă o soluție a problemei , fiind inaplicabilă și ineficace ;**deși** nu-și face vreo iluzie că va izbui ,se va osteni - ca la comisie - să înrăurească hotărârile ,pentru a aduce unele îmbunătățiri de detaliu.**Regretă** că se repetă procedura din guvernarea trecută cu dezbaterea la lege :legea adusă în prag de vacanță parlamentară, discuție îngrămădită **Este o gravă greșeală**, având în vedere că regimul parlamentar este pretutindeni atacat ,pentru inutilitatea sa.

Au venit șefii de partide parlamentare **3 zile la comisie**,au lucrat intens, **au depus zeci de amendamente** , unele sprijinite cu semnătura a peste 100 de deputați .

Raportul nici nu le-a înregistrat !

Amendamentele nu au fost primite și analizatede comisie ,ci de **o comisie ad-hoc**, compusă din

3 membri ai guvenului cu preocupări diferite-**Sassu** (social) , **Slăvescu** (financiar) , **Xeni** (tehnic) -au ajuns la **guvern și la șeful partidului !**

▫**Protestul PNL('33),reactualizat PRȚ 8'34)**

[**LD : atenție la calceama !**]

"De aceea , dați-mi voie, să se înregistreze cu titlu de document ,**un protest în privința acestui mod de a lucra :**

< D-le președinte , ținem în primul rând să **protestăm cu toată hotărârea** împotriva felului cum ni se cere să discutăm și să votăm acest proiect de lege ... De **la venirea PNL la guvern ... ni se cere să votăm la sfârșit de sesiune ... Este inadmisibil ... PNL a declarat în Parlament și în afară că este pentru o conversiune cât mai largă ....Proiectul nu răspunde acestor preocupări ... În aceste condițiuni, nu pot decât să lăs guvernului întreaga răspundere a acestei legiferări ... și constituie o nouă dovadă a neputinței și incapacității guvernului , de atâtea ori denunțat de noi . > (Protestări pe băncile majorității)**

" **Nu vă supărați** , d-lor, **este protestul care s-a făcut în numele Partidului Liberal** , de către actualul subsecretar de stat , **d-l Negură** , cu prilejul **discuțiunii conversiunii din 1933** (aplauze, ilaritate , pe băncile opoziției)

Am schimbat doar cuvântul național-țărănesc prin național-liberal.(aplauze)

-D.luca : lată cum s-a petrecut : s-a suspendat ședința la ora 11 și jumătate noaptea , și s-a hotărât ca toate amendamentele propuse - și erau cu sutele - să fie predateComisiei, **cu făgăduiala că vor fi examinate** și că se va veni în Cameră a doua zi cu hotărârile asupra lor. Dar **acea Comisie**, în loc să le cerceteze serios,**a adus hotărârea sa imediat** , redeschizându-se ședința după o jumătate de oră,adică **la 12, 10 noaptea**. Față de o asemenea procedare , **am fost obligați,ca opoziție**, și ca unii ce nici nu fusesem admiși în Comisie,fiindcă **ni seînchisese ușile** secțiunii în care se retrăsese Comisiunea,**să facem această declarație** pe care a citit-o atunci **d-l Negură**.**Deci procedura de atunci nu era deloc identică cu cea de azi,când discuția amendamentelor s-a făcut în mod larg,în comisiunea Camerei și cu participarea întregii opoziții.**

-Iunian : Eu n-am schimb de poziție. M-am găsit și atunci , ca și acum,urmărind , deopotrivă , manifestarea de atunci și de acum .**Rolul s-a schimbat , doar . PNT s-a făcut vinovat de aceleași procedee,și el a protestat , atunci, alături de PNL ,după cum , acum, protestează alături de PNT .**[continuă pe această temă ... criticând legea PNL]

Gr.Iunian / 3 apr.'34 -----

15.ș.)Nichifor Robu (LANC), la Conversiune ,3 apr.'34

(DAD, MO 37, șed. de miercuri , 3 apr.'34 , p. 1560- 1562)

[**LD : discurs șocant , agresiv , iresponsabil, năucitor, fără precedent,la tribuna parlamentului** (chiar în prestația Gărzii de fier sau a cuziștilor) **Nu s-a mai răs în parlament** , ca altă dată, de " bazoniile " cuziste " ! Îmi pot imagina chiar o tulburare .Nu cu privire la tiradele lui antisemite , cu care lumea era obișnuită , ci pentru **amenințările care aduceau a nesupunere ,la adresa guvernului**, a partidelor de guvernământ,**cu revolta , cu înlăturarea, cu pedepsirea ....** Și asta în condițiile în care **procesul Gărzii de Fier** era pe ultima sută de metri ,în condițiile în care **se trăia sub regimului stării de asediu**. Poate că acest discurs a contribuit mult la spiritul **legii apărării ordinei în stat**,și aducerea ei în dezbatere , **a doua zi .]**

Supratitluri, sublinieri, semne , colorări, îmi aparțin Document integral **fișier LANC**

/ **Partidele și Conversiunea : salvarea băncilor ! /**

/ Cămătăria, jefuirea prin datornici : **jidovimea ! /**

/ **Soluția cuzistă** a conversiunii : **alungarea jidanilor ! /**

/ Politizarea conversiunii : **demagogii electorale - PNL și PNT /**

/ Apostrofarea cu **guvernarea cuzistă /**

/ ConversiuneaTătărăscu = **salvarea băncilor liberale /**

/ Amenințare : **țaranii nu vor executa legea ! /**

/ **Paternitatea** Conversiunii : **acțiunile lui Robu**, arestarea lui / **congresele țărănimii //**

/ **Țărănimea** bucovineană = **"creditoarea " jidanilor /**

Cuziștii = reprezentanți ai țărănimii " creditoare" ; " **Prada** " înapoi !

/ **Cuziștii la guvernare !** Amenințarea Bucureștiului /
/ **BNR = căpățuiala partizanilor partidelor / rețeaua bancară = jaful țărânimii /**
/ **Concluzii : lege pentru exproprierea jidanilor și profitorilor ! /**
Respinge proiectul liberal //

Nichifor Robu / 3 apr.'34

#Legile conversiunii

" D- le președinte , d-lor deputați, **problema datoriilor** , care se discută cu atâta grabă, în momentul de față, în această onorată Adunare, **este de o importanță fără margini** și ar comporta **o discuție mult mai largă și mai tihnită**, pentru ca ea într-adevăr **să poată lua o formă definitivă**, deoarece acum în **a treia legislatură eu asist și iau parte la discuția acestei legi** și constat că **tot așa cum ne-a promis d-l prim ministru Gh. Tătărescu**, de data aceasta, că acest proiect de lege vine să lichideze definitiv problema datoriilor, **ni s-a mai promis în 1931 de către d-l Argetoianu, și în 1932 de către d-l Vaida.**

"Eu din capul locului, d-lor deputați, ca unul care **nu am studiat problema datoriilor în birourile Capitalei, ci am studiat-o la fața locului, și nu am studiat-o, ci am trăit-o cu debitorii împreună**, vă declar și de data aceasta, cum am declarat-o în cele două legislaturi trecute, că **problema datoriilor, așa cum doriți dv. partidele să o rezolvați, va mai trece de multe ori pe la această tribună**, și cu alte guverne, nu numai cu guvernul dv. și **nu va înceta ca problemă a datoriilor**, mai întâiu **pentru că ea nu este pusă în sensul ca să satisfacă și să lichideze datoriile țăranilor, ci a salva ce poate să mai salveze pentru bănci.**

Așa vedem noi de acolo, din fundul țării, din Bucovina, rezolvarea problemei datoriilor."

-**O voce** :Rău vezi !

«LANC va rezolva problema

-**Nichifor Robu** :Rău, fiindcă eu nu sunt nici bancher, nici cămătar, și atunci **văd așa cum o văd cei ce m-au trimis pe mine aici și zic că această problemă nu se va putea rezolva nici cu această lege, căci ea depinde de o altă problemă**, mult mai mare, și **pe care nici unul din partide nu v-o însușiți și nu sunteți capabile să o rezolvați.**

Ea ne revine nouă să o rezolvăm, foarte curând , după cum vedeți dv. singuri." [-----]

Acolo făgăduiați numai ca să induceți în eroare pe alegătorii care ne votau pe noi tocmai pentru acest program pe care noi îl aveam și îl vom îndeplini.

D-lor deputați, un astfel de proiect de lege trebuia să aduceți.

De altfel **il vom aduce noi foarte curând cu guvernarea cuzistă.** "[-----]

Dacă puneți în spinarea săteanului ceea ce nu poate suporta și cereți impozite de așa natură încât numai decât il sugrumați, când nu le poate plăti, nu veți mai avea la cine apela ca să sprijine acest stat. **În zadar faceți această lege, pentru că ea nu se va executa.**

Vă făgăduiesc și făgăduiala mea este sinceră, cum nu este proiectul dv." [--]

Nichifor Robu / 3 apr.'34

#Țărânimia bucovineană-"creditoarea" jidanilor

...Congresul regional Rădăuți

Aceste proiecte noi le-am examinat, împreună cu țărânimia, în congresele noastre și în marele congres regional dela Rădăuți.

Legea aceea a fost pusă la vot și țărânimia a votat să fie arsă. Și a fost arsă în fața a 15.000 de țărâni. Din momentul acela țărânimia din Bucovina a socotit că acea lege era inexistentă și, desigur, că **niciun țăran nu s-a ținut de dânsa**, fiindcă nu era posibil." [-----]

...Țărânimia "creditoare" , jidanilor!

Dar, d-lor, d-nii din majoritate, care reprezintă Bucovina, știu bine că **noi acolo nu mai datorăm nimic**; că eu, în special, care reprezintă țărânimia bucovineană și până acum am reprezentat pe debitorii țăranii, **mi-am schimbat rolul și, în adevăr am un rol mult mai ușor în fața dv. :**

eu nu mai reprezint debitorii, am venit să reprezint creditorii din Bucovina.
(exclamații pe băncile majorității). Da, d-lor, pentru că țărănimea din Bucovina nu mai este
datoare nimănui. Ea a fost jefuită și sărăcită și noi am venit să cerem prada înapoi,
fiindcă noi suntem creditorii, nu jidanii și băncile de acolo. (Vii aplauze pe băncile L.A.N.C.)

▫LANC:prada înapoi !

Noi cerem ca toată această jidovime, care n-a adus nimic cu ea când a venit în țară,
decât bocceaua subțioară și bățul în mână, să ne dea înapoi prada întreagă.
Din bocceaua cu care au venit nu le luăm nimic, cerem să ne dea înapoi ceea ce ne-au
jefuit, fiindcă noi, Românii, suntem creditorii jidanilor din Bucovina, cu toate pământurile,
pădurile, târgurile și celelalte averi, ci ni le-au jefuit " (Aplauze pe băncile L.A.N.C.) [----]
Aceasta este o măsură inoperantă la noi și vă declar _ ne vom mai întâlni la această tribună
– că veți fi bucuroși dacă țărănimea va accepta ștergerea datoriilor și nu va cere și o
socoteală cu aceia care au jefuit-o." [-----]

Robu / 3 apr.'34

▫LANC:lege ptr exproprierea jidanilor!

D-lor, acestea fiind considerațiunile generale, pe care aveam să le aducem acestui proiect,
noi vă declarăm că țărănimea din Bucovina se constituie creditoarea jidanilor
și băncilor pentru toate averile ei, jefuite de către cămătarii jidani și jidoviți
și cer un proiect de lege prin care să se exproprieze jidanii jefuitori din Bucovina
și să dea prada înapoi, ca țărănimea să reentre în posesiunea bunurilor ei,
bunuri care l-au aparținut.

#Respingerea legii Tătărăscu -Sassu

Acest proiect de lege, Bucovina nu-l primește ! (Aplauze pe băncile L.A.N.C.) .

Nichifor Robu / 3 apr.'34

15.t.)C.I.C.Brătianu(președ.PNL), la Conversiune, 3 apr.'34)

(DAD, MO 37, marți, 3 apr.'34, p. 1562 - 1567)

[LD : ia cuvântul după ce au vorbit toți reprezentanții partidelor (ultimul fusese amenințatorul
Nichifor Robu)Ședința este condusă de NNSăveanu . Este primit cu aplauze prelungite și
îndelung repetate de către membrii majorității .Discursul lui Brătianu este sobru și conține
argumente exclusiv economice ,în sprijinul legii guvernului PNL]

/ Risipirea unei legende :el și Conversiunea

/ 27 de ani -dir.la Creditul Funciar Rural

/Criza agrară:inflația - stabilizarea - decalajul prețurilor /

/ Stabilizarea - criza : greșeli în politica economică (guve PNȚ/guv.Argetoianu /guv,PNȚ) /

/Conversiunea I -III

/ Conversiunea IV, PNL - concluzii /

CICBrătianu / 3 apr.'34

...Risipirea unei legende: el și Conversiunea

...27 ani -dir Creditul Funciar Rural

" D-le președinte, d-lor deputați, înainte de a vorbi despre proiectul de lege care ne preocupă
astăzi, să-mi dați voie să risipesc încă o dată o legendă că eu aș fi fost contra conversiunii.

Am protestat de două ori în timpul anilor trecuți , când s-au adus proiectele de lege de
conversiune : odată la 6 octombrie 1932 și a doua oară la 26 noiembrie același an.

"Am făcut nenumărate declarațiuni că sunt un conversionist convins și hotărât,

iar în cariera mea , timp de 27 de ani, cât am fost director al Creditului Funciar Rural ,
am făcut câteva mii de conversiuni." Prin urmare ,cum aș putea eu să fiu contra

conversiunii datoriilor agricole ? [-----]

"Chiar în sânul Partidului Național -Liberal , din 1930, eu am fost acela care am inițiat această chestiune, fiindcă am văzut dezastrul care se apropia asupra agriculturii.

Am luat parte și la proiectul din 1932, când am pus principiile de bază pe care le veți găsi în legea actuală.[.....]

"Totdeauna am spus că nu se poate face conversiunea datoriilor agricole, dacă nu se ține seama de menținerea creditului. Dacă aceasta înseamnă să fii contra conversiunii,

evident că **atunci am fost contra conversiunii.**" [.....]

" Cred că nu este cazul să insist mai mult asupra acestei chestiuni.

Aceia care vor să fie mai luminați asupra ei, nu au decât să citească discursurile pe care le-am ținut ,și vor constata că nu am schimbat nimic din părerile mele .

Cel puțin eu **am meritul acesta al constanței** , că nu mă schimb după cum bate vântul sau după cum sunt evenimentele .**Mă pot înșela , însă nu mă schimb.** " [- -----]

...Conversiunea Argetoianu

"Când dl Argetoianu a adus primul proiect, împreună cu prietenul meu Sassu,am luat parte la primele dezbateri ale comisiei și am propus reducerea datoriilor agricole și pentru agricultorii sub 10 ha, reducere care nu era prevăzută în proiectul de lege ,și am cerut , în același timp, și repartizarea pagubelor între creditori ,pentru ca acela care a împrumutat mai mult agricultura , care de multe ori a ajutat-o mai mult, să nu fie ruinat prin legea de conversiune a datoriilor agricole. [-----]

CICBrătianu / 3 apr.'34

▫Principiile conversiunii

Ce condiții trebuie să îndeplinească n proiect al conversiunii ?

I .Trebuie să acorde agricultorilor un termen lung de plată , cu o dobândă mică.

Argetoianu spune că termenul fixat de noi , de 17 ani, este prea scurt,și că ar trebui cca 30-40 ani. **Eu cred că am face o operație antieconomică** , care n-ar da rezultate bune.

II.Trebuie să se facă o reducere a anuităților la capacitatea de plată a debitorilor .

Am arătat că această capacitate de plată a fost scăzută cu 63,3 %.

Or noi am acordat o reducere de 65 % .

III.Salvarea creditului . În 1932, această problemă nu s-a pus deloc.

Nu putem rămâne mai departe , în situația de astăzi, când debitorii sunt convinși că vor obține continuu moratoriu și că nu-și vor mai plăti datoriile !

De aici înainte, **datoriile trebuie plătite** ,pentru ca creditul să reînvie,să revină depunerile la bănci și institutele de credit .

CICBrătianu / 3 apr.'34

#Conversiunile I - III

[Va arăta , pe scurt , doar defectele lor]

I .Conversiunea Argetoianu :s-a modificat continuu , devenind " un puzzle zăpăcit " , din care nu se mai înțelegea nimic ;crea 4 categorii de debitori , în loc de una ;

prevedea tratament diferit , în funcție de mărimea proprietății și natura creditorului ;

toate instituțiile de credit erau lovite atât de puternic ,încât nu ar mai fi rămas în picioare nici una ;Banca Națională, scoasă din conversiune,nu suporta pagubele izvorâte ; conținea tot soiul de exceptări **Ea nu s-a aplicat și nici nu se putea aplica.**

II -III .Conversiunea Mironescu , moratoriu Vaida :a căutat să salveze pe toți

și nu asalvat pe nimeni . [dă noi argumente , explică procesele cu Creditul Rural]

CICBrătianu / 3 apr.'34

▫Conversiunea Sassu

" D-lor, eu , **poate sunt optimist, însă este mai bine să fii optimist** în această chestiune ,

decât să fii pesimist , așa cum au fost d-nii Argetoianu și Lunian, pentru că , **dacă ești**

pesimist nu poți să vii cu soluțiuni pentru o situație care așteaptă o îndreptare . D-lor deputați, noi așteptăm rezultatele.**Di prim-ministru v-a dat întâlnire la toamnă , ca să vedeți**

rezultatele la lege

-Tătărescu :De sigur .

-Brătianu :Evident, cred că până la toamnă , vom vedea o parte din rezultatele legii .

Eu sunt convins că această lege va da un avânt considerabil economiei noastre naționale,și că **criza noastră** - care , după mine,este mai mult de ordin intern decât extern - **se va atenua în mod considerabil.**

Atunci **vom putea spune că am făcut o operă utilă** și că **Partidul Liberal** , din nou, **a salvat țara din dificultățile în care se afla. "**

(aplauze prelungite pe banca ministerială și pe băncile majorităților)

CICBrătianu / 3 apr.'34

15.ț.)Aurelian Benteoiu (raportor) - discurs final 13 apr.'34

(DAD, MO 37, șed. de marți 3 aprilie 1934, p. 1567-1573.)

[LD: **Discurs remarcabil, cu o materie destul de anostă !**]

[LD: Supratitluri, sublinieri,semne, colorări, îmi aparțin]

/ Conversiunea - în **programul PNL din 1931** ; semnalul lui **Gh.Tătărescu** /

/ Răspuns la obiecțiunea opoziției : nu este **largă, generală, egalitară, eficace** /

/ " " " : **debitorii nedreptățiți - creditorii avantajați** /

/ Superioritate a legii recunoscută : **tehnică-juridică** /

/ **Legea Argetoianu - Legea PNL** : comparativ /

/ **Legea Mironescu -Vaida - legea PNL** : comparativ /

/ Răspuns obiecțiunea opoziției : **de ce nu iertarea tuturor datoriilor ?** /

/ Propuneri hazardate : **revizuirea Constituției** (Argetoianu) /

/ " " : **Restabilizarea** (Răducanu, Iunian , ș.a.) /

/ " " : **Banca Națională a României** /

/ **Apel la potolirea opoziției radicale** /

Aurelian Benteoiu / 3 apr.'34 / retro ' 31

#Retro'31.Programul PNL : conversiunea !

...Gh.Tătărescu - semnalul de alarmă .

"D-le președinte, d-lor deputați, **problema datoriilor este o veche preocupare a Partidului Național- Liberal** .Cu mulți ani înainte, ea își găsea în gura unuia dintre fruntașii partidului nostru [GH.Tătărescu] , următoarea formulare :

< Să privim realitatea în față.Se proletarizează astăzi clasa pe care se rezimă întreaga alcătuire socială a statului nostru și se primejdiesc forțele de ordine și conservare ale acestei țări. Fiecare proprietar de pământ scos de pe brazda sa, înseamnă un element mai puțin în armata ordinei și un element mai mult în armata anarhiei.

Și nu cred că greșesc afirmând că fiecare bătaie de tobă și fiecare execuțiune silită pregătește și înalță forțele, care la cea dintâi sguduire,se vor pune în serviciul curentelor de distrugere, care ne amenință înăuntru,și a coalițiunilor vrășmașe, ce ne pândesc din afară. Greutatea împrejurărilor și întârzierea soluțiunilor fac din datoriile agricole o catastrofă socială.

Partidul Național-Țărănesc a fost incapabil să tămăduiască răul.

Guvernul d-lui Iorga se arată neputincios și dibuește încă două soluțiuni.

Față de această situațiune, Partidul Național-Liberal a trebuit să tragă semnalul de alarmă și apoi să-și facă datoria.Am înscris în programul nostru de guvernare soluționarea acestei grave probleme, prin conversiunea datoriilor agricole > .

Sunt cuvintele rostite în 1931 de către **actualul șef al guvernului.**

(Aplauze prelungite pe băncile majorității) [-----]

Aurelian Benteoiu / 3 apr.'34

#Obiecțiunile opoziției :

...Nu este largă, generală, egalitară, eficace ?

Astăzi ne prezentăm înaintea dv., cu înfăptuirea soluției anunțate **printr-un proiect elaborat de guvern**, cu toată **seriozitatea** și cu concentrarea tuturor putințelor de a soluționa această gravă problemă.

D-lor, **între pesimismul d-lui Potârcă**, care astăzi, de la această tribună, **vă spunea că nu este nimic de făcut**, problema fiind insolubilă, și între **robustul optimism al d-lui Robu**, care ne-a arătat soluțiile d-sale, **simple și radicale**, noi credem că **adevărul stă la mijloc: nici prea mult pesimism, nici prea mult optimism.**

Față de gravitatea problemei, **soluții perfecte nu se pot da**; însă, leal privit acest proiect, și fără rezerve, psihologicește explicabile, prin spiritul de contradicție al luptelor politice, **este tot ce se putea da mai sănătos, mai serios asupra acestei probleme.** (Aplauze)

" D-lor, **s-au perindat atâția vorbitori** la această tribună. **Opoziția a fost reprezentată** prin numeroși oratori. **Toate partidele și grupările din opoziție și-au spus, și, adeseori, repetat cuvântul.**" **S-ar putea rezuma criticile aduse proiectului prin câteva cuvinte:**

legea nu este largă, nu este generală, nu este egalitară, nu este automată, nu este eficace, pentru că nu rezolvă problema. Într-o variantă, d-l Argetoianu spunea: **este legea Nr. 4 .**

Alți oratori ai opoziției ne dădeu întâlnire, pe curând, **în roluri schimbate**, pentru a desbata **un alt proiect de lege.** Vom examina toate aceste chestiuni, care, restrângând și mai mult **numărul obiecțiunilor, s-ar putea reduce la două: s-a dat prea puțin și nu s-a dat la toată lumea . "**

...Debitori nedreptățiți ?

...Creditori - privilegiați+

" D-lor deputați, **am auzit vorbindu-se aici prea mult și în mod exclusiv de interesele debitorilor.**

Ne găsim în fața unei probleme care stă la intersecția a două interese contrare, așa putea zice, **inconciliabile.** Ca semnificație, în istoria dreptului, natura măsurii care se aduce **este de o gravitate deosebită.**

Firește, mai puțini la număr, **nu trei milioane, nu 82% din populația țării, numai un million,** poate mai puțin **interesați**, din punct de vedere electoral, **sunt angajați în această chestiune și creditorii;** și nu numai creditorii, ca persoane fizice, dar este angajată în această chestiune **noțiunea de contract, care este legământul juridic al creditului,** condițiune de viabilitate a economiei noastre de mâine și de totdeauna.

" **Nu am auzit pe nimeni spunând**, în această ordine de idei, din punctul de vedere al incidenței legii, cu această **instituție de bază a societății moderne**, care este **contractul,** **decât numai afirmațiunea că legea este neconstituțională,** cu semnificația de amenințare pentru noi, în ce privește **scontata declarare de neconstituțională a acestei legi.** "[---]
Aurelian Bentoiu / 3 apr.'34

«Superioritatea legii : Tehnic-juridică

" D-lor deputați, mă voi ocupa de toate aceste chestiuni pe rând, succint firește, așa cum se cuvine, după atât de îndelungi debateri.

" Voi începe prin a examina unul din punctele asupra cărora **ni s-a făcut concesiunea de a se recunoaște**, în discuțiunile mai restrânse, care au avut loc în comisiune, **superioritatea**, cel puțin relativă, **prin comparație cu experiențele legislative anterioare**, de către oameni calificați să o spună. [---] Într-adevăr, d-lor, nu se poate spune contrariul.

Observați că din prima formulare a proiectului și după admiterea atâtor amendamente, căci s-au admis multe din amendamentele propuse, firește, n-am putut să facem acea colecțiune de amendamente juxtapuse, care să facă să treacă și proiectul nostru prin metamorfoza, prin care a trecut prima experiență juridică a d-lui Argetoianu – **legea și-a păstrat structura ei.**

Legea, din punctul de vedere al armoniei, al logicii interioare, al legăturii logice între capitole, între principiile ei și între normele ei, **a rămas nesdruncinată, din bazele pe care au conceput-o autorii acestui proiect.**" [-----]

Aurelian Bentoiu / 3 apr.'34 , retro'31

/Răspuns lui Ghelmegeanu

Vom vedea dacă din punctul de vedere substanțial, proiectul merită acea acerbă critică a d-lui Ghelmegeanu. **Fiindcă d-sa, ca un opozant** care se respectă, după ce a săvârșit actul de lealitate, de a recunoaște superioritatea tehnică a legii, **și-a simțit și datorია** – și cred că a greșit când a interpretat lucrurile în chipul acesta – **să nege, să conteste, să facă rezerve, să critice dispozițiunile legii**, în anumite puncte de vedere, privitoare la dispozițiunile de fond.

D-lor deputați, **voi examina această lege prin comparație** cu experiențele anterioare ; fiindcă **perfectiunea desăvârșită nu este** din lumea aceasta și nu a avut nimeni ambițiunea să făurească o lege atât de perfectă, încât să nu mai fie susceptibilă de critică.

#Legea Argetoianu

O vom examina din punct de vedere tehnico-juridic, și prin raport, la obiecțiunile care s-au adus, în primul rând **în comparație cu legea Argetoianu**.

Ce cuprindea acea lege ? Din punctul de vedere al aplicațiunii ei : **foarte complicată**.

Din punctul de vedere al excepțiunilor : **cuprindea 18 excepțiuni**.

Și nu numai atât, dar, **pentru a determina aceste excepțiuni**, "nășteau" **complicate controverse la bară**, în acele procese care amenințau să devină interminabile.

Vă voi demonstra că **în anumite categorii**, pentru ca legea să fie aplicată, **acela care o aplica avea nevoie să urmeze un curs de topografie, de planimetrie și de nivelment** pentru ca să măsoare **altitudinea punctului în care se află debitorul**.

Acei care practică aceeași profesiune ca și mine, își aduc aminte de acele distincțiuni care se făceau, după cum **situația imobilului se găsea**, la mai mult sau la mai puțin de **600 metri ca altitudine deasupra nivelului mării**. (Ilaritate pe băncile majorității).

Ce complicații de procedură erau, care depășeau procesele de drept comun.

[argumentează, din acest p.d.v., cât de complicată era **procedura** în legea Argetoianu]

" Eficacitatea unei legi , oricât ar fi de bună, și oricât de generoase dispozițiile ei de fond, nu poate să fie asigurată decât printr-o procedură rapidă, ușor de aplicat , cu excluderea tuturor controverselor în aplicarea legii, **cu excluderea tuturor ezitărilor ,**

în aprecierea ei și în aplicarea soluțiilor la fiecare speță în parte. "

[explică cât de complicat era să se stabilească **" capacitatea de plată"** a debitorului]

"Pricina trebuia filtrată prin trei filtre impregnate , în materie de apreciere, în fapt, de același **coeficient de subiectivism** , fatal legat de orice minte omenească și ușor **susceptibil de a deveni sursă de arbitrar** .

De aceea , noțiunea " capacității de plată " , în proiectul guvernului, **a fost eliminată ;**

s-a crezut ca o condiție **sine qua non** a eficacității legii cerea aceasta .

S-a făcut bine , d-lor, pentru că în materie de organizare judiciară , **un filozof al dreptului**, care își are înscris numele și în filozofia generală, **filozoful Bacon**, spunea :

< optima lex, quae minimum arbitrii iudicis relinquit .>

[Arată existența unei noi " vame " tot atât de complicată și legată de aceeași subiectivă apreciere , în ce privește vocațiunea debitorului.]

În legea Argetoianu, **asanarea proprietății mijlocii și mari** , urma să se facă **numai dacă aceștia dovedeau** că datoriele au fost făcute :

- 1) pentru dobândirea de pământ ;
- 2) pentru sporirea inventarului ;
- 3) pentru construcții , plantații ;
- 4) pentru irigații și îndiguiuri ;
- 5) pentru acoperirea pagubelor ;
- 6) pentru asigurarea unui minim de existență ;
- 7) cheltuieli de forță majoră .

" Ei bine, din cauza **tuturor acestor complicațiuni , discriminări, aprecieri subiective , complicațiuni procedurale** și a necesității de a se organiza **proces complete și îndelungi, legea nu și-a avut eficacitatea voită "**

Aurelian Benteoiu / 3 apr.'34 , retro'31

#Legea Mironescu -Vaida

A fost necesar să se facă o nouă lege, aceea făcută de gov.Vaida . **Dr. Ghelmegeanu a criticat legea** , invocând statistici, demonstrând cu ele **incapacitatea țaranului de a-și plăti datoriele** , motivând cu statistica **ineficacitatea legii PNL**

Ghelmegeanu , și d-nii PNT , au făcut , în privința legii propuse de guvernul actual, **critici întemeiate pe cifre statistice exprimate , când și-au elaborat legea !**

Situația economică nu s-a schimbat prin demisiunea guvernului PNT ;nici numărul țăranilor datornici ; nici datoriile . **Ce soluții a dat PNT ?** [explică art. din moratoriul dat prin legea Vaida , care a făcut inaplicabilă legea ; articole care anulau prevederile articolelor dinainte ; eșalonarea plăților în **10 ani**, cu o **dobândă de 5 %** etc etc]

" **Și astăzi** , când noi venim , **la o situație economică și socială identică** ,încadrată în **aceleași cifre statistice**, **nu mai este posibilă plata în 17 ani** ,cu **dobândă de 3 %** calculată **la o jumătate din cuantumul creanței ?!**

lată deci, cum **obiecțiunea că n-am dat mai mult , nu ne poate fi făcută** , în nici un caz , **de acele partide , care au făcut experiențe nereușite** și cărora le lipsește calitatea morală de a critica dispozițiunile acestei legi " (aplauze la PNL)

[-----]

Aurelian Benteoiu / 3 apr.'34

...De ce nu iertarea tuturor datoriilor ?

" S-a spus : **să dăm mai mult** și, mai ales, **să dăm tuturor**.

Ni s-au făcut reproșuri :**de ce nu dăm tuturor ?**

Vedeți, asupra acestei chestiuni , **legea nu trebuie privită ca o providență dispensatoare de daruri** .Dacă nu ar fi depins decât de **bunăvoința guvernului**, de a da tuturor și cât mai mult,**fiți siguri că s-ar fi dat cât mai mult și tuturor**.

...Dilema lui Shylok

Se întâmplă însă că **soluția acestei grave și complicate probleme,se găsește la egală distanță între cuvintele lui Shylok** ,reprezentând mentalitatea unor **anumiții creditori**, care nu înțeleg gravitatea situației și **care își cer livra de carne pe baza contractului lor**,și **teoria buretelui** , făcută de **anumiți reprezentanți ai anumitor partide din opoziție** .[---]

" Ei bine, d-lor, este o evidență pentru oricine că **această deprecierere nu s-a produs în aceeași măsură pentru populația urbană și rurală**.**Ea nu a avut aceeași repercusie asupra tuturor oamenilor** , de nu importă ce categorie economică ; iar **dacă s-ar fi creat un tratament uniform, s-ar fi ajuns la inegalități** ,din p.d.v. al ideii de justiție, concepută justiția în vremurile excepționale în care se legiferează aceeași problemă . "[----]

Aurelian Benteoiu / 3 apr.'34

#Aviz opoziției radicale : iunianiști, georgiști, goghiști, cuziști .

" D-lor deputați , **guvernul nu are pretențiunea că realizează o minune**.

Nici când mântuitorul a spus unui bolnav < *ia patul tău și umblă* > , și-a luat bolnavul patul dar **nu spune Biblia că a pus rotile la pat, și că l-a transformat în cărucior**.

"**Noi, acordăm debitorilor** , prin acest proiect ,**atât cât se poate acorda** ,pentru ca ajutorul fiecăruia dintre debitori să se poată rezolva pentru totdeauna această problemă a datoriilor.

"**Dar, pentru ca legea să devină eficace** , nu trebuie privită numai ca un instrument tehnic, **ea are nevoie de adeziunea celor care o aplică**,are nevoie **de concursul tuturor**

bunăvoințelor,are nevoie mai ales de **convergentele eforturi** ale tuturor acelor care stăpânesc și pot să influențeze **opinia publică** în această țară . (aplauze la PNL)

" De aceea, **fac un apel la toți reprezentanții opoziției** ,pentru a nu mai vorbi imprudent de **legea Nr. 4** , și de a nu lăsa să se înțeleagă **că nu așteaptă decât schimbarea rolurilor** pe cea bancă ,pentru a veni cu o nouă experiență ;**în chipul acesta nu vor servi țara** .

"**Nu există proiect de lege** ,oricât s-ar putea părea unei minți omenști ,că este **perfect**, care **să poată să-și ajungă scopul**, **dacă din punctul de vedere al factorului psihologic , " adeziunea" care-i condiționează eficacitatea, este pusă în discuție ."**

În timpul războiului , erau **răniți lași care-și răcăiau rănilor**,pentru a nu se întoarce pe front ....

" ...oricât de perfect ar fi un proiect, **atâta vreme cât , în această rană a datoriilor , se va scormoni continuu , țara nu va avea liniște . "** (aplauze prelungite la PNL)

Aurelian Benteoiu / 3 apr.'34

15.u.) V.P. Sassu (ministr. agricult.) ,discurs final ,3apr.'34

(DAD, MO 37, șed. de marți 3 aprilie 1934, p. 1573-1576)

[LD : Apar clar deosebirea , din acest p.d.v., între **PNL și PNT** .Argumente economice, sociale, politice ,etice .

Fără demagogie : **țărănismul liberal** -ca preocupare permanentă a pNL]

Fără echivoc , **agrarienismul liberal** -:sprijinul pentru agricultorii mari și mijlocii ;

Fără echivoc : **importanța creditului și a instituțiilor de credit** .

Lipsă de reacție, ocolire : **criticile naționaliste, antisemite** ,]

Supratitluri, sublinieri, semne, colorări, îmi aparțin . Doc. integral - **fișier PNL**

/ **Coeziune** : guvern - partid - majoritate parlamentară - lideri /

/ **Opoziția** : calm, liniște, senină , constructivă /

/ **Conversiunea Argetoianu , Mironescu , Vaida** /

/ **Conversiunea Tătărescu** : scop, ținte, principii :

-Conversiune de **drept, uniformă, automată, circulantă** : **debitorii rurali și urbani** //

-Conversiune de drept : reglementarea **plății datoriilor restante către creditorii**//

/ Finanțarea conversiunii : **rolul BNR și al fondului de garantare** /

-Conversiune : **radicală, automată, de deplin drept** /

/ Răspuns obiecțiilor opoziției : datornicii mici /

/ " " " : băncile populare , cooperăția /

/ " " " : dobânzile /

/ " " " : datoriile țăranilor , a agricultorilor /

/ Elogiu agricultorului / Elogiul țăranului /

/ Solidarism economic, social, moral - nu ură și luptă de clasă //

/ **Legea Tătărescu** - concluzii / **Apel pentru luarea în considerare a legii** /

Sassu / 3 apr.'34

■ **Coeziune : guvern - partid- majoritate - lideri**

(Este primit cu lungi și repetate aplauze)

" D-le președinte, d-lor deputați, vă mulțumesc pentru manifestațiunea de simpatie cu care întâmpinați cuvântarea mea. Această manifestațiune îmi **ușurează în mod agreabil misiunea pe care o am din partea guvernului, să apăr acest proiect de lege.**

De altfel, îmi dau bine seama că **această manifestațiune nu mi se adresează mie personal, ci guvernului din care fac parte** și în numele căruia vorbesc. (aplauze pe băncile majorității), și în special d-**lui prim-ministru Tătărescu** (aplauze prelungite și îndelung repetate pe băncile majorității),care în această chestiune și-a arătat **voința fermă și laudabila pasiune de a dăru-i țării o lege a conversiunii și bună și definitivă.** (Aplauze pe băncile majorității).

La rândul său, **guvernul transmite omagiul dv. întregului Partid Național-Liberal, a cărui emanațiune este, și în special d-lui Dinu Brătianu, șeful partidului** (vii aplauze pe băncile majorității), care în această importantă chestiune – credincios frumozelor și sănătoaselor tradițiuni ale înaintașilor săi – **a mers în pas cu spiritul vremii și, ca șef al Partidului Național-Liberal,** față de curentele firești care se găsesc în acest organism puternic, **a știut să țină în mână frâna și cumpăna înțelepciunii.** (Aplauze prelungite pe băncile majorității). " D-lor deputați, la ora aceasta târzie, și după **substanțialele cuvântări** ținute de d-l **Dinu Brătianu** și de distinsul nostru **raportor, d-l Aurelian Benteiu,** **rolul meu apare un rol protocolar.** S-a examinat această chestiune de către **cei doi antevorbitori sub toate fețele ei.** Nu știu ce aș mai putea adăoga.

Sunt silit deci, să-mi rezum la cea mai redusă limită cuvântarea mea." [-----]

Sassu / 3 apr.'34

#Legile I -III

" **Aceste imperfecțiuni însă nu ridică proiectului nostru superioritatea lui netăgăduită, față de cele două legiuiri anterioare.** Care este economia acestui proiect ?

Legea Argetoianu și **Legea Vaida**, care au încercat să reglementeze chestia datoriilor din trecut, **n-au dat rezultatele urmărite de autorii lor. Problema conversiunii a rămas deci întregă.**

În adevăr, **legile de mai sus**, în loc să rezolve definitiv această gravă și complexă chestiune, **au amânat-o și au complicat-o**, sporind marasmul economic și **nemulțumind**, prin incertitudinea raporturilor lor, **atât pe creditori, cât și pe debitori**.

Au legat beneficiul conversiunii de **atâtea condițiuni și excepțiuni**, **încât, în mod fatal, au dat naștere la discuții și procese interminabile**, amânând astfel la infinit începerea lichidării efective a trecutului.

Și în sfârșit, aceste legi, **neținând seamă nici de repercursiunile** pe care măsurile luate le-ar fi avut **asupra instituțiilor de credit, au sdruncinat în mod primejdios atât creditul, cât și ordinea juridică a țării ."**

Sassu / 3 apr.'34

▫ Legea Tătăărăscu-Sassu

" În fața acestei situațiuni, **guvernul țării, ținând seamă de concepția și ideologia Partidului Național-Liberal**, precum și de **experiența dobândită** prin inaplicarea celor două legiuri anterioare de conversiune, **prezintă proiectul de față, care are două ținte și un singur scop**.

...Țintele și scopul

Cele două ținte sunt:

1) Descătușarea producției naționale prin lichidarea definitivă a datoriilor din trecut, și **2) Reînvierea creditului** în general și a **instituțiilor de credit** în special .

Prin atingerea acestor ținte, realizăm **scopul final al legii care este :**

Redresarea și învierea vieții economice și financiare a țării. (Vii aplauze pe băncile majorității).

▫ Principii călăuzitoare

Pentru a nu cădea în greșala vechilor legi de conversiune, noua legiuire a adoptat următoarele principii călăuzitoare:

...Aplicarea teoriei impreviziunii=reducerea creanțelor

1)Ea **atacă de front problema conversiunii**, recunoscând în mod sincer, că în urma **scăderii prețurilor** bunurilor și a **sporirii puterii de achiziție** a monetei noastre, **plata integrală a creanțelor contractate** anterior crizei actuale, **constituie, atât o imposibilitate materială, cât și o vădită inechitate**. În consecință, proiectul de lege, **făcând o înțeleaptă aplicațiune a teoriei impreviziunii, prevede o reducere masivă a creanțelor**, pentru a le adapta puterii actuale de plată a debitorilor ;

...Plata creditorilor

2)Noul proiect **asigură creditorilor încasarea la timp a sumelor rămase de plată**, dându-le satisfacția că cel puțin **acest rest le va fi plătit în mod efectiv ;**

...Repartizarea echitabilă a reducerilor

3)Un alt principiu de bază a noului proiect constă în **repartizarea echitabilă a reducerilor** decretate de el, **între creditorul direct al debitorului și creditorii celui dintâi**, pentru ca astfel **pagubele provocate de conversiune să se repartizeze asupra tuturor părților creditoare**.

...Finanțare parțială și efectivă a statului

În acest scop, **statul și Banca Națională vor face însemnate și reale sacrificii, prin finanțarea parțială și efectivă a conversiunii .**

...Conversiune de drept, rapidă, automată, circulantă

Spre deosebire de legile precedente, **proiectul nostru asigură legii un mecanism simplu, suplu și automat**. Într-adevăr, el **eliminând toate dificultățile procedurale sau de fond, realizează o conversiune deplin drept, rapidă, automată și circulantă**. (Vii aplauze pe băncile majorității).

[-----]

Sassu / 3 apr.'34

▫Debitorii agricoli și urbani

" Atât debitorii agricoli, cât și cei urbani, se vor bucura de beneficiile prezentei legi, fără a fi aduși în fața justiției. **Marile reduceri ale creanțelor agricole** – care merg până la 70% din totalul datoriilor – ca **și reducerile mai mici ale creanțelor urbane** – fiind declarate de plin drept, **vor opera în mod automat**, fără a mai fi nevoie de instanțe speciale de judecată.

Debitorii vor putea deci invoca aceste avantajii pe cale de contestație în fața instanțelor de drept comun, în cazul unei urmăriri nedrepte din partea creditorilor săi.

Prin urmare, **toți debitorii care îndeplinesc prescripțiunile acestei legi, se vor bucura de o conversiune de drept.** (Vii aplauze pe băncile majorității).

Proiectul guvernului, **desființând multiplele condițiuni** ce se cereau debitorilor agricoli, cu privire la întinderea proprietății, cuantumul, originea, natura și destinația datoriei – condițiuni care provocau procese cu lungi cercetări, expertize, mărturii, discriminări, șicane, cheltuieli și nesiguranță – **a acordat debitorilor agricoli o conversiune uniformă și automată, necerându-le decât dovada simplă și ușoară că sunt proprietari agricoli.**

(Vii aplauze pe băncile majorității).

Conversiunea devine circulantă în sensul că **reducerea datoriilor urmărește creanțele în mâna oricărui creditor** se vor găsi, fie un simplu particular, fie instituțiune de credit, fie chiar Banca Națională, care nu mai poate invoca privilegiul absurd și irealizabil, creat în favoarea ei de legiuirile anterioare. **Același mecanism**, cu mici deosebiri, există și **pentru conversiunea datoriilor urbane.**"

Sassu / 3 apr.'34

▫Creditorii

" **Legea nouă nu aduce nici o modificare situațiunii creanțelor**, din punctul de vedere al naturii, al garanțiilor și al modului lor de încasare.

Plata ratei fiecărei creanțe reduse, se face în mâna fiecărui creditor.

În caz de neplată, executarea se face de creditor, conform dreptului comun, pe baza titlurilor, întemeiate pe declarațiile de asanare făcute de debitori, sub regimul legilor anterioare ; creditorii, nerecunoscuți de debitori prin aceste declarațiuni, vor putea să continue sau să intenteze acțiuni în justiție pentru obținerea unui titlu executoriu.

Ca o sancțiune a neplății ratelor prevăzute de lege, se permite creditorilor ca, **pentru o singură rată neplătită, să ceară urmărirea veniturilor debitorului**, iar în caz de neplată a două rate succesive, **să ceară decăderea debitorului** din beneficiul termenului precum și **urmărirea fondului averii acestuia ; creanța rămânând totuși redusă în limitele prevăzute de lege.** În ceea ce privesc precauțiunile de luat împotriva **debitorilor de rea credință**, care, în timpul termenelor de plată, **și-ar înstrăina prin fraudă bunurile lor**, sistemul adoptat de noua lege **diferă complet**, și de cel al **legii Argetoianu**, care constituia o ipotecă colectivă asupra bunurilor debitorului **și de acel al legii Vaida, care lovea de indisponibilitate aceste bunuri, ambele sisteme dând rezultate nefericite**, întrucât ele duceau la paralizarea completă a debitorului și la scoaterea din circulație a tuturor imobilelor.

De aceea **sistemul legii noastre permite debitorului să-și înstrăineze**, sub controlul tribunalului, **bunurile sale, iar sumele prinse de pe urma acestor înstrăinări, autorizate de tribunal, vor fi depuse, iar tribunalul va face repartitia lor între creditorii respectivi.**

Orice înstrăinare, fără autorizarea justiției, **devine inopozabilă creditorilor.**

Iar pentru a pune pe terți la adăpost de orice surprize, **legea permite creditorilor să ceară**, după cazuri, sau la notarul situațiunii imobilului, sau tribunalului, **a face o mențiune în registrele respective**, pentru a pune în vedere terților **că debitorul se află în asanare.**

Legea însă permite debitorului, în vederea procurării capitalului de rulment, **să dispue și să constituie chiar gaj pe recolte pe cel mult un an.**

După cum am arătat la început, **legile anterioare limitau reducerile propuse numai la creditorii direcți ai debitorilor asanați**, lăsând numai asupra lor sarcina pagubelor cauzate.

Faptul acesta a avut **consecințe dezastruoase, mai ales asupra instituțiunilor de credit**, care neputând să repercuteze și să repartizeze pagubele și asupra creditorilor lor respectivi, n-au mai fost în măsură de a-și achita obligațiunile.

În sistemul noii legi, acest mare neajuns a fost înlăturat, dându-se conversiunii un caracter

circulant

Girantii, garanții și în genere orice obligați accesori ai creanțelor supuse acesteia legi, **beneficiază**, pe de o parte, de toate **avantajele prevăzute pentru debitorul principal**, rămânând obligați numai în aceste limite, iar pe de altă parte, **instituțiunile de credit**, de orice fel, care vor avea un plasament supus prevederilor legii, mai mare de 20% din totalul plasamentului lor, **precum și comercianții** care au suferit de pe urma acestei legi, reduceri mai mari de 20% din totalul creanțelor lor, **au puțința, printr-o procedură specială, să provoace convocarea creditorilor** lor în scopul de a repartiza și față de aceștia, **pagubele suferite prin efectul prezentei legi."**

Sassu / 3 apr.'34

#Banca Națională

...Fondul de 450.000.000 anual

"**Banca Națională a României** va trebui să suporte și dânsa **reducerile legale ale creanțelor asanate și aflate în portofoliul ei**. Pentru a evita însă o diminuare a acoperirii biletelor emise de ea, **legea prevede că va interveni o situație specială între stat și Banca Națională,**

prin care **statul se obligă să acorde acesteia**, pe durata maximă a acestei legi, **o sumă de cel mult 450.000.000 anual**, pentru a servi, atât la acoperirea parțială a reducerilor suportate din portofoliul băncii, cât și **drept fond pentru menținerea creditului**.

D-lor, acest sacrificiu pe care îl face statul, este destul de greu, dar este absolut necesar și justificabil pentru deplina și definitivă rezolvare a problemei conversiunii, care prin proporțiile și urmările ei considerabile a devenit o adevărată problemă de stat."

Sassu / 3 apr.'34

Conversiune radicală

"Am spus că noi atacăm de front problema conversiunii; o atacăm, aplicând acestei probleme **un tratament radical**. Problema conversiunii datorilor, pentru noi, **nu se poate rezolva cu expediente**. Datoriile trecutului formează în organismul vieții noastre economice **un chist, o tumoare**. Până când acest chist, această tumoare, nu este extirpată, **nu prin paleative, ci printr-un tratament operatoriu**, până atunci viața noastră economică nu se poate însănătoși. (Aplauze prelungite pe băncile majorității). De aceea, **noi am avut curajul să spunem acestui pacient**, pe care îl iubim și pe care vrem să-l însănătoșim, **să renunțe la paleativele pe care i le dădeau legile anterioare**, și să aibă această răbdare și acest curaj de a se supune **operațiunii** pe care noi vrem să i-o facem. **Noi am pus pacientul pe masa de operație.**

Desigur cu acest prilej **vor fi suferințe, vor fi sacrificii**. Ce operație se poate face fără durere ?

[.....]

Automatismul legii constă în faptul că **beneficiile** ce legea acordă debitorilor și anume: **reducerea creanței, reducerea dobânzilor și eşalonarea datoriei pe un termen de maximum 15 ani**, aceste beneficii sunt de plin drept, în sensul că debitorul nu are nevoie să stea la baza legilor anterioare, pentru ca de față cu creditorul să i se recunoască aceste avantajii.

Debitorul se bucură de avantajele legii de plin drept. [-----]

Sassu / 3 apr.'34

#Obiecțiunile opozanților :

...Datornicii mici ?

"D-lor deputați, dar **reprezentanții opoziției** au mai făcut și alte obiecțiuni. Voi remarca câteva. S-a spus de d-l Madgearu, în comisie, în mod ostentativ și dojenitor:

<Dv. ați lărgit conversiunea pentru cei mari ; ați îngustat-o pentru cei mici >

Această afirmare a repetat-o în ședința Camerei și d-l Ghelmegeanu.

Să vedem dacă obiecțiunea aceasta este întemeiată .

Am îngustat noi conversiunea pentru cei mici ?

Prin acest proiect, în ce privește pe **datornicii cei mici, până la 10 hectare, noi am acordat o reducere masivă de 50% pentru toți debitorii agricoli, reducere care în anumite condițiuni ajunge până la 70% .**

Legea Vaida a acordat însă o reducere de 50% numai unei categorii de debitori, proprietari până la 10 hectare. Pentru o parte din acești debitori, legea Vaida a acordat numai o reducere de 25%, când noi acordăm o reducere de 50%, de 60% și 70% pentru toți, îngustăm oare **conversiunea pentru debitorii cei mici ?** " (Aplauze pe băncile majorității).

Sassu / 3 apr.'34

...Băncile populare?

Opoziția a avut un argument care părea valabil. Spunea că a vrut să apere prin această excepție, instituturile de credit popular, băncile și cooperativele populare.

Argumentul nu poate rămâne în picioare. Dv., d-lor național-țărăniști, prin excepțiunea pe care ați făcut-o, acordând o reducere mai mică pentru debitorii acestor instituțiuni, departe de a întări aceste instituțiuni de credit popular, **dv. le-ați slăbit, pentru că le-ați răpit prestigiul și atmosfera de încredere și de simpatie**, pe care debitorii agricoli trebuiau să o aibă față de ele. (

Desigur, **guvernul se gândește să ocrotească și să întărească băncile populare.**

În acest scop **el va acoperi cea mai mare parte din pagubele care rezultă din această reducere de 50%** la portofoliul băncilor populare **din fondul de 450.000.000**, pe care legea îl prevede și pe care (Aplauze pe băncile majorității) **statul se obligă să-l înscrie în fiecare an în bugetul său.** Prin urmare, departe ca noi să fi îngustat drepturile acestor debitori, noi le-am lărgit." (Aplauze)

Sassu / 3 apr.'34

...Dobânzile ?

Prin proiectul Vaida, dv. prevedeați o dobândă de 1%. Proiectul nostru prevede o dobândă de 3%. Este oare aceasta o îngustare pentru cei mici ? (Aplauze pe băncile majorității).

Prin legea **dv. ați reglementat o conversiune inaplicabilă.**

...Durata ?

Iar dacă ar fi fost aplicată, proprietarii rurali **s-ar fi eliberat de datorii** după un timp așa de îndelungat, **care ajungea până la 100 ani**, încât vă asigur că niciun sătean nu ar fi primit o asemenea necerută și nechibzuită amânare.

Am aici un tablou, făcut de experți contabili, din care se constată că, **dacă s-ar fi aplicat criteriul pe care d-l Ghelmegeanu cu atâta talent îl susținea**, spunând că ar fi superior legii noastre, atunci **conversiunea datorilor de 4.000 lei la hectar, ar fi durat 24 de ani**; a celor de 5.000 lei ar fi durat **36 de ani**; a celor de 6.000 lei ar fi durat **60 de ani**; iar a celor de 7.000 lei în sus, s-ar fi prelungit la **74 ani, 86 ani și peste 100 ani !**

Astfel, **trei generații din familia debitorilor nu ar fi putut ca să-și elibereze pământul de ipotecile legale și de sarcinile datoriei trecutului.** O asemenea lege este serioasă ? (Aplauze prelungite pe băncile majorității). Din această cauză **ea a rămas o lege inaplicabilă.** Dar dovada cea mai bună e că **nici o singură creanță nu a fost supusă unei asemenea conversiuni** în tot timpul cât **regimul național-țărănist a stat la putere, de la promulgarea legii până la căderea lui.** " (Aplauze pe băncile majorității).

Sassu / 3 apr.'34

...Datoriile țăranilor mici ....

Desigur, **dv. ați fost seducători față de săteni**, căci ați arătat fiecărui sătean avantajile criteriului dv., după care **declarați intangibile două treimi din veniturile lor anuale**, neputându-se urmări decât o singură treime din aceste venituri.

Dar ați uitat să adăogați la lămuririle date sătenilor că, **conversiunea aplicată după acel criteriu, ar fi durat un timp de 60-70 și 100 de ani.**

Dacă ați fi dat și această lămurire, desigur că **fiecare sătean v-ar fi respins** atunci cu îndârjire și indignare **această generozitate a dv.**, care nu era decât **formală și, dați-mi voie să adaog, ipocrită.** (Aplauze pe băncile majorității).

...Datoriile proprietarilor mari și mijlocii ....

În ceea ce privește regimul pentru proprietarii mijlocii și mari, ne-ați făcut o acuzațiune, că am lărgit pentru ei conversiunea și ne-ați făcut și imputarea că am supus toate categoriile de agricultori la același tratament.

Dar tocmai acesta este un punct de mândrie și de onoare pentru noi, că am aplicat un tratament uniform pentru toate categoriile de plugari, fiind vorba de aceeași boală, provocată de aceleași cauze, era deci nevoie de același tratament. (Aplauze pe băncile majorității).

Căci și din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere social, diferențierile și hotarele pe care dv. le-ați făcut, nu erau decât arbitrare; pentru că dacă, din punct de vedere economic, fenomenul deprecierei bunurilor s-a produs în agricultură, el nu a putut să se oprească la hotarul de 10 sau 50 hectare, ci el a influențat la fel toate categoriile de plugari.

Din punct de vedere economic nu puteați dv. să creați proprietarilor dela 10 hectare în sus un regim vitreg, căci agricultura este o realitate unitară supusă aceluiași legi și la aceleași primejdii. Ea luptă cu aceleași greutăți, oricare ar fi întinderea de pământ a plugarilor.

Nu erau câțiva, nu erau 100 sau 1.000 de agricultori cu o întindere de pământ mai mare de 10 hectare, ci sunt 155.000 de agricultori, care au în total 4.453.000 hectare de pământ; sunt 155.000 gospodării agricole pe care dv. nu aveți dreptul să le supuneți la un regim de vitregie, de ură și de dușmănie.

Un agricultor dintr-o asemenea categorie – din proprietatea mijlocie și mare, -avea drept la același tratament legal al conversiunii, pentru că este un factor important de producție."[--]

VPSassu / 3 apr.'34

#Elogiul agriculturului

Dați-mi voie ca ministru al agriculturii, să protestez împotriva diferențierii neeconomice, prevăzută de legile anterioare de conversiune, și să constat că, după cum avem o mare nădejde în productivitatea proprietății țărănești, pe care o vom stimula și încuraja prin legiuirile pe care le vom prezenta (aplauze), avem în același timp o mare nădejde în acești calificați agricultori care au făcut investiții pentru o agricultură mai tehnică, mai științifică, pentru o producție mai intensificată și calitativ mai superioară.

Ei sunt frații mai mari ai plugarilor mai mici. (vii aplauze) .

Pe toți aceștia dv. i-ați pedepsit cu un tratament vitreg, i-ați lăsat la voia întâmplării; ați crezut că ei pot să fie deposedați și înlocuiți prin alții.

Un agricultor nu se poate improviza, nu se poate ușor înlocui, un agricultor nu este un cămătar care s-a dus să cumpere o moșie pentru exploatare sau pentru agrement. [-----]

Sassu / 3 apr.'34

#Lupta de clasă ?!

Dar din punct de vedere social, greșala este și mai mare. Ați voit, fiindcă ați privit problema sub un aspect electoral, să adânciți hotarele între clasele componente ale plugăriei și ale societății noastre, aplicându-vă politica luptei de clasă, ați făcut o mare greșală.

...Țărănismul PNL

În trecut a fost un mare proces între țărănimea noastră, obișnuită de atâtea secole de suferințe și de umilințe, și marea și latifundiara proprietate pe chestia repartiției pământului țării. Acel proces a fost definitiv rezolvat și cu mândrie o spunem, tot prin acțiunea și înțelepciunea Partidului Național Liberal, (aplauze prelungite și îndelung repetate pe băncile majorității), care, cu același curaj cu care atacă astăzi problema gravă a conversiunii a atacat problema agrară și a rezolvat-o în mod definitiv și cu deplina satisfacere a drepturilor țărânilor noastre. (Aplauze pe băncile majorității).

Acum nu mai aveți dreptul să mai atâțați și să mai faceți o politică de agitațiuni pe chestia aceasta. Da ! Spuneți că vă este scumpă țărănimea, că pentru ea ați format partidul dv. țărănist, dar, oare, puteți tăgădui partidului nostru dragostea lui pentru țărănime ? Dragostea noastră am dovedit-o prin operele mari democratice, făcute numai în favoarea ei și pentru desrobirea ei !

Dragostea noastră pentru țărănime nu este o vorbă deșartă – o vorbă electorală – ci un adevărat sentiment religios. Credem în această religie – și această credință ne

purifică și ne înalță sufletele, ne dă puterea morală ca , **ori-de-câte-ori țărâniea este într-un impas greu,să intervenim pentru ea.** (Aplauze prelungite pe băncile majorității) .

Ea este clasa de temelie a poporului nostru și tezaurul cel mai nepieritor

și mai nepretuit al Statului Român. (Vii aplauze) .

Să avem față de țaranul nostru o ținută demnă, să nu-l amăgim,să ne apropiem de el cu sinceritate, să ne apropiem cu un sentiment de dragoste,**să-l iubim, dar să nu-l lingușim. Să nu ne plecăm la slăbiciunile lui** ci să-i întindem mâna noastră în mâna lui bătătorită, pentru ca **să-l ridicăm la o situațiune mai bună** și pe care trebuie să i-o pregătim. (Aplauze prelungite pe băncile majorității) .**Să nu-i sgândărim mai ales rănile sale din trecut ; să ne apropiem de țaran cu interes, cu interes pentru el, nu pentru noi** și să nu-i sgândărim anumite răni, plângând alături de ei – noi cu plânsetul falș, ci cu durerea reală. (Aplauze prelungite pe băncile majorității) .**Să luminăm țărâniea, să o educăm, să o îndrumăm,**

pentru că este **clasa care a îndurat umilință, care a îndurat atâtea secole de suferință, care a pățimit atâtea secole de umilință, care a stat atâtea secole în întunecime și în împilare. Ea poartă toate gloriile trecutului, toate greutățile prezentului și toate nădejtile viitorului și neamului nostru.** (Aplauze prelungite pe băncile majorității) .

Iată d-lor, că și din punct de vedere social, **când dv. mergeți cu această politică de învrăjbire, după părerea noastră, nu numai greșită, dar, chiar primejdioasă, noi avem dreptul să vă opunem politica noastră de armonie și de solidaritate socială și să vă spunem că faceți o imensă greșeală când trasați hotare în categoriile sociale ale agriculturii, hotare pe care noi nu putem să le admitem.**Noi, în această lege, și din punct de vedere economic și din punct de vedere social am prevăzut un tratament uniform și egal pentru toate categoriile de **plugari."** (Aplauze prelungite pe băncile majorității) .

Sassu / 3 apr.'34

▫ Legea -concluzii

D-lor deputați, **d-l prim-ministru dorește** să ajungem mai repede la votarea acestei legi și **dorința aceasta este și a dv., adică a țării,** pentru că dv. sunteți eoul țării.

Mă voi conforma și eu acestei dorințe și nu voi urma pilda altor oratori, intrând în labirintul teoriilor și al principiilor, **nu voi rătăci în bărăganul generalităților,** ci fixat dela început pe tărâmul realităților, voi termina cuvântarea mea cu **o concluzie :**

Am examinat legea împreună cu dv. și am ajuns la această convingere că facem o lege bună ; o lege de reparațiune economică, financiară și morală ;o operă de pace și dreptate socială, o lege ce constituie pentru Partidul Național Liberal – și de această dată – un act de mare înțelepciune și de prevedere națională." (Aplauze prelungite pe băncile majorității) .

De aceea, **vă rog din toată inima mea curată și doritoare de bine**

să votați cu toată încrederea și cu toată însuflețirea acest proiect de lege."

(Aplauze prelungite pe banca ministerială și pe băncile majorității) .

VPSassu / 3 apr.'34

15.v)Adoptarea legii

-**N.N. Săveanu,** președinte :**Discuțiunea generală este închisă.**

Se pune la vot luarea în considerare și se adoptă.

-**N.N.Săveanu,** președinte :D-lor deputați, înainte de a **trece la discuțiunea pe articole,** suspend ședința pentru 10 minute. Ședința se suspendă .

Finis dezbaterile generale la **Conversiunea IV / 2-3 apr.'34**

16.)Legea chirieșilor ,prelungirea și modificarea legii(14 apr.'33),5 apr.'34

(DAD, MO 39 , șed din 5 apr.'34 , p. 1716- 1717)

Regimul excepțional al raporturilor dintre proprietari și chiriași

N.Trestianu (raportor),susținut de **Remus Zăgănescu**

[LD : prescurtat , i se spunea **legea chirieșilor** , și demonstrează preocupările pentru protecția socială din vremea crizei economice.Păgubiți erau proprietarii , care nu-i puteau executa pe chiriași pentru datorii ...]

Membrii **Comisiei de legislație** civilă, comercială și criminală , s-au întrunit pe 2 aprilie, sub președinția d-lui M.Rarincescu .

Consiliul Legislativ , secția a II-a , a dat avizul nr 8 din 29 mart.'34 .

Senatul a votat legea .

Membrii **Comisiei de legislație** civilă, comercială și criminală , din Cameră, s-au întrunit pe 2 aprilie, sub președinția d-lui M.Rarincescu și **au hotărât să aprobe proiectul , cum a fost adoptat la Senat .**

▣**Prelungiri și modificări la lege**

...**Protecția chirieșilor**

...**Despăgubirile proprietarilor (reduceri impozite)**

[LD:Deci a fost o lege în apr.1927(PNLsau PP).Apoi a fost modificată în apr.1929(PNT)

Apoi a fost modificată în apr.'33(PNT).A venit iar timpul modificării , în apr.'34 (PNL)

Se pare că era o lege care se prelungea (cu sau fără modificări) ,în primăvară , cu timp de grație , în oct , de Sf.Dumitru ! Importantă mie mi se pare latura de protecție (de asistență) socială]

Proiectul are în vedere **Legea din 14 apr.'33** , și are în vedere **aceeași categorie de chiriași .**

Vor beneficia de **prelungirea acordată :**

/Contractele funcționarilor și pensionarilor publici , care au beneficiat de prelungirileanterioare , al căror venit nu întrece suma de 120.000 lei anual .

/Contractele prevăzute la Legea din 17 aprilie 1929 : localurile ocupate de Stat, județ, comună , instituție, precum și cele ale școlilor și internatelor .

/ Contractele chirieșilor , dacă au un venit ce nu trece de 60.000 lei annual ;

/ S-a înțeles de a se proteja comerțianții, micii industriași și meseriașii ,acordându-se prelungirea cu un an cf. legilor precedente .

/Statul va despăgubi pe proprietarii care suportă scăderea chiriei ,în cadrul politicii de degrevări, **reducându-se impozitul cu 2 %** asupra venitului net al imobilelor urbane,

(cf. **Legii din 16 apr. 1927**)menținut în **Legea chirieșilor din 7 apr.'32 .**

/ Pentru chirieșii ce nu vor beneficia de prevederile legii, supuși evacuării ,

s-a prevăzut o dispozițiune de grație : nu vor fi evacuați până la 26 oct.'34 .

Legea chirieșilor / 5 apr.'34

17.)Legea învățământului secundar (modificări legea PNT),16 apr.'34

[LD: Modificarea **legii Costăchescu**(22 iul.'32) care modificase **legea Iorga** (29 iun.'31), care modificase **legea Costăchescu** (15 mai '28), care modificase **legea Angelescu** (1925)]

În aparență, pare "jocul" obișnuit al partidelor ce veneau la guvernare.

Numai că eu consider că "**jocul periculos** " a fost al național-țărăniștilor și a lui Iorga, care au făcut praf **o lege bună**,pentru a-și satisface orgoliul .Vezi la legislațiile respective]

Vezi **fișier PNL și învățământ**

dr.C.Angelescu(ministrul)

▣**Expunere de motive**

...Importanța învățământului secundar

"Una din problemele cele mai importante ale învățământului este - și a fost în toate vremurile - problema **selecționării elementelor capabile de a urma studii superioare și de a se dedica ,astfel ,îndeletnicirilor intelectuale "**

"Toate legiurile școlare au stărut , în trecut și azi, să dea acestei probleme o soluție cât mai sigură , prin mijloace eficiente ,**pentru a împiedica intrarea elementelor nepregătite în școlile superioare , și pentru a înlătura crearea unei pletori intelectuale care poate să devină un pericol social "**

C.Angelescu / 16 apr.'34

▣Evoluția bacalaureatului

Odată cu încheierea și consolidarea învățământului românesc , și legiurile noastre au trebuit să instituie un mijloc cât mai eficace și sigur pentru verificarea cunoștințelor , cu care elevii bat la porțile universității.

/ Prin legile din 1864 și 1892 - această verificare s-a făcut prin bacalaureat .

/ Legea de la 1902 - a introdus examenul de absolvire , care a fost o simplă formalitate ,

/ În 1925 s-a instituit **un nou examen de bacalaureat ,** în scopul de a **verifica cunoștințele liceale,și de a constata influența lor asupra personalității intelectuale a absolvenților.**

Noul bacalaureat nu era cel de odinioară (până la 1898) , întemeiat pe memorizare ,

ci este un examen asupra cunoștințelor fundamentale , cercetându-se , mai ales,

puterea de judecată a elevilor.

/ În ultimii ani (1929 - PNT ; 1931 - Iorga) , s-au făcut unele modificări în organizarea bacalaureatului , **care au slăbit eficacitatea lui, examenul trecându-se cu mare înlesnire .**

[-----Statistică-----]

Urmările se pot vedea ușor : **o nouă urcare a nr. studenților ,** cu cunoștințe insuficiente din

cursul secundar , **" un nou balast"** , pentru învățământul superior, și , în același timp,

" o primejdie socială prin faptul că **viața noastră de stat ,nu poate asigura așezarea corespunzătoare unui număr atât de mare de licențiați și doctori. "**

C.Angelescu / 16 apr.'34

▣Revenirea la LegeaC.Angelescu(1925)

...Bacalaureatul

"Se impune revenirea la bacalaureatul serios, din 1925- 1928, pentru a institui o severă și justă verificare a cunoștințelor ,înainte de intrarea în Universitate .

" Acestui scop servește legea de față , care readuce examenul selectiv la bacalaureat , pentru a opri pătrunderea elementelor neserioase în învățământul superior "

...Examenele de sfârșit de an

S-a introdus în lege :

- examenul de sfârșit de an , la clase ;

...Admitere de la cursul inferior la cel superior

- examenul de admitere de la cursul inferior la cel superior .

...Prin menținerea facilității de promovare din clasă în clasă, **se creează un număr de " declasați"** care , la momentul oportun , **ar putea fi îndrumați spre rosturi mai potrivite , în raport cu aptitudinile ce le au ,** ajutându-le să devină elemente folositoare , în viața noastră economică.

...Prin examenul de la cursul inferior, la cel superior, se pot alege elevii cei mai capabili

pentru studii liceale, iar ceilalți pot fi îndrumați spre învățământul practic sau aplicat .

Prin legea de față, acestui examen i se dă seriozitatea avută în 1928.

Prin asta , **se va înlătura balastul care coboară nivelul școlii, " menită să pregătească elita intelectuală a neamului nostru "**

18.)COMERȚUL BANCAR ,(reglementarea),26 apr.'34

Victor Slăvescu (ministr.Finanțelor) , **Barbu Dimitrescu** (raportor)

a)**Gh.Deleanu** (PNL-georgist)

b)**I.Răducanu** (PNT)

c)**Fritz Connert** (P.German)

d)**Barbu Dimitrescu** (raportor)

e)**Victor Slăvescu** (ministru)

(DAD, MO 48, șed. de joi, 26 apr.'34, pag. 2341- 2345) **Doc.integrale - fișier Economie**

[LD : trebuie de subliniat că, după conversiune, după legea chiriilor - care vizau protecția debitorilor dar și sprijinirea creditorilor - **guvernul PNL a venit cu o lege menită să reglementeze și să controleze activitatea bancară** ,pentru a se preveni anomaliile și abuzurile practicate de bănci , care au dus la criza bancară .

Este însă de remarcat , totodată , că legea exprimă și **o anume neîncredere în mecanismele justiției** (târăgăneala, lentoarea) **prin crearea unei noi instituții ,Consiliul Superior Bancar ,** învestit cu atribuții speciale .

Proiectul se discută seara , târziu , și se pun insistențe pentru votarea lui.]

18.a.)**Deleanu** (PNL-georgist) :

▫**Consiliul Superior Bancar**

Principial , este de acord cu legea.Are unele nelămuriri privind **Consiliul Bancar** , căruia i s-au atribuit foarte multe și mari răspunderi. Se teme că,**dacă PNT va reveni la putere, va modifica legea.**

-**Ion Răducanu** :Dar acest proiect este **o copie , este inspirat dintr-o lege a noastră.**

-**Victor Slăvescu** :Ce pretenție, d-le coleg !

-**Deleanu** :**Art.56 este prea drastic, ar trebui suprimat sau modificat,**pentru că **Consiliul Bancar** are **dreptul să decidă limitarea operațiunilor unei bănci,sau chiar lichidarea ei !** Acest lucru **nu este constituțional și legal,**deoarece **singura care are acest drept este justiția**

#Legislație dăunătoare creditului

Concluzie : întrucât **legea urmărește să reînvie creditul**, să aducă oarecare liniște și **normalizare în viața noastră economică**, după felul cum se prezintă,**nu reușește să realizeze aceste deziderate.Dacă nu se va veni la timp și cu o lege care să anuleze toate legile excepționale , cred că nu se va putea reînvia creditul românesc.**

Atâta vreme cât Legea concordatului preventiv va sta în picioare, vă asigur că **instituțiile comerciale de orice categorie ar fi, nu vor putea să progreseze ,din cauza acestei săbii a lui Damocles** , care stă deasupra capului lor.

Din această cauză , cred că **este necesar să se vină cu o lege** pentru completarea legiurilor noastre economice , **care să aducă normalizarea în viața noastră economică ."**

18.b.)**Ion Răducanu** (PNT)

[LD : Aceeași **sinceritate**, același **stil academic**, chiar atunci când , poate ,are opinii divergente .Prin el, **PNT își expune și susține opiniile** , în acest complicat și tehnic domeniu.

Și de data asta , ca la celelalte legi, se constată **absența unei " voci" ardelenesti**, deși existau unele probleme în legătură cu băncile din Ardeal.Noroc cu **Fritz Connert** care le ridică ...]

▫**De acord cu legea**

...Legea=proiectul PNȚ din apr.'33

Nu va critica legea. **De data aceasta, principial, este de acord cu legea** Proiectul este o reluare...

-**Slăvescu** : Este o amintire istorică, nu o reluare .

-**Răducanu** : O amintire istorică, fie, dar totuși **dvs nu faceți altceva decât să reproduceți un proiect anterior**. El este o reluare a proiectului depus la Biroul Camerei , **în apr.'33 , de către guvernul PNȚ . "Suntem mulțumiți că veniți cu acest proiect de lege , pentru că principial suntem de acord "**

#Greșeli în politica economică de stat

Aducând **elogii ministrului Slăvescu** pentru metoda folosită în **Expunerea de motive , sunt unele lucruri cu care nu este de acord .** [-----]

" Nu sunt insinuări ; vreau numai să arăt **politica de stat care a dus organizația bancară la o politică de participatie greșită.**

Dvs afirmați că nu este politica economică greșită, ci de vină este conducerea organizațiilor noastre bancare . [citează din expunerea dr. Schacht - Banca Reich- ului - în aceeași interpretare ca cea dată de el]

Același lucru s-a întâmplat și la noi - și vorbesc obiectiv ; s-au pretins investiții de capitaluri însemnate în industrii , când băncile nu aveau decât depuneri pe termen scurt sau depuneri la vedere . "

-**Slăvescu** : **Suntem de acord .**

-**Răducanu** : "**Suntem de acord** și , fără să vă învinui pe dvs, care , pe vremea aceea, nu aveați răspundere efectivă, criza bancară , care a avut loc și la noi, și care s-a produs într-un cadru mult mai grav, decât în alte țări vecine cu noi, **criza bancară trebuie să fie astfel înțeleasă Pentru stabilirea adevărului, pentru a ne da seama de realitatea care trebuie să stea la baza legiuirilor noastre de politică economică ,** și nu pentru a ataca pe dl ministru al Finanțelor care , personal, nu poartă răspunderea greșelilor trecutului , am ținut să aduc aceste precizări în discuțiunea Camerei . "[-----]

18.c.) Fritz Connert (P.German)

▣De acord cu legea

"**Admit și eu principiul proiectului prezentat** , și regret și eu că nu s-a prezentat un asemenea proiect cu vreo câțiva ani înainte . **Recunosc și părțile bune ale proiectului și intențiile bune ale d-lui ministru .**

#Obiecțiune: neglijarea băncilor din Ardeal

Totuși trebuie să fac unele obiecțiuni. " În prima linie trebuie să constat că **interesele băncilor existente în Ardeal nu au fost luate în destul în considerare .**

"Am mare teamă că băncile mici și mijlocii din Ardeal , **nu vor fi în stare să continue activitatea lor** , după expirarea termenului de 5 ani , prevăzut ca **timp tranzitoriu pentru băncile existente . "Consideră capitalul social cerut (art. 11 , 12, 35) prea mare . Este convins că multe bănci vor putea scăpa de dezastru, numai prin fuziune.**

#Contra înlocuirii băncilor ardelenesti , cu filialele băncilor din Capitală

Dar este hotărât contra tendinței care ar merge într-acolo ca , " în locul băncilor noastre, mici și mijlocii , să avem filiale ale băncilor mari din Capitală " [-----]

18.d) **Barbu Dimitrescu** (raportor)

▣Importanța legii

"Toată lumea , care a luat parte la discuție, a recunoscut că **proiectul este binevenit, și că intervențiunea unei autorități în a controla operațiunile instituțiilor bancare ,**

este bine venită, pentru a înlătura posibilitatea de a se mai repeta acele abuzuri ,cari s-au pus în lumină cu prilejul crizei bancare și pe care le cunoaștem cu toții.

/Principii, scop, ținte

"Valoarea ,însă ,a proiectului de lege trebuie examinată din punctul de vedere al preocupărilor pe care le-a avut legiuitorul și al modului cum a reușit să realizeze aceste preocupări.Este necontestat că preocupările sale - ale acestui proiect de lege - pot fi concretizate în aceste idei :

...buna administrație a patrimoniului social

"În primul rând, proiectul urmărește să organizeze întreprinderile de bancă în așa fel, încât să se asigure o bună administrație a patrimoniului social.

...asigurarea lichidităților

" În al doilea rând, să se asigure băncilor lichiditatea necesară ,pentru a se evita acele crize, care rezultă din faptul că depunătorii s-ar prezenta într-un mod brusc , pentru a-și ridica depunerile.

...asanarea terenului bancar

" În al treilea rând, să se asaneze terenul bancar , suprimând toate acele așezăminte , care n-au dovedit că au viabilitate .

...controlul permanent

" În al patrulea rând, să se instituie un control permanent , printr-o autoritate , care ar putea să fie statul însuși sau banca de emisiune , sau un organ independent , cum este cazul legii de față - un Consiliu Superior Bancar - care funcționează pe lângă banca de emisiune , fără să fie o emanațiune a sa,și care să asigure o bună funcționare a acestor așezăminte bancare ."[-----]

18.e) Victor Slăvescu(ministru de Finanțe)

≡Legislația comerțului bancar

[LD: prima lege românească cu acest obiect -afirmă Slăvescu .Adică ,peste o sută de ani , bănci și comerț bancar , fără lege de reglementare a acestui comerț!]

Proiectul de lege are , după modesta sa părere , un merit și un defect :

"Un merit ,este acela de a fi primul proiect de lege în Țara Românească ,prin care se reglementează acest comerț de bancă ,și un defect este că el vine cu foarte mare întârziere ." "Dacă comerțul de bancă, care se deosebește profund , și ca structură și ca acțiune economică , de celălalt comerț, ar fi fost mai devreme reglementat și îndiguit între anumite norme de principii generale , poate că viața noastră economică ar fi fost scutită de multe și triste experiențe . (aplauze la PNL)

#Armătură bancară hipertrofiată

" A trebuit să vină criza bancară, criza economică. Întotdeauna o criză economică are și o parte educativă în ea , ca să ne arate că avem o armătură bancară hipertrofiată ,o armătură bancară care ,și din p.d.v. morfologic structural , și din p.d.v. al politicii de bancă , aveau numeroase păcate .

≡Legea =completare firească a conversiunii

"Profităm , d-lor deputați, de faptul că suntem astăzi preocupați de a ajuta lichidarea trecutului, că tindem , în același timp, la o redresare economică nouă ,ca să venim cu o serie întreagă de legiuri care să completeze în mod armonic legea conversiunii. Acest proiect de lege al comerțului de bancă este o completare firească și armonică a legii

conversiunii :

...Va urma legea cambiei și a CEC-ului

după el, vor urma cele două **proiecte de lege , al cambiei și al cecului ,** care , împreună , constituie un tot armonicos și desăvârșit."

Și la Camera, și la Senat , și în Comisii , există aproape o unanimitate privind necesitatea legii. Din această p.d.v., este complet mulțumit [-----]

Victor Slăvescu / 26 apr.'34

▫Consiliul Superior Bancar

" D-lor deputați, mi s-a spus că am pus acest comerț bancar sub controlul unui **Consiliu Superior Bancar , care n-ar fi bine alcătuit și care , pe de altă parte, ar avea prea multă putere.**

Răspund imediat . **Consiliul Superior Bancar** este un organ care **nu are un caracter etatist. Este un organ compus din trei categorii de membri .**[----]

"Deci , acest **Consiliu Superior Bancar** , de la care eu aștept foarte mult, este un **organ firesc și indicat să îndrumeze pe viitor viața bancară a României.**

Slăvescu / 26 apr.'34

...Bănci puternice , serioase.

...Încurajarea fuziunilor

" D-le deputați , **eu nu ascund** - am spus-o și la Seanat - **că intențiunea legiuitorului** este ca încet , încet , fără bruscări , fără a se provoca zguduirii sau pagube, **să ajungem la o raționalizare în comerțul nostru bancar .**

Avem , desigur, nevoie de **bănci puternice** , de bănci **bine repartizate pe teritoriul țării, de bănci bine conduse, nu avem nevoie însă de o puzderie de bănci liliputane, de băncuțe, care au de multe ori preocupări personale sau speculative .** [-----]

...Bănci mai puține,dar puternice

Evident că ,din cele 1.100 bănci actuale, **vor rămâne mult mai puține.**

Nu este nici o pagubă, pentru curățirea terenului nostru economic,să rămânem cu un număr de bănci mai puțin numeroase,în schimb cu întreprinderi de bănci puternice și bine conduse.

Slăvescu / 26 apr.'34

▫Legea - concluzii

" D-lor deputați, **iată**, prin urmare, care sunt în câteva cuvinte **principiile de bază** de la care am pornit. Noi urmărim, fixând acest cadru legal,

să dăm creditului privat al țării, putința de refacere pe baze sănătoase.

În consecință , ținând seama că **aceast credit va fi una din pârgghiile** de la care așteptăm ,măine, **ajutorarea vieții economice, eu îmi permit să vă rog să dați aprobarea dvs acestui proiect de lege "** (aplauze prelungite, îndelung repetate , la PNL) [-----]

▫Votarea legii

Se pune la vot și se adoptă luarea în considerare a legii.

Se citesc articolele , de la 1-63 (se dau unele explicații suplimentare *și se va vota în total , cu bile, în ședința viitoare .)

*Notă

La întrebarea lui **Mircea Costinescu** , Slăvescu precizează că **legea privește numai băncile cu caracter comercial** și că , prin urmare **Creditul funciar rural și urban** , care au caracter civil,

nu intră în prevederile legii respective

Băncile profesionale, instituțiile de credit agricol, instituțiile de credit pe gaj,
nu intră în acest proiect .

[LD : mărturisesc că nu prea am înțeles de aceste bănci nu intră !

Pentru că sunt liberale ? Ar fi prea simplă explicația .]

Reglementarea comerțului bancar / 26 apr.'34

19.) DOBÂNDIREA ȘI PIERDEREA NAȚIONALITĂȚII ROMÂNE, 27 apr.'34

(DAD, MO 49., șed din 27 apr.'34, p. 2511- 2413)

[LD :Proiect de lege din **inițiativă parlamentară** . Expunere de motive și argumente , Gh.Fotino . Un profund sentiment naționalist, românesc, străbate argumentarea lui Fotino . L.am cunoscut pe omul acesta la " Magazin istoric" : mi-a adus teatru antic grecesc (tradus de el) , m-a fermecat ,mi-a povesti cu destulă seninătate și eleganță despre anii lui de pușcărie , mi-a promis să revie la redacție , după o operație A murit în operație , la spitalul 9 ! Extrag câteva informații.]

/Expunerea de motive / conjuncturi internaționale / **românii din Balcani** /

/Necesitatea legii : **acordarea cetățeniei** , pentru coloniști /

/Sarcina polit.externe : **românii din Macedonia și Banatul Sârbesc** /

/Românii din Peninsula Balcanică - **m-ții Pind și văile Macedoniei** /

/Colonizarea românească în **Caliacra și Durostor** /**Neacordarea cetățeniei** //

/Discordanțe **legislative și constituționale** /

/**Cetățenia Română** - noțiune, sens , valoare /

/ Concluzii - valoarea încetățenirii coloniștilor /

Doc. integral - **fișier Români peste hotare**

---

a)Gh. Fotino (inițiator, raportor , susținător)

...Situția coloniștilor

În județele **Caliacra și Durostor** au fost aduse cca **10.000** români , macedoneni și bănățeni, care sunt încă supuși străini : **Grecia , Bulgaria, Iugoslavia.**

Legea asupra colonizării (iul 1930) , **este inoperantă în unele situații.**

Prezentul proiect are scopul de **a clarifica și legaliza situația stranie pe care o au coloniștii străini, români de origine,** veniți din alte state .

Ei au fost **acceptați să vie în țară , li s-a vândut câte un lot de 10-15 ha, dar continuă să fie considerați cetățeni străini.**

«Lege ptr.dobândirea cetățeniei

Pr.de lege - este convins - **întrunește unanimitatea adeziunilor parlamentare** - de aceea el va fi foarte succint în prezentare . Cu toate acestea trebuie să prezinte problema cadru

[---explică situația ---vezi mai jos -----]

Era nevoie de intervenția legiuitorului pentru reglementarea situației **celor câteva zeci de mii de suflete românești așezate pe pământul țării noastre** , legate de acest pământ, **chemate la îndeplinirea unei acțiuni de românizare** în cadrul acestui stat românesc, **dar lipsite până astăzi de calitatea de cetățean român** și nesupuse îndatoririlor care decurg din calitatea de cetățean român. "[-----]

Gh.Fotino / 27 apr.'34

....Românii din Peninsula Balcanică

....Văile Macedoniei , Pind

▣Colonizarea în Caliacra și Durostor.

[-----]**situația românilor luase forme tragice** .Problema condițiilor de viață ale românilor din Peninsula Balcanică cerea o deslegare deosebit de urgentă .**Energii românești** , de nebanuite virtuți,**erau sortite să dispară ,în văile Macedoniei și pe culmile Pindului.**

Atunci, **Ion I.C.Brătianu , și-a pus problema utilizării acestor energii românești** , care aveau să fie chemate a veni cu aportul lor de acțiune și spiritualitate ,la marea operă de consolidare a României.**Ion I.C.Brătianu a avut viziunea micii patrii macedonene** , aducându-și efectiv **contribuția ei la consolidarea mării patrii românești .**

" Și astfel, începând încă din 1925 ,odată cu **miile de plugari din Vechiul Regat** , câteva mii - între **10 - 15.000 - români macedoneni** ;iar mai în timpul din urmă, **au fost aduși și români bănățeni . Au fost așezați pe liziera de sud a Dobrogei Noi** , pentru a asigura fortificarea etnică a frunatriei noastre și pentru a **româniza ținutul acela**, legându-l astfel pentru totdeauna de țara noastră"

"Românii din Vechiul Regat , precum și acei macedoneni și bănățeni ,aduși și statorniciți în județele Caliacra și Durostor ,**indeplinesc acolo o operă de sudură românească** , o acțiune care hotărăște definitiv **integrarea acelu ținut în hotarele noului stat român.**[-----]

" Căci coloniștii aceștia **au rămas până astăzi ,fie cetățeni ai statelor de unde au venit , fie pur și simplu oameni fără patrie .!**

n orice caz, **nu au ajuns încă cetățeni ai acestui stat !"** [-----]

Gh.Fotino / 27 apr.'34

#Paradox constituțional-legislativ.

Vedeți, dlor, situațiunea lor **înfățișează paradoxul următor :colonizarea în vederea românilor** se face cu **cetățeni care aparțin altor state sau cu oameni care nu aparțin nici unuia , cu haimatoși.**

Iar în drept, **paradoxul este tot atât de frapant** :căci, pe de o parte,**legea colonizării din 17 iulie 1930 ,atribuie colonistului proprietatea lotului de colonizare** , după încheierea unui **act de vânzare -cumpărare** între el și stat ,reprezentat de **Oficiul Național de Colonizare .**

Pe de altă parte, **acel act de vânzare -cumpărare nu se poate face ,fiind că cel colonizat nu este cetățean român** ,iar Constituția , prin art. 18 ,**interzice străinului dreptul de a dobândi imobile rurale în România.**

Deci după lege , el este proprietar ,**dar după Constituție, nu.**

Gândiți-vă ce se poate petrece în sufletul acestor coloniști ! [-----]

Gh.Fotino / 27 apr.'34

▣Acordarea cetățeniei române

[LD:un profund sentiment naționalist, românesc, străbate argumentarea lui Fotino .Dar un **naționalism calitativ,nu statistic** .Pentru că el pleda pentru acordarea unei **cetățeniei conștiente, asumate, responsabile.Dreptul de cetățenie al colonistului** chemat să slujească țării , de **dreptul de a stăpâni moșia**

[LD:10 mart.2007.De când România a intrat în UE , frații noștri basarabeni -interesant! ,parcă nu și bucovineni din Ucraina ! -se înghesuie la obținerea **cetățeniei române.**

Legislația (mentalitatea ,voința politică) din **cele două state românești** , nu este clară și permisivă nici după 17 ani de la căderea comunismului !

Atenție ! Problema nu cred că trebuie pusă ca pentru Caliacra și Durostor ,teritorii devenite românești prin anexiune (fie ea și recunoscută !) ,cu populație neromână.

Această "**Republică Moldovenească**",cu **teritoriu de drept românesc** ,cu granițe trasate cf. **Tratatului de pace de la Paris** ('47),așa cum pretinsese URSS prin **Ultimatumul sovietic** ('40),care nu era altceva decât consfințirea planului adițional secret din **Pactul Stalin Hitler** (23 august '39)...**să fie goliță de și așa împuținații români ?**

Aceasta să fie **rețeta "națională "** prin care s-ar urmări **revenirea Basrabiei și Bucovinei** la "patria -mumă " ? Nu cred, oricât de dureros ar fi receptat "refuzul cetățeniei"

Ar fi de înțeles acordarea cetățeniei române ... românilor aflați prin Siberia,prin alte foste republici sovietice ,chiar celor din Transnistria ... dar **nu să se golească de români,Basarabia !]**

" Noțiunea de **cetățean român** trebuie să fie o noțiune bine definită.Cei care avem cetățenia

română **s-o păstrăm cu orgoliu și s-o acordăm cu zgârcenie .**

Tuturor celor care ,prin strămoșii lor, prin aspirațiunile lor - cum este cazul Românilor macedoneni și bănățeni - sunt legați de neamul românesc ,să le-o acordăm.

Tuturor care nu au nimic cu neamul acesta , să le-o refuzăm. Larghețe și generozitate , când este vorba de ființa noastră etnică, **nu se poate îngădui.** (aplauze)

"Este preferabil ca de pe urma unei legi restrictiv concepută ,să rămână în afară de beneficiul ei , un român autentic,decât ca , printr-o lege generos concepută ,să se strecoare la beneficiul cetățeniei române toți veneticii din cele patru vânturi ."(aplauze)

[-----]

Gh.Fotino / 27 apr.'34

«Cetățenia română =naturalizare + stăpânire de pământ

"Legând noțiunea de naturalizare de aceea de colonizare ,legând dreptul de a fi cetățean român ,de dreptul de stăpânire a unui pământ românesc , nu numai că rezervăm coloniștilor români de origine - macedoneni și bănățeni -beneficiul cetățeniei române , dar dăm acestei cetățenii și un caracter deosebit și respectăm și o tradiție românească.

Când în trecutul nostru românesc se dăruia de către Țară , de către Domnul țării,o moșie cuiva , pentru slujbele aduse țării, sau pentru a-l îndemna să slujească țara, **acela căpăta** , prin însași această danie, **și o boierie.**

Proiectul de față vine și ca o reînviere a unei vechi tradițiuni istorice,legând și noi astăzi **dreptul de cetățenie al colonistului** chemat să slujească țării , de **dreptul de a stăpâni moșia** care i s-a hărăzit de către țară, cetățenia lui va însemna pentru el , nu numai **recunoașterea unui drept**, ci și **câștigarea unei boierii românești** .În sufletul lui, **calitatea de cetățean român** va răsună, astfel, cu **sensul unei noblețe** " [-----]

Gh.Fotino / 27 apr.'34

b) Eugen Titeanu (subsecretar de Stat Interne), 12 febr.'35

Răspuns la interpelarea lui Gh.Brătianu .

(DAD, MO 34, șed. din 12 febr.'35 , p. 821- 825)

«Încetățenirea în masă a macedonenilor

[LD:Polemica se duce peste un an .Se putea , oare , să nu se încaiere , iar și iar, pentru paternitate, inițiativă, merite , politicienii români ?! Se aruncă reproșuri, se fac procese de intenții , pe o măsură legislativă ce a regelementat o situație încurcată.Doc. integral la [fișier Români peste hotare](#)]

Macedonenii aveau o situație de fapt, fără să aibă și o situație de drept.

Situația lor juridică era foarte nelămurită.

Art. 18 din Constituție spune că străinul nu poate deveni proprietar de bunuri imobiliare rurale.Macedonenii aveau pașapoarte albaneze, grecești, bulgărești .Această anomalie juridică care făcea fragilă situația lor de drept,am curmat-o printr-o lege din inițiativă parlamentară ,pentru încetățenirea în masă a macedonenilor al cărui merit revine d-lui **George Fotino** ,majorității care au votat-o și guvernului care și-a însușit-o.

Pe această lege nu există semnătura nici unui georgist !

-CCGiurescu :Ni s-a cerut și n-am iscălit ? Fiți de bună credință ! **Ați ținut această lege în secret ,ca noi să nu aflăm nimic.** Aceasta este realitatea .

[LD: felul cum prezintă Titeanu semnătura lui Grigore Duca ,pe legea de încetățenire a macedonenilor,mi s-a părut o speculație jenantă .Cu atât mai mult cu cât i se ceruse să nu facă această indiscreție.Chiar dacă asasinii lui Duca, Caranica și Belimace,erau macedoneni]

Eug.Titeanu : Parcurgând aceste semnături de sub proiectul de lege ,**am găsit una pe care am fost rugat să nu o aduc aici în discuțiune** ,dintr-un sentiment de eleganță foarte omenească , dar vă rog să mă credeți că-mi ete imposibil , căci **nu pot diminua nici valoarea umană ,nici valoarea dramatică a acestei adeziuni prin tăcere.**

Între semnăturile **proiectului pentru încetățenirea în masă a macedonenilor** ,figurează semnătura lui Grigore Duca , fratele lui Ion Duca,această semnătură **are și valoarea**

creștinească a unei iertări și mai ales **bărbăteasca hotărâre de a nu face injuste generalizări**. Dar odată cu **absența semnăturilor dvs** pe acest proiect, este bine să se știe că **semnătura semnificativă a fratelui lui Ion Duca figurează aici**, la loc de cinste. (aplauze la majorități.)

-CCGiurescu : Nu ești deloc de bună credință. Nici nu ni s-a prezentat proiectul.
Încetățenirea coloniștilor / 27 apr.'34

20.)OETR:Oficiul de Educație al Tineretului Român ,27 - 28 apr.'34

Dr.C.Angelescu (ministr.Instrucțiunii, cultelor și artelor)

a.) **Radu Lascu** (PNL-g) - **M.Condrus** (PNL)

b) **Petre Andrei** (PNȚ) - **dr.Angelescu** (PNȚ)

c) **ACCuza** (LANC) - **C.Angelescu** (PNL)

(DAD, MO 50, șed de sâmbătă ,din 28 apr.'34, p. 2620-2624)

[LD:Discuția generală și pe articole .Era **sâmbăta Învierii** , ultima zi a sesiunii parlamentare
După legile represive ,după legile economice, după legea administrativă, această lege a educației tineretului în timpul extrașcolar,vădea îngrijorarea dar și preocuparea guvernului pentru canalizarea tineretului spre acțiuni "sănătoase" naționale, culturale și sportive .]

[LD: este prima instituție "**novatoare**" care introducea în educația puterii pe **Regele Carol**
După percepția contemporanilor, izvorâtă din dorința de **a scoate tineretul de sub influența G de F** ;după alții, din admirație față de instituțiile fasciste mussoliniene (ca o modă) ;

după alții , din dorința de **implicare a MSR în educația militară și patriotică**

Inițiativa pornește , deci , de "sus" , nu prea este agreată de partide ,dar ,în confuzia și psihoza generată de mișcările naționaliste (ce exploatau atracția tineretului ptr jocurile sportive , marșuri, etc)o încercare de a le contola]

Doc. integrat la **fișier Învățământ , Cultură**

---

a)R.Lascu(PNL-2)- M.Condrus(PNL-1) -confruntare

▣ **Instituția OETR**

-**Radu Lascu** (PNL-georgist) : [**contra legii - lipsă text .**]

-**M.Condrus** (PNL) : "**OETR corespunde într-adevăr unei necesități** ,care este menit **să adune pe copiii noștri** - și vorbesc în calitate de părinte -**de pe căile pe care se duc fără nici un control,ii adună la olaltă**, ca să- supună unei **supravegheri** și pentru a le da **o educație și în direcțiunea națională** și în direcțiunea **sportivă** și în direcțiunea **culturală**, în afară de școală , astfel încât statul , cu organele de conducere ale ministerului ,**să poată supraveghea în mai de aproape activitatea copiilor.**

Și atunci dvs vă revoltați împotriva acestui proiect .Se poate ? (aplauze la majoritate)

Legea aceasta nu este ca celelate legi , care vin de obicei în discuția noastră ;

ea vrea să canalizeze educația tineretului nostru pe căi mai bune ."[-----]

20.b)Petre Andrei(PNȚ) ,28 apr.'34

▣ **Legea OETR**

" D-lor deputați, **acest proiect de lege**, ca tendință generală,**nu poate nimeni să-l respingă ; el este pornit dintr-o justă îngrijorare .**(apaluze la majoritate)

Dar îmi permiteți să manifest și **oarecari îndoieli** .În primul rând, constat că se înființează un Oficiu de educație a tineretului român,un Oficiu general. **Vă întreb însă :în acest caz,nu se dă oarecum un fel de certificat de incapacitate pentru Ministerul Educației Naționale ? ce rost mai are atunci Ministerul Educației Naționale ?** [-----]

...inspirație din legislația mussoliniană

" Dacă renunțați să gândiți dvs , pentru că a gândit Mussolini ,renunțați și la locul dvs ! De aceea, vă rog să nu mai aduceți un asemenea trist și slab argument .

...paralelism sau subordonare a Ministerului Educației ?!

Eu concep Ministerul Instrucțiunii Publice ,ca un adevărat minister al educației naționale ; dar dacă el nu este în stare să-și îndeplinească o misiune și se creează un alt minister, să o spuneți precis, specificând că Ministerul Instrucțiunii Publice devine o anexă a acestui Oficiu nou, care se înființează acum.

Art. 1 cuprinde exact definiția și atribuțiile Ministerului Instrucțiunii Publice.

Dvs îl subordonați altor ministre ." [-----]

"Deși suntem de acord cu ideea generală a necesității întăririi și supravegherii cât mai vigilente a educației, care trebuie să pornească din toate părțile

- și societățile particulare trebuie supravegheate ! - deși suntem de acord cu această idee, noi credem că inițiativa trebuie să pornească de la Ministerul Educației Naționale, și să se execute prin organele pe care le are la dispoziție.

#OETR = un supraguvern ?!

Nu putem fi însă mulțumiți de ideea unui supraguvern care să aibă în subordinea sa toate ministerele și ale cărui atribuțiuni și însărcinări se vor prevedea numai în Regulament

Eu sunt convins , de altminteri, că și d-nii colegi din majoritate , care vor vota această proiect de lege, o vor vota cu inimă îndoielnică și cu convingerea că abdic la drepturile lor. "

(aplauze la PNȚ) PCAndrei / 28 apr.'34

20.c)Dr.C.Angelescu(ministru Educației Naționale)

«Scopul OERT

[-----] " Ei bine, ce facem noi ? Venim cu această proiect de lege, care are două scopuri : să organizeze educația tineretului , să-l pregătească din p.d.v. moral, național și fizic.

-ACCuza : Și creștin .

-C.Angelescu : Și creștin, cum foarte corect spune dl Cuza .Dar și să coordoneze și să controleze aceste societăți de sport răslețe .

...C.C al OETR

...Președinte MSR

OETR este condus de un Comitet Central -format din prim-ministru, ministr. Educației, ministr. Apărării -ceastă reformă a fost înscrisă în programul PNL.[-----]

-dr.C.Angelescu : D-lor s-a prevăzut președinția MSRegelui , pentru ca această instituție să nu mai fie supusă fluctuațiilor politice .(aplauze la majorități)

La fel ca și legea pe care o va aduce dl ministru al Apărării Naționale [premilităria]

ca să nu mai fie supusă influențelor partidelor politice,am pus-o sub scutul MSRegelui. "

Se pune la vot luarea în considerare a legii și se adoptă .

Se trece la votarea pe articole .

20.d)ACCuza (LANC),27 apr.'34

«OETR=Instituție deasupra partidelor .

[LD : ACCuza nu pierde ocazia unei tirade antipartidiste . Din acest p.d.v, poate aici stă secretul menținerii lui în viața parlamentară :a încurajat totdeauna veleitățile lui Carol al II-lea]

" Deși într-o discuție prea grăbită pentru un obiect atât de important precum este obiectul prezentei legi, am crezut de datoria mea să vii la această tribună și din partea LANC să aduc respectuosul nostru omagiu Majestății Sale Regelui (aplauze unanime) și, în același timp, vii felicitări d-lui ministru al Instrucțiunii (aplauze la majoritate) și dvs , majoritatea , care vă pregătiți să votați această lege cu așa însuflețire .[-----]

20.e)Votarea legii, 28 apr.'34

Se votează articol cu articol și se adoptă legea OETR / 28 apr.'34

21.)PREGĂTIREA PREMILITARĂ ,28 apr.'34

G-ral N. Uică (ministru Apărării) , **Pompiliu Bădeanu** (raportor)

a) **CCGiurăscu** (PNL-g)   b.) **PCAndrei** (PNȚ)
c) **Pamfil Șeicaru** ("Curentul")   d.) **M.Plătăreanu** (PNL)
(DAD , MO 50, șed. de sâmbătă , 28 apr.'34 , p. 2638- 2643)

[LD luni, 20 ianuarie 2003 se discută în **sâmbăta Paștelui** , după legea OETR , în ultima zi a sesiunii parlamentare

Dezbaterile se abat de la lege , deoarece izbucnește violent scandalul Skoda,și parlamentarii sunt antrenați în această confruntare Aici extrag câteva informații de la discuția generală a legii Vezi **fișier Armată** și la **partidele respective**]

21.a)CCGiurăscu (PNL--georgist) , 28 apr.'34

▫ Legea premilitară

-**CCGiurăscu** :Această lege prevede pregătirea premilitară pentru tinerii din toate straturile sociale, atât de la orașe cât și de la sate ,atât din licee cât și de la sate ?

-**P.Băbeanu** :Pe toți cetățenii români

-**N.Popescu** : Aceasta nu este o lege de înarmare a tineretului român!

-**CCGiurăscu** :legea prevede o amendă modică (2.000 anual) pentru tinerii care absentează , ceea ce nu este o sumă mare Speră ca ministrul să dea explicații .

CCGiurăscu / 28 apr.'34

21.b) Petre Andrei (PNȚ) , 28 apr.'34

[LD luni, 20 ianuarie 2003 : se discută în sâmbăta Paștelui , după legea OETR , în ultima zi a sesiunii parlamentare]

/ **Critica procedurii parlamentare** : excesul de legiferare ; legi vagi , negândite /

/ Legea de organizare a Ministerului de Apărare și **premilităria** /

/ Necesitatea **scurtării serviciului militar ptr. țărani** , condiționate de școlarizare /

/ Educația tineretului .Modele : **Komsomol - Balila - tineretul hitlerist** /

--- **polemică cu ACCuza pe tema "modelelor"** -----

/ Specific ptr. situația României : **accent pe educație spirituală** ;

puțină ed. fizică ; **rezervă ptr. premilitărie** (la sate și universități)

/ Baza tehnică , finanțarea /

/ **Premilităria** - concluzii : **da , la sate (condiționat) cât mai puțină la uiversități**

PCAndrei / 28 apr.'34

...Procedură parlamentară

[LD : Înainte de a lua el cuvântul, fuseseră invitați la tribună **Ghelmegeanu, Șt.Mihăescu** ,

D.Căpățâneanu ș.a. .... dar nu au răspuns la apel]

"Este o sarcină penibilă și pentru mine și pentru dvs , ca să vedeți **mereu aceleași persoane perindându-se la tribună**. Pentru mine este penibilă și din alt p.d.v. Măsurisesc că mi s-a dat proiectul de lege azi dimineața , așa încât trebuie să vorbesc numai după o sumară aruncare de ochi , asupra lui. Dar nu e vina mea , ci a dvs. ,care înțelegeți să legiferați în această mod. "

PCAndrei / 28 apr.'34 , retro'30

▣Educația premilitară

"Educația premilitară era dealtminteri **prevăzută în legea de organizare a Ministerului Apărării Naționale** , încă din prima noastră guvernare din 1930 ,așa încât **noi am avut în vedere anumite necesități ale țării**. Ne gândeam , între altele, **și la scurtarea serviciului militar** , pentru că una din doleanțele tinerilor ,era **să se mai reducă termenul de sevicul militar**.**Atunci, firesc, era nevoie de o pregătire anterioară ."**

PCAndrei / 28 apr.'34

...Țăranii și serviciul militar

[LD : chiar luat pe " nepregătite " ... totuși în improvizajul lui Petre Andrei, prea des apar bunele intenții ale PNT rămasse în stadiu de deziderat !]

"În legătură cu **tendința într-o mai bună organizare a vieții țărănești** și pentru educarea tineretului, **ne-am gândit noi cei care eram la ministerul Instrucțiunii , să ușurăm cât mai mult accesul la cultură, să avem cât mai multe instituții la îndemâna țăranilor** , pentru ca **cei care au învățat 4 clase primare să nu uite tot ce au învățat .**

"Acum s-a introdus un aliniat în **legea învățământului primar** ,prevăzându-se **posibilitatea scurtării serviciului militar** ,pentru **absolvenții cursului complementar** .Acesta este desigur un deziderat , pentru că **nu depinde de Ministerul Instrucțiunii** , ca să hotărască această chestiune, ci de Ministerul Apărării Naționale.

Până acum, țăranii nu aveau nici un folos din faptul că frecventau școala primară completă cu 7 clase. Pentru ca să-i stimulăm, am introdus acest deziderat și v-am rugat să găsiți **posibilitatea de a-l introduce și în legea dvs.**

Cred că aceasta **se poate face cu ocazia prezentei legi**, pentru că nu veți veni așa de repede cu modificarea legii de organizare a armatei

...Spiritualitate - muncă - forță fizică

[LD : de fapt este un gând legat mai mult de legea OETR ,sau **o tardivă remarcă** inspirată de discursul lui **ACCUza** ,sau **o improvizatie** pe marginea unei legi nestudiate sau **o idee opozantă spiritului militar**.Altfel , interesantă .

Printre altele, o anume percepție a **educației komsomoliste , hitleriste sau fasciste]**

"Din proiectul de lege , **nu văd modalitățile** în care se vor organiza **serviciile acestea de educație premilitară și pentru universități** , și-mi exprim o temere .

" Dle ministru, nu știu dacă **dvs sunteți n curent cu ceea ce se petrece în Universități**, în genere. **Noi, în vremea de astăzi , avem nevoie de mai multă spiritualitate .Cine vrea să dea o anumită înfățișare unei epoci și unei țări,trebuie să o stăpânească din punct de vedere spiritual.De aceea îmi exprim temerea că numai educația fizică nu va putea realiza scopul urmărit ."** Este , desigur , **nevoie de disciplină, de o organizare a întregii ființi, a tineretului nostru,ca să nu se producă mișcări periculoase pentru viața statului**.[.....]

Aveam intențiunea să iau cuvântul contra proiectului dvs ,din cauza acestei temeri , ca nu cumva spiritualitatea , care trebuie să domine,să fie înăbușită din cauza excesului în direcția educației fizice." Nu avem nevoie numai de **boxeri** și de oameni **rezistenți fizicește** , avem nevoie de **minți luminate** , care **să stăpânească prin spiritualitatea lor** și să dea **directive de cugetare** în țara aceasta .

" Dvs, dle ministru al armatei ,**vă dați seama** , mai bine decât oricare altul,**că lupta cu sufletul , în contra gazelor otrăvitoare și în contra mitralierelor ,nu face două parale.**

Trebuie desigur, să fim pregătiți sufletește ,**dar să avem** , în același timp, **material de luptă la îndemână cu care să putem rezista** . Aveam această temere , ca spiritualitatea să nu sufere .

[Modele : Komsomol, Balila, Tineretul hitlerist]

Vorbea dl ministru al Instrucțiunii despre **organizații similare ale tineretului** din străinătate , de **Balila din Italia** , la care eu voi adăuga **Komsomolul din Rusia** Sovietică și **Tineretul Hitlerist din Germania**.[.....]

Nu este mai puțin adevărat însă că **am fost zdruncinat și vă mărturisesc îndoiala** care mi s-a strecurat în suflet -de **Petka Roikov** ." Acesta este un **personaj** dintr-un roman al lui **Ehrenburg** ,care vorbește despre tot ceea ce face ca **muncă inspirată de un ideal** ,tineretul **acesta organizat în Komsomol din Rusia** .Acești tineri se duc , **defrișează păduri** și terenuri care păreau inaccesibile,ei sunt **gata să sesacrifice** , pentru **idealul** pe care îl au.

Acolo unde se duce **un tânăr din Komsomol**, populația îl primește cu **încredere și cu speranță** .Această **putere a idealismului Komsomolului**, s-a încetățenit în **convingerea intimă a opiniei publice din Rusia** .

-prof. ACCuza :Ne dați Komsomolii ca model ?

-prof.PCAndrei : Dle profesor Cuza , **indiferent de ce gândesc ei !**

-Cuza :**Nu este indiferent** , să ni se dea nouă modele dela **acea care gândesc cum gândesc ei** .

-Andrei : Iată unde greșiți....

-Cuza : Sau greșiți dvs ! (ilaritate)

-Andrei **Indiferent de ideea politică care îi călăuzește ...**

-Cuza : **Nu este indiferent !** (ilaritate) Aici este principiul .

-Andrei : De ce vreți să mă duceți pe mine la Vechiul Testament ?Eu vă las pe dvs acolo , și merg în altă parte. (ilaritate)

-Cuza :**Eu cu comuniștii nu vreau să ...am deaface** , nici chiar de la această tribună.

De ce să ne citezi Rusia ? Nu poți să ne citezi Italia sau Germania ?

-Pamfil Șeicaru : Chiar în avizul **Consiliului Legislativ** ,se vorbește despre Komsomol , și **se arată organizarea lor ca model** .

-Andrei :**Indiferent de ideea politică** pe care o reprezintă, **este vorba de același fel de organizație**. Aceasta este **partea comună** în **organizația tineretului** atât din **Balila** , cât și din **Komsomol** , sau din **tineretul hitlerist** .

Este aceeași organizație , aproape același sistem de disciplină și educație."

...Atenție:un mixtum compositum !

Aceasta m-a făcut să mă gândesc dacă în situația actuală de la noi , nu ar fi nevoie de o altă disciplină ,nu numai de disciplină rigidă ,militărească,pentru că aceasta ar fi prea puțin când sufletul poate fi dezorganizat .Și atunci, opera de educare și de organizare sufletească ar putea fi dată de această organizare quasi militărească.

Mă gândesc **cum veți face această organizare la universitate , fără ca să abateți pe studenții noștri de la studii ?**

-Pompiliu Băbeanu : Are un caracter mixt această lege.Vă rog să citiți cu atenție.Nu se ocupă numai de acțiuni fizice și militare .

-PCAndrei : Tocmai de acest caracter mixt mă tem.Un mixtum compositum nu dă niciodată rezultate bune .Nu e bine ca ca atribuțiunile să se încalce unele pe altele.

Dacă mă voi amesteca în organizarea militărească , unde mă pricep mai puțin, cu siguranță **am să încurc pe specialiști** și dacă d-nii care au o altă competență ,pentru care am tot respectul , **se amestecă în chestiunile de educație sufletească și intelectuală, mă tem de la început că o să se producă încurcătură. "**

PCAndrei / 28 apr.'34

#Exces de legiferare

"Mă tem că **aceste institute** de spiritualitate și de cultură, **să nu fie deranjate și abătute** din calea lor firească , prin ceea ce prevedei dvs. în această lege .

Văd că suntem în epoca legiferării prin regulamente numai , de aceea ar fi fost mai logic să aduceți o lege cu un singur articol ,în care să prevedei înființarea serviciului de educație premilitară ,specificând că un regulament va dezvolta dispozițiile conform cărora se va face

această educație. **Cu sistemul aceasta** , desigur că **Parlamentul actual și banca ministerială ar fi fost mulțumită**. Ca să fim în linia logică a activității dvs de legiferare , **întrucât votați numai deziderate vagi și lăsați ca totul să fie hotărât prin regulament** , atunci **propun ca și în această lege să scriți un articol unic** , în care să **fixați ziua de 1 mai pentru înființarea institutului de educație premilitară** și lăsând apoi în sarcina unui regulament special să prevadă mai departe atribuțiunile și organele de execuție. "

PCAndrei / 28 apr.'34

▫ Finanțarea premilităriei

"**Aș dori ca această educație fizică** care se organizează în legătură cu serviciul premilitar , să țină seama cât se poate mai mult de **societățile sportive bine organizate**.

Pentru că în ziua de astăzi **există câteva societăți de acestea** , care pot fi cu folos utilizate .

Mă gândesc în același timp **dacă veți la îndemână fondurile necesare** .

După câte știu eu **vă stau la dispoziție 11.000 de ha** Nu știu cine le stăpânește ...

-Șeicaru : S-au păstrat terenuri pentru fiecare comună ,dar aceste terenuri s-au arendat și nu au fost folosite niciodată .

-Andrei : Sunt 11.000 ha care, după lege, trec în proprietatea Ministerului Apărării ?

-g-ral N.Uică :În folosința ministerului . Sunt și sume speciale, înscrise în buget.

PCAndrei / 28 apr.'34

▫ Premilităria - concluzii

[LD pe scut, Petre Andrei **era de acord cu premilităria la sate,dar o considera inutilă în universități.**]

" D-le ministru, cred că trebuie să aveți grijă ca educația premilitară să nu împiedice **funcționarea institutelor superioare de cultură** ,așa cum sunt **școlile superioare țărănești** Noi am făcut câteva astfel de școli de acest fel ,pentru ca tinerii de la 19 -21 ani să le frecventeze .**Să îmbinați educația premilitară cu activitatea acestor școli superioare țărănești** , iar pentru universități **să lăsați spiritualitatea pură să se dezvolte cât mai mult , să împietăți cât mai puțin** prin aceste activități , pentru a nu distrage de la ocupațiile serioase **pe studenți** , căci ne trebuie mai întâi capete sănătoase și luminate, mai cu seamă în timpurile acestea.**Acolo să vă amestecați cât mai puțin, d-le ministru "** (aplauze la PNȚ)

Petre Andrei / 28 apr.'34

21.c) Pamfil Șeicaru ("Curentul ")

▫ Premilităria = necesitate organică - ▫ Legea - timidă, ezitantă

▫ Legea premilitară = sfârșitul statului liberal-democrat

▫ Modelul legii : legile lui ... Mussolini, Stalin, Hitler ...

▫ Mentalitatea tineretului - ▫ Lipsa unui ideal

▫ Tineretul : tentația eroismului ; gelozia ; lipsa unui crez ;

▫ Datoria părinților : reconciliere ; iertare ; smerenie .

▫ Reconciliere condiționată între generații

▫ Așteptarea idealului - ▫ Așteptarea efectului legii

▫ Elogiu sistemelor educative totalitare .

▫ Italia fascistă, Germania hitleristă, Rusia bolșevică

▫ Legea premilitară - ▫ Apărarea hotarelor .

▫ Critica procedurii parlamentare

▫Premilităria = necesitate organică

...Legea - timidă, ezitantă

"D- le președinte, d-lor deputați, deși , în intența ei , **legea aceasta eu o primesc cu o vie**

satisfacție , fiindcă răspunde unei profunde necesități , și spirituale și materiale , constat însă că prezentarea ei este plină de sfiiciune , străbătută de atâta ezitare , ca și cum d-l ministru al armatei , prin aducerea acestei legi, n-ar răspunde unei necesități naționale , ci ar vrea numai să strecoare o lege oarecare , în mod sfios, timid.

" Or, d-lor , instrucția prerogativă este o necesitate organică a statelor de astăzi .
(aplauze) Toate statele își pregătesc tineretul , fiindcă nu cunosc nici ora , nici ziua , când întreaga națiune va trebui să fie mobilizată . (aplauze)

"Statul are puteri nediscutate asupra fiecăruia dintre noi. Atunci pentru ce prevedei dvs în proiect următoarea dispoziție : < Această încorporare este utilă și distractivă .>?"

Dar ce , statul face invitații distractive ? Statutul este serios, face invitații imperative ! Statul, prin această lege, aduce aminte celui tineret de la 18 ani în sus, că nu poate umbla brambura , că aparține unei comunități pe care mâine va fi chemat să o apere . "

Dar mai găsesc ceva , care mi s-a părut și mai grav , mai ales că legea este prezentată de dl ministru al armatei . Dvs spuneți : < În câteva ședințe pe an, se câștigă cunoștințele necesare , într-o atmosferă alta decât cea de la cazarmă >

Cum d-lor , alta decât la cazarmă ?! Dar ce este la cazarmă ? Eu socot cazarma ca una din scolile în care se pregătește și se disciplinează sufletul acestei națiuni . (aplauze)

Și nu este permis să se strecoare astfel de cuvinte într-o lege ! Probabil că s-au strecurat fără știrea d-lui ministru al armatei. [-----] Resping deci categoric formula aceasta !

În ceea ce mă privește , voi păstra până la sfârșitul vieții mele amintirile frumoase ale vieții de cazarmă . Nicăeri n-am văziut atâta comunitate sufletească , atâta dezbrăcare de toate grijile din afară și cele materiale. Ași găsi această frază fericită sub condeiul unui antimilitarist , dar nu în această lege Este o gravă scădere ! "

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

«Legea premilitară = sfârșitul statului liberal-democrat

[LD : se simte la Șeicaru satisfacția pentru recurgerea la această lege nedemocratică , se simte simpatia sa pentru modelele autoritare , militariste]

" Eu aș fi vrut ca această lege să fie străbătută de un elan , aș fi vrut să fie ca o goarnă de deșteptare a întregii sensibilități românești .

Și văd că la fiecare pas o prezentați , ca să zic așa , " comercial " [.....]

Fiindcă ceea ce nu observați dvs în această lege, ceea ce nu se observă în această lege, este că ea prefatează o recunoaștere categorică a sfârșitului statului democrat și liberal .

"Dle , statul liberal și democrat este statul în care te afli și d-ta , este statul revoluției franceze , pentru numele lui Dumnezeu ! (întreruperi)

[Drept comparat]

...org.tineretului fascist, hitlerist,comunist

De ce am spus aceasta ? Fiindcă inițiativa , inspirația acestei legi , vine de acolo unde există regimuri și așezări sociale care constituie o denegare integrală a statului democrat și liberal. Sunteți nevoiți să pomeniți de organizarea tineretului fascist , a tineretului comunist , a tineretului hitlerist .

Dar când strecurați dvs și chestiunea sokolilor , uitați că sokolii nu sunt decât armata deghezată sub forma societăților sportive a națiunii Cehe.

"Așa dar , inspirația dvs pornește de la state care prin așezarea lor , prin revoluția lor politică pe care au făcut-o , au negat categoric vechea așezare , vechea inspirație a statului democrat și liberal. Pentru simplul motiv că statul democrat și liberal (sau statul democrației , ca să nu supăr o anume ureche din opoziție [aluzie la PNT] , care confundă statul demcratic și liberal cu partidul liberal !) când unul constituie o formă accidentală , iar celălalt un principiu de guvernare , pentru motivul că statul democratic este incapabil să mai promoveze o idee care să mobilizeze , să utilizeze toată disponibilitatea de entuziasm al elementului tânăr. " Aceasta este grav și aceasta îi lipsește legii "

Nu este suficient, d-le ministru, să faci o lege în care să prevezi o instrucție prerogativă

premilitară .Chiar forma aceasta în care este alcătuită legea, **sfiata aceasta** , provine din faptul că **dvs nu puteți să-i încadrați, să-i supuneți unei cadente de disciplină ,pe acești tineri,** pentru simplu motiv că **nu aveți la dispoziție un ideal. "**

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▫Mantilitatea tineretului

#Lipsa unui ideal

[LD : Încercare a lui Șeicaru de a sonda **sufletul tineretului** , dar cât de diferită de explicația dată de Petre Andrei ! Ceea ce la Andrei era "**nevroză**" ,la Șeicaru devine "**entuziasm eroic**" Aluzie la Gardă.La Codreanu . De ce se fereau toți să spună lucrurilor pe nume ?

Și care era acel " ideal eroic" cu care trebuia mobilizat și stăpânit tineretul ?]

" Este adevărat, acest tineret are **setea de a se dedica unui ideal ;el bâjbâie** , însă, **este la discreția primului aventurier, care zvârlă o lozincă fericită** .Îl vezi cum **se agață de primul îndrăzneț al celei dintâi formule de cutezanță** .

Dar **în această agățare** aş spune : **în această înrolare** nu vezi decât o **disponibilitate de entuziasm** , o dorință de a fi **alături de ceva eroic**, de a fi **în slujba unei cauze** care ar face **ceva mare !** (vii aplauze) [.....]

Acestui tineret să-l serviți nu numai o lege , dar un ideal,să-i serviți **acea cauză pentru care să se poată mobiliza toate puterile** ,toate energiile morale , tot freamătul acestui tineret . **lată ce vi se cere dvs.**

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▫Legea premilităriei-binevenită, insuficientă

" Legea aceasta , **bineînțeles este binevenită** , dar **nu suficientă**.O lege este ca și un pahar ; depinde ce pui în acest pahar.Poți pune apă chioară, sau poți pune șampanie,poți pune un vin prost sau poți pune un vin excelent .

Legea este un cadru. Ce torni în acest cadru ? Sufletul acesta nu se pune.Noi , **nu putem da aici decât cadrul legii**.["....."] **România de astăzi** , din nefericire , **nu are** , nu știu cum se face ,o **cauză de care să se agațe puterile de entuziasm** .**Bâjbâim în formule.**

â

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▫ **Tineretul : tentația eroismului ; gelozia ; lipsa unui crez ;**

▫ **Datoria părinților : reconciliere ; iertare ; smerenie .**

[LD : Pare a vorbi de **Garda de Fier** . **O cascadă de cuvinte** avântate, patriotice (sau patriotarde ?) ; **o tiradă îndurerată** (sau ipocrită ?) ; **o scenă dramatică** (sau caragialescă ?) , **o sinceră disperare** (sau demagogie ?) **o pledoarie înțeleaptă și umilă** (sau vicleană ?) **pentru reconciliere** .Niciodată nu voi avea răspuns la aceste posibile întrebări

Încercare de reconciliere , însă, da !]

...**Vezi cum izbutește primul îndrăzneț** . Adeseori am văzut **violența idioată ,violența fără idee, violența fără nici o scuză, putând să grupeze devotamente !**

Nu interesează **acea violență** - interesează **înclinarea spre grupare** ,spre **atașarea gregară** , de tot ce **ar părea că este un act de eroism** .

În această **grupare** , în această **înclinare** , în această **alunecare** ,eu nu văd un **semn de decadentă** ;văd **altceva** , văd o mare **disponibilitate de energie sufletească** , **neutilizată** , **văd cum se precizează o datorie a dvs** , și a **tuturor acelor care pretind să conducă statul** : **să poată desfășura flamura unei credințe** , stindardul unei **credințe curate** ,

care **să poată cuprinde** toate sufletele și **să poată mobiliza și înregimenta** toate aceste **disponibilități de curată, de neprihănită tinerete, dornică de fapte mari !** [.....]

Căci este o dinamică a generațiilor , este ursit ca fiecare generație să aibă râvna de a depăși realizările generația care a precedat-o .Și atunci, firește, acești tineri își caută un ideal ...

-**CCGiurăscu** (PNL-georgist) "**România Mare este o expresie mai mult juridică**

și politică , decât una cu conținut național. Am ajuns să ne fie rușine s-o spunem , am ajuns să ne temem de alții , în loc de a manifesta hotărât **simțământul nostru național ! ...**

-Petre Gheață : Să nu exagerăm !

-CCGiurăscu : De ce să nu exagerăm ? (**întrepereri**)

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

...Reconciliere condiționată între generații

[**LD : Purtat de valul " toleranței " ... Șeicaru întrece măsura umilinței !]**

" **Am vrea** ca acești tineri **să ne depășească** ; **am vrea** ca acest tineret **să lase în umbră cei doi ani de crucificare a generației noastre** ; **am vrea** ca, în fața acestui tineret , **noi să ne plecăm cu smerenie , ca în fața biruitorului .**

Care este părintele care nu-și reneagă fapta lui , **pentru glorificarea copilului ?** (aplauze)

Care este părintele care nu ar vrea să spună că **este nevrednic să lege șireturile de la**

sandalele copilului lui ?

" **Dar vreau să văd fapte : să văd un ideal !** Idealul însă presupune și altceva.

Idealul nu se mișcă pe lângă locuri de umbră , idealul se mișcă acolo unde este lumină ,

fiindcă idealul nu este altceva decât **proiecția în sufletul nostru a zâmbetului Dumnezeirii ."**

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

...mentalități românești : bagatelizarea, zeflemeaua

[**LD, 2002.** Mari nădejdi și-a pus clasa politică românească în pacificarea prin **asimilarea unor forme exterioare manifestate de tineretul legionar !**

Chiar aducerea celor două legi - **OETR și premilităria** - au vizat captarea acelor tendințe.

Din această categorie face parte și Șeicaru . Și tocmai el care **deplânge filozofia carageliană a românilor**, vorbește ca un personaj din Caragiale !

[**LD: 10 mart.2007:** Vezi, revezi, meditează, până la forma finală. Dar acest pasaj, tratează-l la **etică, la moravuri, la mentalități**, nu la lege .

Au trecut 5 ani de când introduceam și comentam aceste documente în calculator. Recitesc textul discursului lui Șeicaru , și înmărmuresc : îmi sună altfel acum. Nu el era "caragialesc" ... ci , da , e adevărat , românii sunt așa. Și astfel tot discursul lui îmi apare într-o cu totul altă lumină ... Vezi, revezi, meditează, până la forma finală.]

" **Aș vrea să văd acest ideal.** Aș vrea să văd ca această lege - pentru care felicit pe

dl ministru că a adus-o , fără să-l pot felicita și pentru formularea ei - **aș vrea ca această lege să-și producă efecte.** Dar această lege este numai un cadru : atât mai putem da .

Și aș vrea să nu o văd reducându-se la o formalitate ; să nu avem iar înaintea noastră

imaginea faimoșilor "mici dorobanți" , **să nu fie pur și simplu o parodie**, așa cum facem noi în toate împrejurările !

" Marea nenorocire a noastră este că **concepem frumos**, dar că **avem un talent grozav**

de a bagateliza . (aplauze la majoritari) Am impresia că **sufletul nostru** , al tuturor,

este **îmbibat de filozofia ieftină a personajului lui Caragiale** , tocmai în vremurile de astăzi,

când de jur împrejur toate națiunile sunt serioase , se adâncesc , scotocesc în adâncul ființei

lor , ca să scoată de acolo forțe noi, ca să poată să ridice cât mai sus fruntea , cât mai agresiv

privirea ! **Numai noi suntem singurii care am rămas la zeflemea .Aceasta este filozofia**

națiunii noastre : bagatelizăm , zeflemisim, și cu sprinteneala spiritului nostru , credem că am

rezolvat totul !

D-lor , **istoria nu este o înșiruire de zeflemele , nici un depozit de glume și giumbușlucuri ,**

ci de încordări tragice ; istoria este o lungă defilare de morminte , la care vin să se închine

urmașii , **întru pomenirea înaintașilor lor !"**[-----]

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▫ Elogiu sistemelor educative totalitare .

...Italia fascistă, Germania hitleristă, Rusia bolșevică

[**LD : fără echivocuri, fără rezerve, admirație pentru sistemele lor de educație,**

care și-au găsit idealul : mândria națională . Ar fi însă o eroare să extragem din aceste afirmații

pur- și -simplu,adeziunea lui la respectivele regimuri politice.Era anul '34!]

" Dlor deputați, această lege trebuie să ajungă la **refacerea educațiunii tineretului** .
Uitați-vă ce roade a dat în Italia , fascismul .Acolo, îl ia pe copil de mic, din școala primară,
vezi niște liliputani de copii purtând uniformă ,și simți privindu-i cum începe să înmugurească
într-înșii **mândria națională** .Întreaga Italia a fost **transformată până în adâncuri de această**
acțiune , în care vibrează până în ultima celulă **un ideal** .

În locul Italiei giollitice de altă dată ,apare Italia de astăzi.De la Italia lui Orlando, care
plângea continuu, încât zicea Clemanceau : < dacă rinichii mei ar funcționa tot așa de bine
ca glandele lacrimare ale lui Orlando , aș fi omul cel mai fericit din lume > ;

în locul Italiei plângărețe , a apărut **Italia cea nouă, Italia orgolioasă, Italia agresivă, Italia**
care isbutește să sgâlțâie însăși politica internațională ."

" Germania înfrântă, Germania de ieri, Germania cu combinații , Germania care căuta să-și
găsească o soluție, renaște și ea astăzi , ca pasărea Phoenix .

Dincolo, din însăși imensitatea anarhiei bolșevice, a început să apară necesitatea de
disciplinarea a forțelor .

Toată **organizația tineretului** nu este altceva decât **renegarea doctrinei anarhice ; anarhia**
simte și ea **necesitatea organizării** .

Evident, se face multă **publicitate** , multă **mobilizare** , dar se fac și **eforturi serioase** ;
există acolo un tineret care crede într-un absurd,dar care este mobilizat , cu toată puterea lui,
în slujba acestui absurd ! ..."

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▫**Legea premilitară=Apărarea hotarelor .**

[LD : în sfârșit , **Șeicaru lansează un ideal ! " Ideal -pretext " - spune el : apărarea hotarelor .**
Ce să creadă tineretul ? - vezi mai jos ! ...]

"Trebuie să creiăm un ideal, un pretext , însă un nobil pretext,spre care să putem mobiliza
toată puterea tineretului nostru !Tot tineretul nostru să creadă .

Să știe că un hotar nu depinde de îndemânarea celui mai genial ministru de externe
(aplauze pe multe bănci) **Un hotar nu este altceva decât două brațe vânjoase ,care**
împiedică pe vecini să se prăvale dincoace de hotarul tău .

Peste hotarul celui slab, trece oricând cutezanța vecinului ;

hotarul - îl fixează definitiv numai credința și hotărârea ta de a sfărâma pe acel care te
încalcă . (aplauze)

" De aceea , am văzut cu plăcere prezența d-lui ministru al Instrucțiunii aici .

Toți cei care veți trece pe la acest minister , **să faceți ca să fie o anumită permanență**
a disciplinelor morale ale nației , peste care să nu treacă meschine socoteli de partid ;

să persiste anumite imperative categorice ale nației ,care să nu fie supuse
schimbărilor guvernelor vremelnice ce se tot succed. (aplauze)

Să înțelegeți dvs că **noi vom fi blestemați mâine ,pentru tot timpul pe care îl pierdem astăzi !**

" Istoria nu te-așteaptă ; sorocul greșelilor și uitărilor de astăzi , nu știi nici nici ziua, nici
ceasul , când vine neândurat și te zgâlțâie : **< Ce ai făcut în acest timp ? >**

Credeți dvs că **sorocele istoriei sunt niște termene de judecată ,**
fixate de **îndemânarea chițibușară a unui avocat care știe procedura ?**

Procedurile istoriei sunt procedurile forței ,ale entuziasmului și ale hotărârii de a le realiza
!" ... (aplauze)

Pamf.Șeicaru / 28 apr.'34

▫ **Critica procedurii parlamentare**

" Dlor, voi încheia .Nu vreau să vă răpesc mai mult din timpul dvs prețios,
ca **să puteți vota această lege , cu o oră mai devreme.**

Dar **această lege să fie un punct de plecare și o temă de meditație interioară**
pentru fiecare din noi . Dincolo de socotelile noastre mărunte , dincolo de grijile noastre cotidiene,
în fața marilor îngrijorări ale nației , să ne punem în marea ținută a seriozității ,

în grava ținută a îngrijorărilor zilei de mâine. [-----

Votez acest proiect de lege, cu credința că **este necesar**, dar cu părerea de rău că dvs îl **aduceți în ultimul moment !** Acesta nu este un proiect de lege care să se votează grăbit, la sfârșitul unei sesiuni; acesta este un proiect de lege care cerea solemnă participare a noastră, a tuturor. **N-ați făcut onorurile cuvenite acestei legi !**
Și n-ați făcut-o, fiindcă - să nu vă supărați - **întreg guvernul nu și-a dat seama că, mai presus de legea conversiunii, mai presus de toate aceste îngrijorări materiale,** care formează viața de toate zilele ale unei națiuni, **există marea problemă a apărării destinului nației. Și legea care formează o introducere a acestei apărări, a intereselor nației, este legea de față, pe care eu o votez !** (aplauze unanime)

21.d) M.Plătăreanu (PNL)

Îl laudă pe Șeicaru pentru entuziasmul cu care a sprijinit legea ;

El face parte din generația care, în 1917, a plecat pe front la vârsta de 18 ani neîmpliniți ; a alcătuit contingentul acela de jertfă, contingentul 1920 ; a învățat doar 3 luni în școala militară, și a făcut campania a doua, pe Tisa .A ieșit din armată pentru infirmități de război.

Aduce un omagiu ministrului Apărării Naționale .

Plătăreanu / 28 apr.'34

...Tineretul...

[Aluzie la gardă, la CZCodreanu]

Consideră **Expunerea de motive**, mai mult ca o invitație părintească, căci o țară nu se conduce cu biciul sau cu pumnul - cum se face în Rusia sovietică.

"Tineretului aceasta i s-a recunoscut această culpă, a voluptății de a se supune unui conducător. Această lege vrea să facă altceva, vrea să înlocuiască această voluptate de a te supune orbește oricui, de a asculta de un om, care ar putea la un moment dat ca să ducă împotriva intereselor țării, să o înlocuiască cu virtutea de a asculta .

Acesta este sensul moral, logic și național al acestei legi "

Legea pregătirii premilitare / 28 apr.'34

---

22)28 apr.'34 Închiderea sesiunii ordinare *

(DAD, MO 50,șed . din 28 apr.'34, p. 2707)

[Ședința se ridică la ora 22, 15 . peste câteva ore , trăgeau clopotele Învierii]

C.Angelescu (ministr.Instrucțiunii) ,

▀**Mesajul Regal** de închidere :

"Domnilor deputați,

Sesiunea ordinară prelungită a Corpurilor legiuitoare se închide astăzi ,după o rodnică activitate.

"În ordinea economică și financiară, s-au realizat cele dintâi măsuri menite să ducă la ușurarea și la consolidarea situațiunii generale a țării.

Între acestea, **legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane**, înseamnă nu numai deslegarea definitivă a unor mari și tulburătoare probleme financiare și sociale, dar ea asigură totdeodată și condițiunile prielnice pentru reînvierea creditului și pentru reluarea muncii și a inițiativelor creatoare, în toate domeniile economiei naționale.

Punerea în aplicare a acestei legi deschide, astfel, posibilitățile cele mai largi și mai sigure pentru **refacerea economică și financiară.**

" În același timp, înlesnirile fiscale aduse prin **modificarea unor legi cu caracter financiar**, precum și simplificările realizate în organizarea **Camerelor profesionale** și în funcționarea unora dintre **regiile autonome**, vor contribui la sporirea activității economice și la restabilirea echilibrului în gospodăria generală a țării .

" De asemenea , în ordinea culturală, administrativă și socială, legile votate corespund unor nevoi adânc simțite și vor fi , în aplicare, un instrument de propășire și de consolidare a statului nostru .

Domnilor deputați,

"**Mulțumindu-vă pentru munca stăruitoare** ce ați depus în cursul acestei sesiuni,și **deplin încrezător în rezultatele binefăcătoare ale programului legislativ**,pe care le-ați realizat ,

" În virtutea art. 90 din Constituție,**Eu declar închisă Sesiunea Ordinară Prolungită a**

CorpurilorLegiuitoare .Semnat, **Carol "**(Aplauze unanime , prelungite)

-dr.C.Angelescu : Dlor deputați, **d-l președinte al Consiliului , fiind reținut în casă, bolnav,** dați-mi voie ca , **în numele guvernului , să vă exprim toate mulțumirile noastre** pentru **marele și neprețuitul concurs ce ne-ați dat .**

Ați făcut o operă utilă, pentru care **țara vă va rămâne profund recunoscătoare .**

Încă o dată , vă mulțumesc. (aplauze vii la majorități)

-NNSăveanu (președinte) : Dlor deputați, **ridicând cea din urmă ședință** a acestei sesiuni parlamentare , așa de rodnică în activitatea ei, țin să aduc **mulțumiri tuturor d-lor deputați** , pentru **concursul ce mi l-au dat totdeauna** , în ceea ce privește **aplicarea Regulamentului acestei Adunări**. Vă urez ca **în sesiunea extraordinară care va urma**, să veniți **animați de un și mai mare spirit de solidaritate și de înțelegere** ,pentru a putea ,**cât mai bine și cât mai amical posibil**,să pășim la **soluționarea marilor probleme** care sunt la ordinea zilei . " (vii aplauze)

- **Voci** :Să trăiască președintele !

-----
* **Notă** :Sesiunea ordinară a fost prelungită în două rânduri :la 15 martie și la 5 aprilie.

Parlamentul urma să fie **convocat în sesiune extraordinară** pe la începutul lunii **ianuarie**, spre a se vota **bugetul** și **o serie de legi** .

Sfârșitul sesiunii ordinare / 28 apr.'34

23.)Legi adoptate în sesiunea ordinară

≈1933-apr.'34.IG Duca /Angelescu /Tătăărăscu /

-Decret: Autorizarea stării de asediu , 30 dec.1933

(C.Hamangiu, *Codul general al României* vol. XXI, p 327-345)

-Ordonanță- Instituirea stării de asediu , 30 dec. 1933

(C.Hamangiu, *Codul general al României* vol. XXI, p.985-986)

-Lege - Autorizarea stării de asediu , 16 mart.1934

(C.Hamangiu, *Codul general al României* vol. XXII, p 63)

-Lege - Apărarea ordinii în Stat , 7 apr.1934

(C.Hamangiu, *Codul general al României* vol. XXII, p 121)

-Lege-Oficiul de Educație a Tineretului (OETR) , 9 apr.1934

(C.Hamangiu, *Codul general al României* vol. XXII, p 288)

-Lege-Pregătirea premilitară , 11 mai 1934

(C.Hamangiu,*Codul general al României* vol. XXII, p 293)

-Lege -Impozit pe lux și cifra de afaceri , 1 apr.1934

(C.Hamangiu, *Codul general al României* vol. XXII, p 89)

-Lege-Organizarea și reglementarea comerțului de bancă , 8 mai 1934

(M.O. , vol.XXII, p. 410))

-Lege ptr. Încurajarea industriei naționale, (prelungire) , 23 mart'34

-**Legea lichidării datoriilor agricole** (legea Sassu),2-3 apr.'34

-Modificarea **legii ptr.administrația locală**,(modificare legea'29],14 mart.'34

-**Legea chiriașilor** ,prelungirea și modificarea legii(14 apr.'33),5 apr.'34

-**Legea învățământului secundar** (modificări legea PNT),16 apr.'34

-**Lege privind dobândirea și pierderea naționalității române**, 27 apr.'34

Vezi fișierul următor